

SLACHTA MARGIT
NEMZETI SZOCIÁPOLITIKAI INTÉZET
„A SZOCIÁLIS ÁGAZAT MÓDSZERTANI ÉS INFORMÁCIÓS RENDSZEREINEK
MEGÚJÍTÁSA” C. KIEMELT PROJEKT

Aktívkorúak ellátására jogosultak szociodemográfiai jellemzői, munkaerőpiaci helyzete

Tartalom

Bevezető.....	3
KSH OSAP adatok elemzése.....	3
Jogosultak száma, megállapított, megszűnt jogosultságok.	4
2018-as helyzet.....	4
Időbeni változások.....	5
Területi eltérések.....	8
Jogosultak korösszetétele neme.....	12
2018-as helyzet.....	12
Időbeni változások.....	14
Területi eltérések.....	16
Jogosultak gyerekszám, házasság.....	18
2018-as helyzet.....	18
Időbeni változások.....	21
Területi eltérések.....	23
Jogosultak EGYT, közfoglalkoztatottak, hajléktalan.....	25
Hajléktalanok.....	26
Közfoglalkoztatottak.....	26
Egészségkárosodási és gyermek-felügyeleti támogatás.....	27
PTR adatok elemzése.....	29
PTR rendszer.....	29
PTR rendszer elemzésének nehézségei.....	30
Jogosultak demográfiai adatai.....	31
Nemek szerinti megoszlás.....	32
Korösszetétel.....	32
Családi állapot.....	34
Területi megoszlás.....	34
Ellátások, ellátottak.....	36
Ellátások kezdete.....	37
Ellátások időtartama, ellátásban töltött idő.....	39
Szünetelő ellátások.....	41

FHT mellett igénybe vett szociális szolgáltatások	45
Összefoglalás.....	47
Kiválasztott járások adatainak elemzése.....	49
Makói járás	49
Szegedi járás	54
Vásárosnaményi járás	58
Kunszentmártoni járás.....	62
Kazincbarcikai járás	66
Putnoki járás.....	71
Rétsági járás.....	75
Monori járás	79
Dombóvári járás.....	83
Tamási járás.....	87
Devecseri járás	91
Pápai járás.....	96
Győri járás.....	100
Körmendi járás.....	104
Szombathelyi járás.....	107
Összefoglalás.....	111

Bevezető

A pénzbeli ellátórendszer egyes elemeinek módosításához a szociális-, foglalkoztatáspolitikai és közfoglalkoztatási eszközök összehangolása szükséges. Az aktív korúak ellátásában részesülő személyek esetében célkitűzés, hogy megélhetésük elsősorban foglalkoztatás (közfoglalkoztatás) és ne segélyezés révén legyen biztosítható. Minimalizálni kell az aktív korú személyek részére biztosítható szociális ellátások és a közfoglalkoztatás visszatartó hatását a nyílt munkaerő-piaccal szemben, illetve racionalizálni kell a szociális, foglalkoztatási célokra, valamint a közfoglalkoztatás céljára rendelkezésre álló forrásokat.

A célcsoportra irányuló szociális és foglalkoztatáspolitikai intézkedések megalapozott tervezéséhez elengedhetetlen annak adatokkal alátámasztott ismerete, hogy e szociálisan rászoruló, ám foglalkoztatásba nehezen vonható személyi kör pontosan milyen létszámú, milyen szociális és demográfiai jellemzőkkel rendelkezik, illetve milyen tényezők akadályozhatják közfoglalkoztatásukat, illetve a munkaerő-piacra való visszatérésüket.

Jelent tanulmány célja, hogy megpróbálja képet adni a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult személyekről, a KSH OSAP és egy szociális ágazati informatikai rendszer a PTR adatbázisában összegyűlt adatok vizsgálatával és elemzésével, leíró kutatás formájában.

KSH OSAP adatok elemzése

A KSH 2011 óta gyűjt adatokat a foglalkoztatás helyettesítő támogatásról. Az adatszolgáltatásra kötelezett Önkormányzatok, illetve 2015 márciusától járási (kerületi) kormányhivatalok az országos Statisztikai Adatfelvételi Program (OSAP) keretén belül a 1206-os adatlapon (Kimutatás a pénzben és természetben nyújtott támogatások adatairól) szolgáltatnak adatot.

A kutatáshoz a KSH-tól a 2016-2018 időszak frissen megkapott járás szintű adatait használtam, ami kiegészült korábbról már meglévő 2011-2014 közötti település szintű adatok¹ elemzésével.

Az elemzéskor az adatgyűjtés struktúrája mentén külön vizsgáltam az ellátások, ellátottak számára vonatkozó, valamint a jogosultak főbb demográfiai és egyéb jellemzőinek mutatószámait. Minden esetben a 2018-as, legfrissebb rendelkezésre álló adatokon alapuló, helyzetkép bemutatását, egy időbeli változásokat bemutató rész követ, majd egy a szintén 2018-as adatokon alapuló területi eltéréseket bemutató rész zár.

Jogosultak száma, megállapított, megszűnt jogosultságok.

2018-as helyzet

A KSH adatai alapján 2018 december 31-én 142 183 személy volt jogosult foglalkoztatás helyettesítő támogatásra. Ez a 2018 évi aktív korú (18-64 éves) állandó népesség 2,2 %-a. Az év során 83 034 személynél állapítottak meg új jogosultságot, amit 31 501-gyel haladt meg a megszűnt ellátások száma. Így 2018-ban 18%-kal csökkent az ellátottak száma.

A támogatási kérelmek száma 11 321-gyel volt több a megállapított jogosultságok számánál, vagyis kicsit több, mint minden tízedik kérelmet elutasítottak a járási hivatalok.

Egy másik fontos mutató az ellátásra jogosultak számában az év során átlagosan havonta ellátásra jogosultak száma. 2018-ban e mutatószám alapján 86 108-an részesültek ellátásban.

Az év eleji vagy év végi jogosulti létszámok, illetve az átlagos havi ellátásban részesítettek száma közötti igen jelentős eltérés (87 ezer, illetve 56 ezer fő) magyarázatát valószínűleg az adja, hogy míg a december 31-i létszám adatok

¹ A 2014-es felmérés adatai nem voltak teljes körűek.

tartalmazzák az éppen szünetelő ellátások számát az éves havi átlagos adat nem. Sajnos a KSH OSAP adatgyűjtésbe nincs adat az összes szünetelő ellátás számáról, de szerencsére van adat a szüneteltetést leggyakrabban előidéző okról, az FHT ellátásban részesülő közfoglalkoztatottak számáról.

2018-ban átlagosan havonta 45 592-en vettek részt közfoglalkoztatásban a FHT-ra jogosultak közül. Ez az ellátásban részesülők 26-32%-a². Mivel 2018-ban átlagosan havonta 135 ezer főt foglalkoztattak az országban különböző közmunka programok keretében, elmondhatjuk, hogy egyharmaduk a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők köréből került ki.

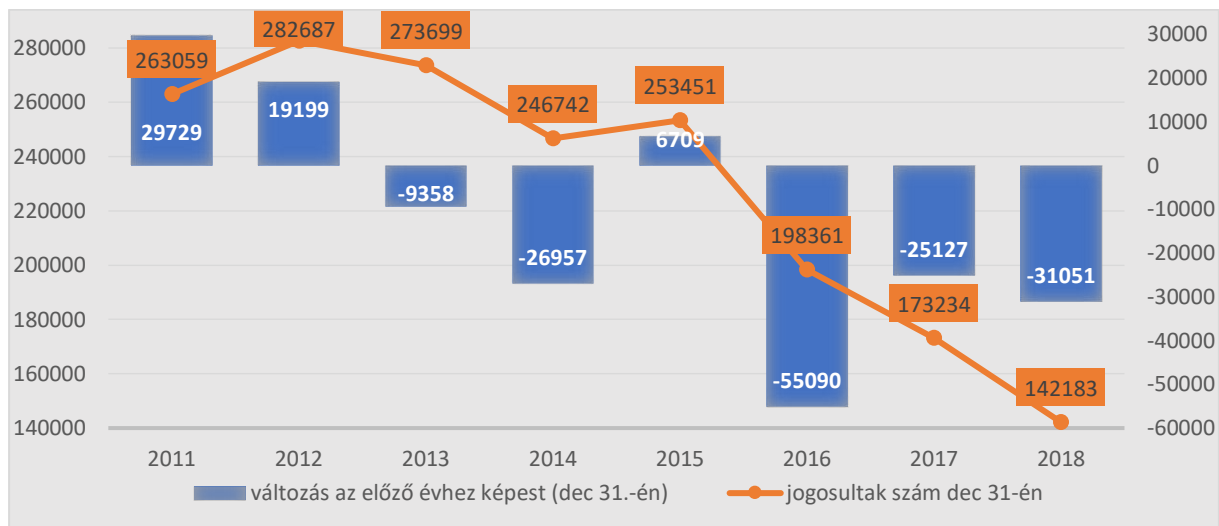
Időbeni változások

Az adott év december 31.-én ellátásban részesülők száma, tehát mindazoké, akik megállapított ellátással rendelkeztek függetlenül attól, hogy adott napon éppen szünetelt-e az ellátásuk folyósítása, 2011 és 2018 között csaknem megfeleződött. Míg 2011 végén 263 ezren, 2018 végén 120 ezerrel kevesebben, mindösszesen 142 ezren voltak jogosultak foglalkoztatás helyettesítő támogatásra.

Az ellátottak száma 2012 év végén érte el a csúcspontját csaknem 283 ezer fővel, majd onnan egy 2015-ös megtorpanást nem számítva folyamatosan csökkent. A legnagyobb arányú (22%-os) visszaesés 2016-ban történt, amikor 253 ezerről 193 ezerre apadt a jogosultak száma. A csökkenés 2018 után is folytatódott és bár KSH adat egyelőre nem áll rendelkezésünkre erről az időszakról, a Magyar Államkincstár folyósítási adatai szerint 2020 első felében már csak 115 ezer fő szerepelt a listákon.

² A 2017 december 31.-én, illetve a 2018 december 31.-én ellátásban részesítettek számához képest.

1. ábra Foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesítettek számának változása az előző év december 31-i állapothoz képest

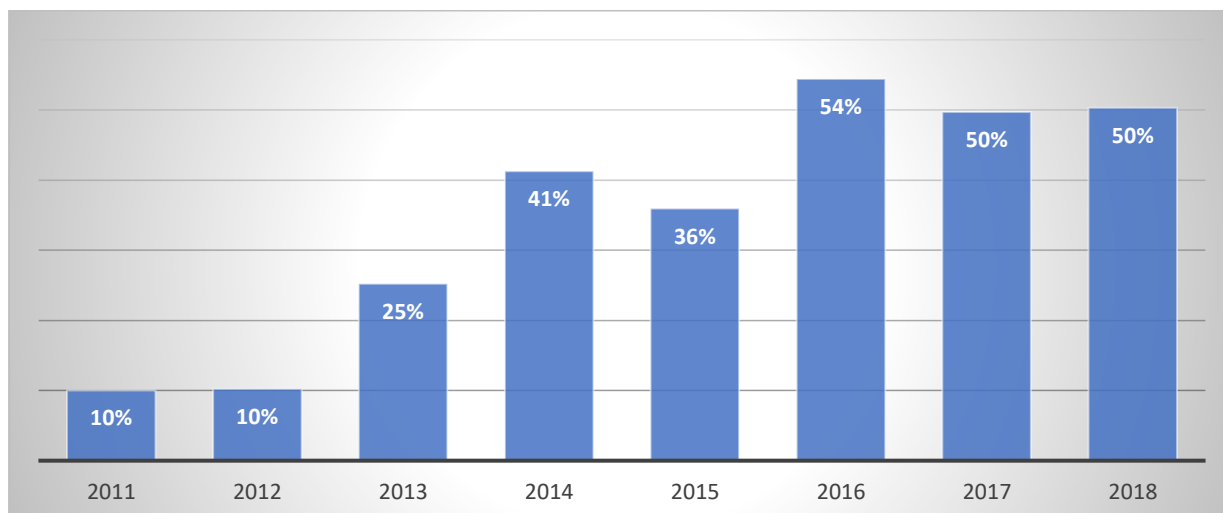

Az év során ellátásra jogosultak átlagos havi létszámadatában, a csökkenés mértéke 2011 és 2018 között még ennél is nagyobb mértékű volt. Míg 2011-ben átlagosan havonta közel 210 ezer embernek folyósítottak ellátást, 2018-ban már 60%-kal kevesebbnek, csupán 86 ezer főnek.³

A nagyobb arányú visszaesés annak volt köszönhető, hogy a jogosultak száma (dec. 31.-én ellátásra jogosultak száma) és az adott hónapban ténylegesen ellátásban részesülők száma (átlagos havi jogosultak száma) közötti olló 2011 és 2016 között egyre szélesebbre nyílt.

2. ábra A december 31-i és az évi átlagos havi jogosultak szám eltérése a december 31-i adatok %-ban

³ Az előzetes KSH OSAP adatok alapján ez a szám 2019-ben már csak 79 344 fő volt.

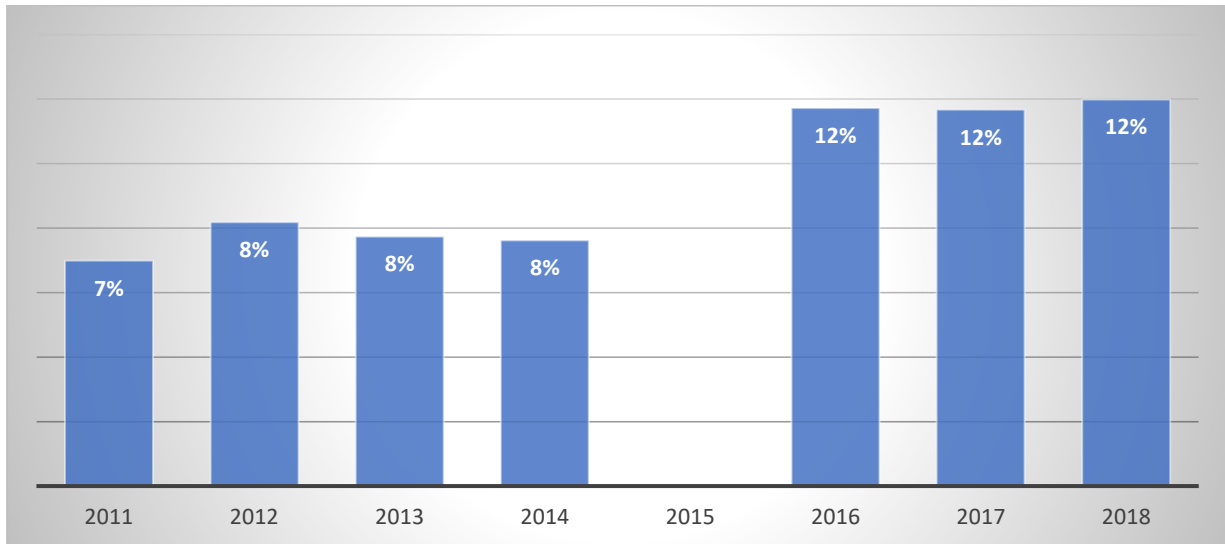

2011-ben még viszonylag kevés olyan ellátott volt (10% körüli), akik bár jogosultak voltak, valamilyen oknál fogva szüneteltették az ellátásukat. 2016-ban ezen személyek arány már 50% fölé nőtt.

Az évente benyújtott támogatási kérelmek száma is évről évre csökkent. 2011-ben 271 ezren nyújtottak be igényt az eljáró hatóságoknak foglalkoztatás helyettesítő támogatásra. 2018-ra ez a szám már csak 94 ezer volt. Ebből az évről évre csökkenő számú támogatási igényből évről-évre egyre nagyobb arányban utasítottak el a hatóságok, jogosulatlanság miatt. 2011-ben az elutasított kérelmek aránya még csak 7% volt. Ez az arány nőtt 2018-ra 12%-ra.

3. ábra Az elutasított kérelmek aránya⁴

⁴ 2015-ből nem áll rendelkezésre adat

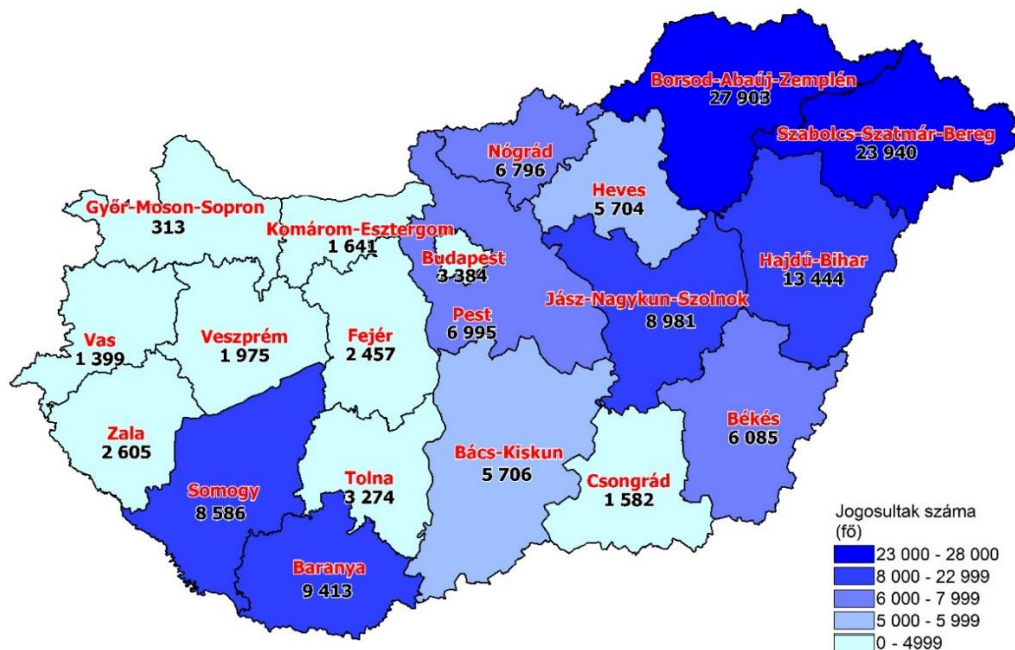
Az ellátások számának csökkenése, tehát nem csak az igénylők számának nagymértékű csökkenésének volt köszönhető, hanem kis részben a hatósági „szigor” erősödésének is.

Területi eltérések

A foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők döntő többsége az ország hátrányosabb helyzetű régióiban él. A legtöbb segélyezett Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben lakik, ahol létszámuk meghaladja a 20 ezer főt, közel 28 ezer illetve 24 ezer. Ezen megyéket ettől jelentősen elmaradva 8500-13500 fő közötti értékekkel követi két észak-alföldi és két dél-dunántúli megye, Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok valamint Baranya és Tolna. A Dunától keletre lévő többi megye –Csongrád kivételével– foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosult polgárainak száma mindenhol meghaladta az 5000 főt.

Az ország nyugati felében valamint Csongrád megyében és Budapesten nem ér el az ellátotti létszám a 3400 főt, jellemzően 1500-2500 fő között mozog. A legjobb helyzetben Győr-Moson-Sopron megye volt, ahol 2018. december 31-én csak 313 ellátásra jogosult élt.

4. ábra Foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak száma megyénként 2018. december 31-én

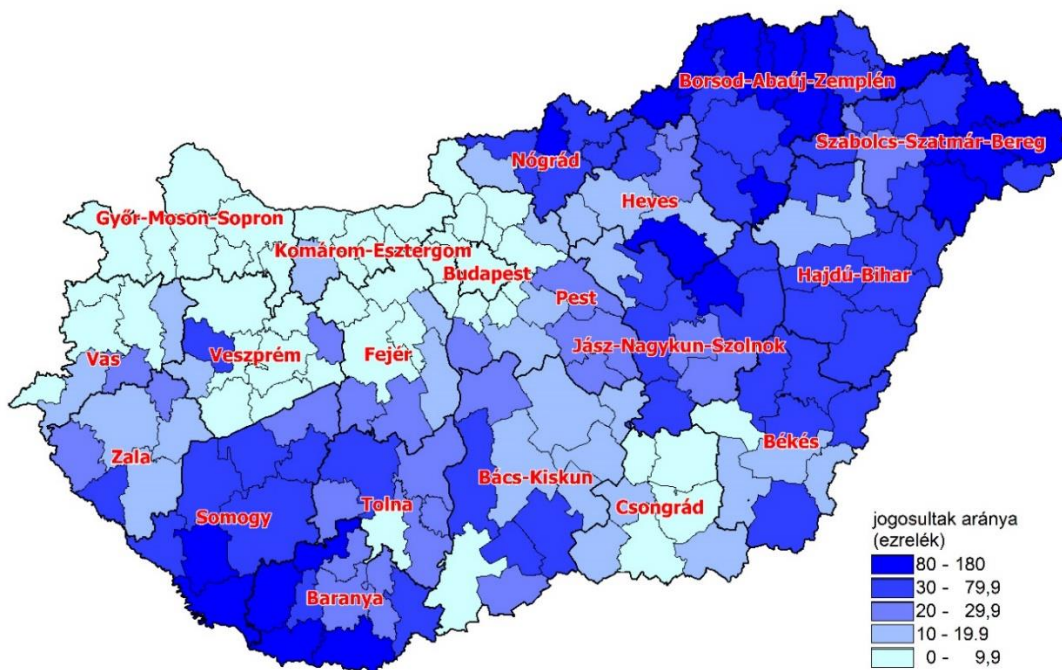
Még inkább kirajzolódnak ezek a különbségek, ha a jogosultak számát az aktív korú népességre vetítjük. Járási szinten az 1000 lakosra jutó segélyezett számok 0,2 és 178 ezrelék között mozognak. A legjobb helyzetben a Cserépyi járás rendelkezik a legrosszabb mutatóval a Szikszói járás rendelkezik. 2018-ban összesen 17 olyan járás volt az országban, a járások csaknem egy tizede, ahol az aktív korú népességben a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők részaránya elérte vagy meghaladta a 10%-ot. A magasabb ellátotti aránnyal bíró járások, jellemzően az ország ÉK-i és DNy-i részein találhatók.

A térképen jól látszik, hogy a rosszabb mutatójú járások masszív egybefüggő tömböket alkotnak, és igen kevés a rossz mutatóval bíró környezetéből szigetszerűen kitűnő járás, mint például Dunántúlon a Devecseri, vagy Letenyei illetve az ország keleti felén a dél-békési Mezőkovácsházai járás. Érdekes még, hogy ÉK-en ebbe az egybefüggő tömbbe némileg éket vágnak az M3-as autópálya illetve attól kicsit délre fekvő járások (Hatvani, Gyöngyösi, Füzesabonyi, Balmazújvárosi, Hajdúszoboszlói)

A jobb helyzetű (1%-alatti ellátotti arány) járások az ország ÉNy részén, a főváros és közvetlen környékén, valamint Csongrád megyében találhatók. Talán meglepő, hogy

az utóbbi megye 6 járása közül 4-ben van 1% alatt az aktív korú népességben belül a segélyezettek aránya. Van még egy-egy e mutató szempontjából nagyon jó helyzetű járás Tolna, Bács-Kiskun és Békés megyei járás (Bonyhádi, Bajai, Szarvasi) amelyek környezetüktől eltérően nagyon kedvező mutatókkal bírnak.

5. ábra Foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak aránya az aktív korú népességben belül járásonként 2018. december 31-én

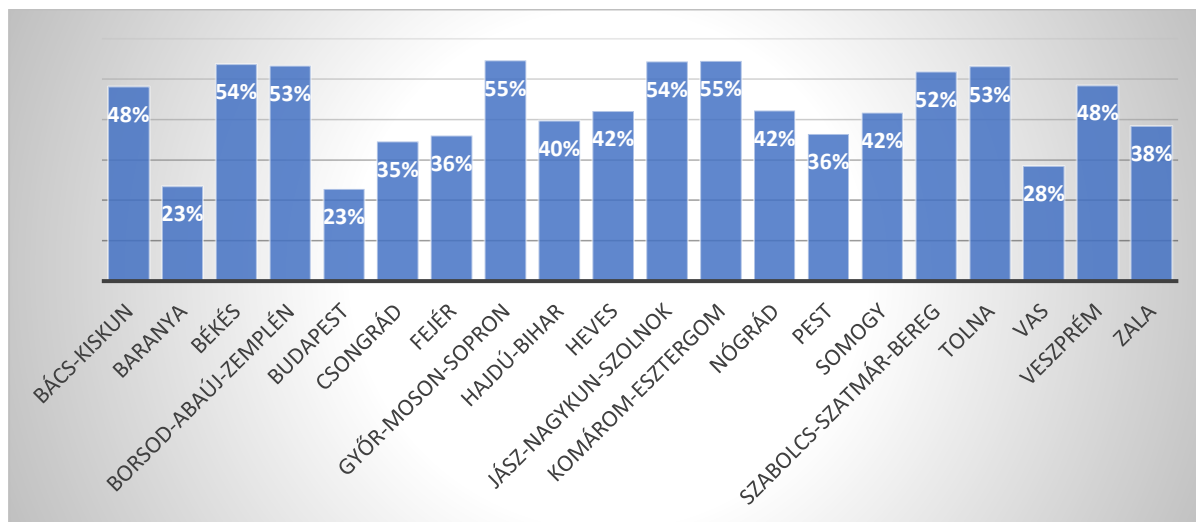

Mint korábban már láthattuk a KSH adataiban országos szinten, az év elején vagy év végén ellátásra jogosultak, illetve az átlagos havi ellátásban részesítettek száma között jelentős különbség van. Ez az eltérés megyénként igen különböző. Budapesten és Baranya megyében a legalacsonyabb (23%)⁵, ami egyben azt is jelenti átlagosan itt a legkevesebb a megállapított, de valamilyen okból szünetelő (legjellemzőbben közmunka miatt) ellátások aránya. A két szám között a legnagyobb különbség 55% Komárom-Esztergom megyében volt, de további hét olyan megye van ahol az év

⁵ A 2018 december 31-én és előző év december 31.-én megállapított ellátások számának átlagához képest az átlagos havi jogosultság számának eltérési aránya

folyamán általában több volt az olyan megállapított ellátás, ami éppen szünetelt, mint ami nem.

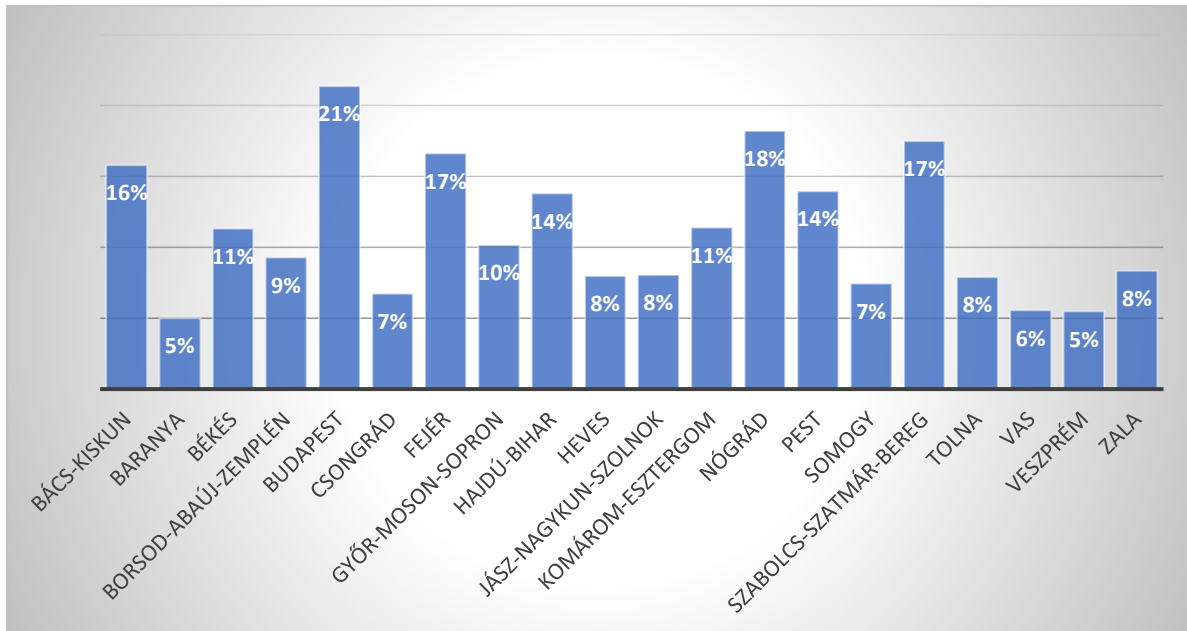
6. ábra foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak száma és az év során ellátásra jogosultak átlagos havi létszáma közötti eltérés 2018-ban megyénként

Járásonként még nagyobb különbségek adódtak. A Pécsi és Szentesi járásokban alig volt eltérés (2%) a két érték között. Ezekben a járásokban az év elején illetve év végén megállapított ellátások számának átlaga és az éves átlagos havi jogosultak száma között alig volt eltérés. A másik végletet a Téti kistérség képviselte itt csak minden 10. megállapított ellátás volt „élő”. 11 megállapított ellátáshoz képest az átlagos havi jogosultak létszáma csupán 1,2 volt.

Az elutasított kérelmek aránya 2018-ban országos átlagban 12% volt. A legnagyobb arányban Budapesten utasítottak el támogatási kérelmeket, minden ötödiket, a legkisebb arányban Baranya és Veszprém megyékben (5-5%).

7. ábra elutasított kérelmek aránya megyénként 2018-ban

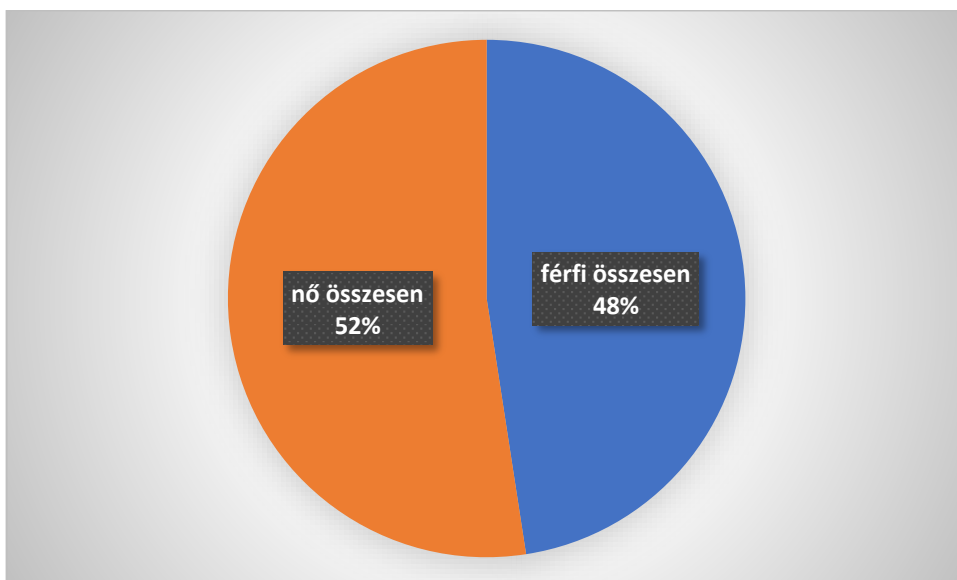
Járási szinten kiugróan magas volt az elutasított kérelmek aránya a Bajai (60%) és a Székesfehérvári (48%) járásokban viszont 10 olyan járás is akadt, ahol nem volt elutasított kérelem, további 48-ban ezek mértéke nem haladta meg az 5%-ot.

Jogosultak korösszetétele neme

2018-as helyzet

A 2018-as KSH OSAP adatok alapján a december 31-én ellátásra jogosultak között valamivel több nő volt, mint férfi.

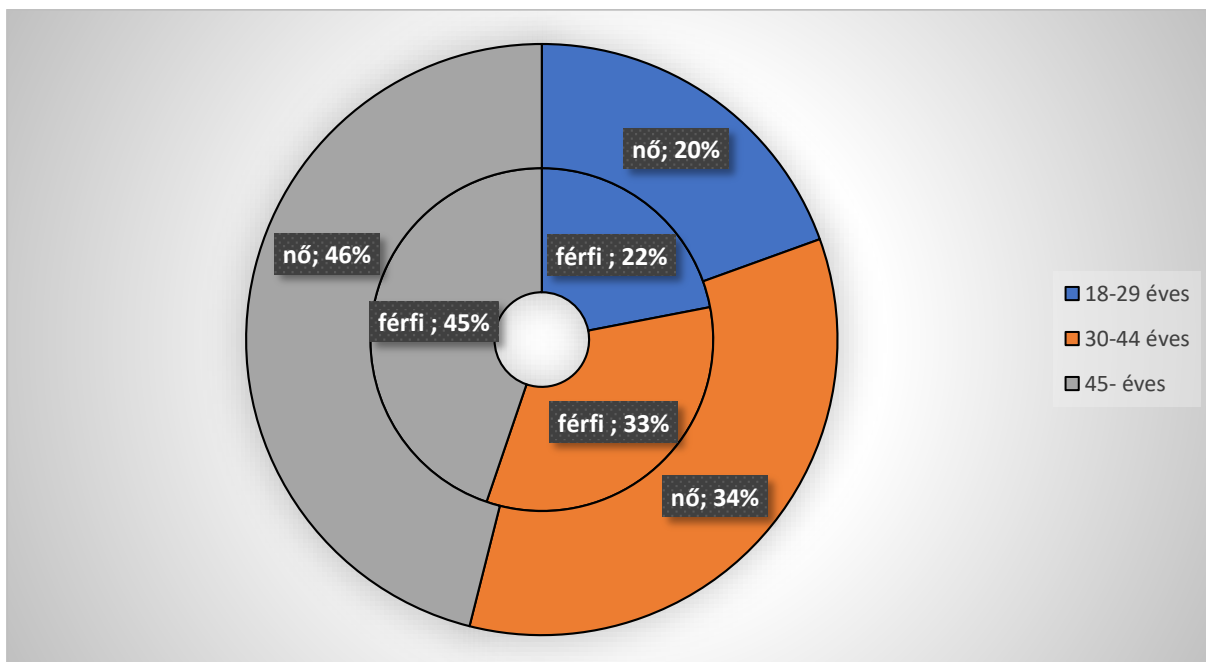
8. ábra Nők és férfiak aránya a 2018. december 31-én ellátásra jogosultak körében

A KSH adatgyűjtésben az ellátásban részesülők életkorára meglehetősen szűk tartományban gyűjt adatot. Az adatszolgáltató járási hivataloknak csupán három kategóriába kell besorolni a segélyezetteket. Ezek szerint a 18-29 évesek tették ki ellátásban részesülők 21%-át, 30-44 évesek az egyharmadát. A legnépesebb korcsoportot a 45 évnél idősebbek alkották. Az össze jogosult 45%-a tartozott ehhez a korosztályhoz.

A férfiak és nők között különbség a kor szerinti megoszlásban minimális volt.

9. ábra 2018. december 31-én foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők megoszlása korcsoportonként, nemenként

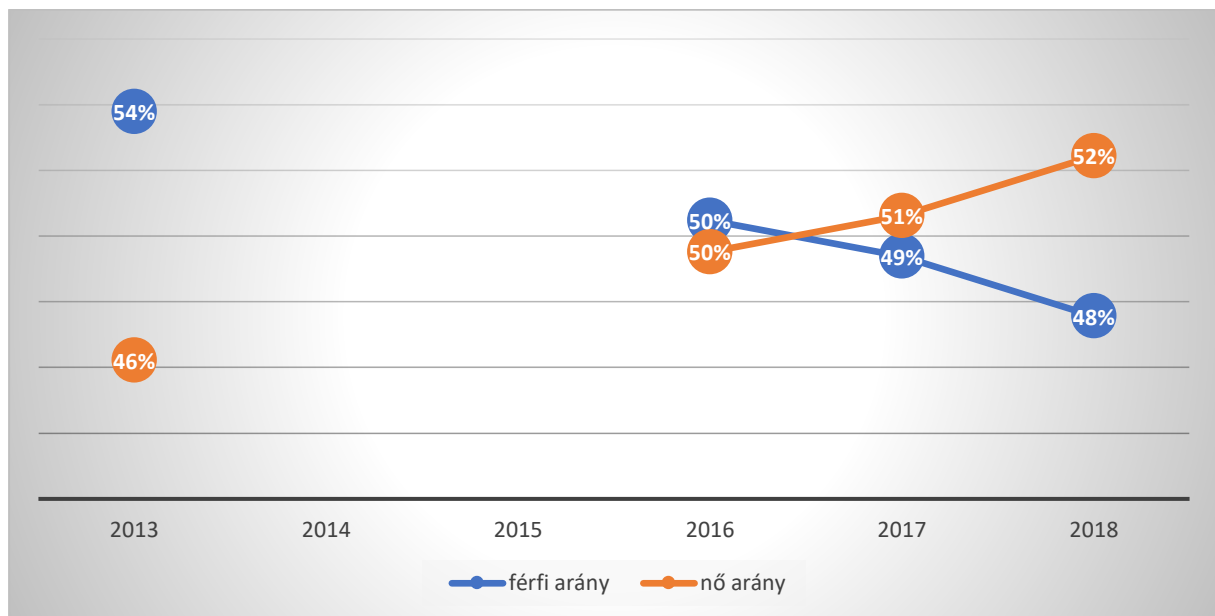
Időbeni változások

A férfiak és nők arányára vonatkozóan sajnos kissé hiányos adatsor állt rendelkezésre az idősoros vizsgálathoz. A nemek összetételére, a teljes foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosult körre vonatkozóan, a KSH 2011-ben és 2012-ben még nem gyűjtött adatot⁶. 2014-es és 2015-ös adatgyűjtés adatai közül pedig sajnos nem áll rendelkezésünkre az elemzéshez ez a mutató.

Mindezeket figyelembe véve is jól látszik, hogy a nők 2017-től már többségbe kerültek az ellátottak körében. 2013-ban az összes segélyezett még csak 46%-ot volt nő, ez az arány nőtt 52 %-ra. A férfiak és nők aránya 2016-ban megegyezett. Az ezt követő két évben évente 1 %-kal tolódott el a női többség irányába.

⁶ Csúpan az összes aktív korúak ellátásában részesítettekre van együttes adat

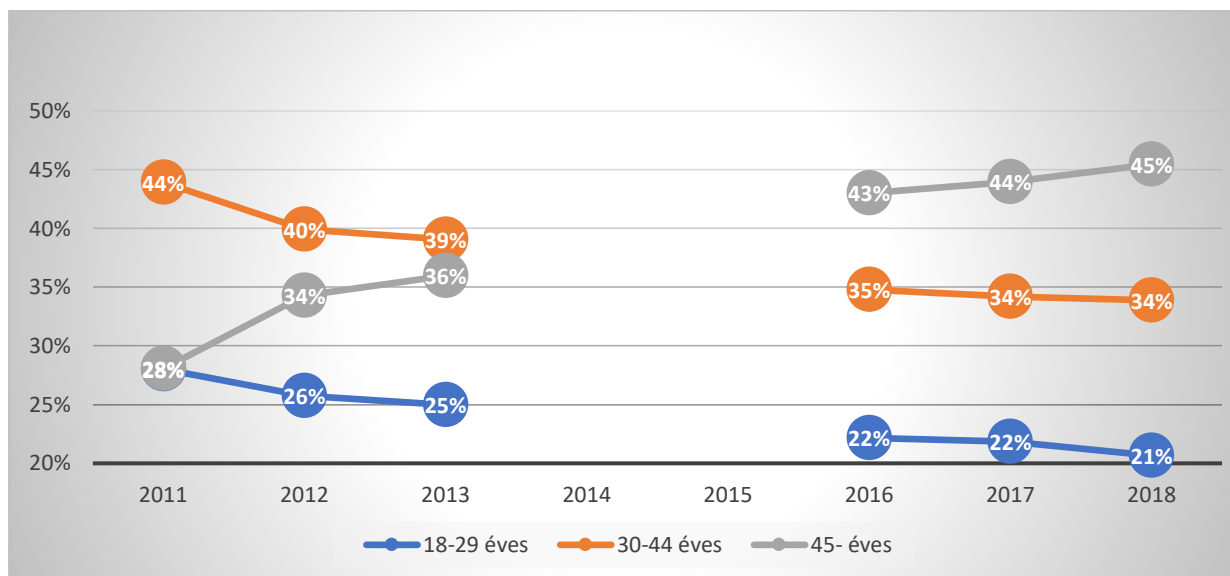
10. ábra A nemek arányának változás a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesítettek körében

A korösszetétel tekintőében szerencsére kissé hosszabb időtartamról áll rendelkezésünkre adat. Bár a 2014, 2015-ös év adatai itt is hiányoznak, elérhetők 2011-es és 2012-es adatok. Mindezek fényében, sajátos átrendeződést figyelhetünk meg a korcsoportok között.

A 44 évnél fiatalabb két korcsoport részaránya 2011-től 2018-ig folyamatosan csökken. Míg a 30-44 éveseké közel 10 %-kal (44 %-ról-34 %-ra) a 18-29 éveseké 7 %-kal (28 %-ról 21 %-ra). Ezzel szemben az idősebb korosztály egyre nagyobb részét teszi ki az ellátásra jogosultaknak. A 45 évnél idősebbek az összes segélyezett 28%-át tették ki 2011-ben. 2018-ra arányuk már 45%-ra nőtt.

11. ábra A korösszetétel változás a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesítettek körében

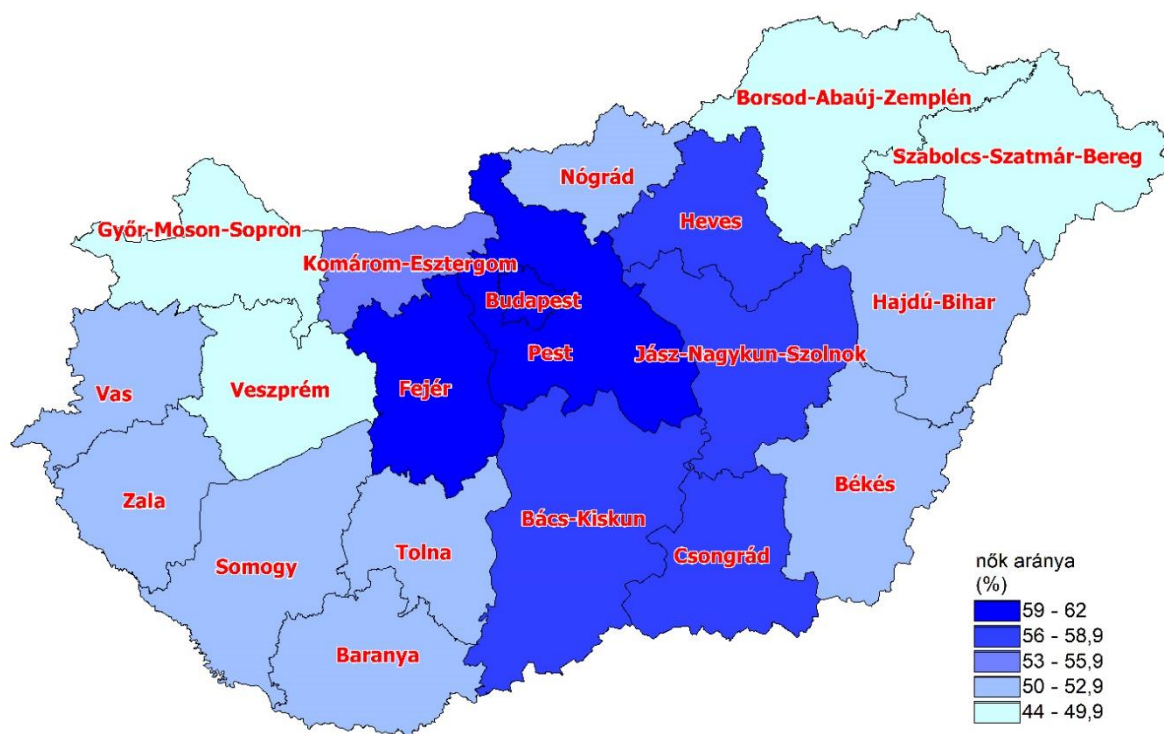
A korösszetétel változása mind a férfiak, mind a nők esetében hasonló tendenciát mutat, A 45 év felettek arány az évről –évre- nő, míg a másik két korcsoporté csökken.

Területi eltérések

A nők aránya a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők között Budapesten (61%), Fejér megyében (60%) és Pest megyében (59%) a legmagasabb. De általánosságban is elmondható, hogy az ország középső részén a legmagasabbak az arányok. A felsorolt megyéken kívül még (Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Csongrád és Bács-Kiskun megyékben).

Négy olyan megye van az országban, kettő a nyugaton kettő az északkeleti határszélen, ahol az ellátottak között a férfiak vannak többségben (Győr-Moson-Sopron, Veszprém illetve Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg).

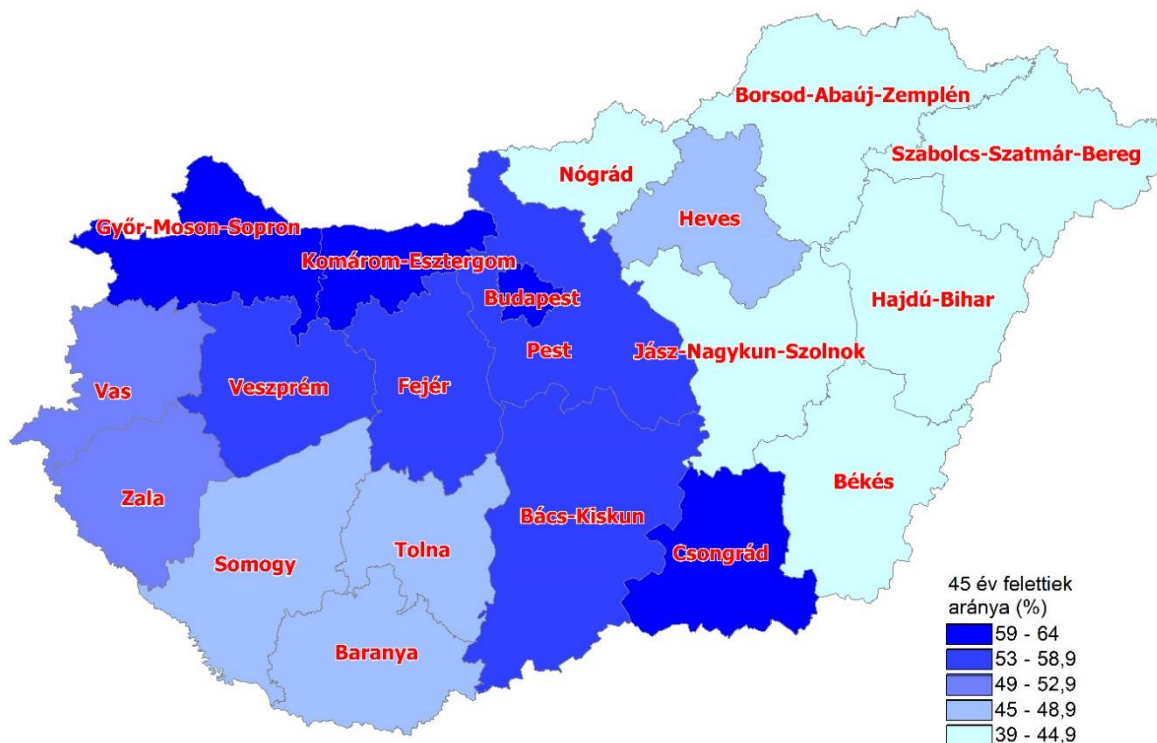
12. ábra Nők aránya a foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak körében megyénként 2018. december 31-én

Járási szinten a nők aránya a 29% és 80% között mozog. A lista egyik szélén a Téti járást találjuk (80%) a másik végponton a tőle nem túl távoli Mosonmagyaróvárit (29%). 2018-ban csak 50 olyan járás volt az országban, ahol a férfi többség volt a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők között.

A 45 év feletti ellátásban részesülők aránya az ország keleti felében a legalacsonyabb. Pest illetve Csongrád megyéktől keletre Heves megye kivételével, minden megyében az országos átlag (45%) alatt marad a 45 év felettek aránya. Legalacsonyabb Hajdú-Bihar (39%) és Szabolcs-Szatmár-Bereg (40%) megyékben.

A magasabb arányszámokat, egy országot ÉNY-D tengelyben kettévágó tengely mentén elhelyezkedő megyékben találjuk. Az összes ellátott legnagyobb hányadát, csaknem kétharmadát, Budapesten, Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megyékben teszik ki a 45 év felettek. De arányuk majdnem eléri a 60%-ot Csongrád megyében is.

Járási szinten a skála 92%-tól (Zirci járás) 28%-ig (Békési járás) terjed. 83 olyan járás van az országban, ahol 50% alatti a 45 év felettek aránya.

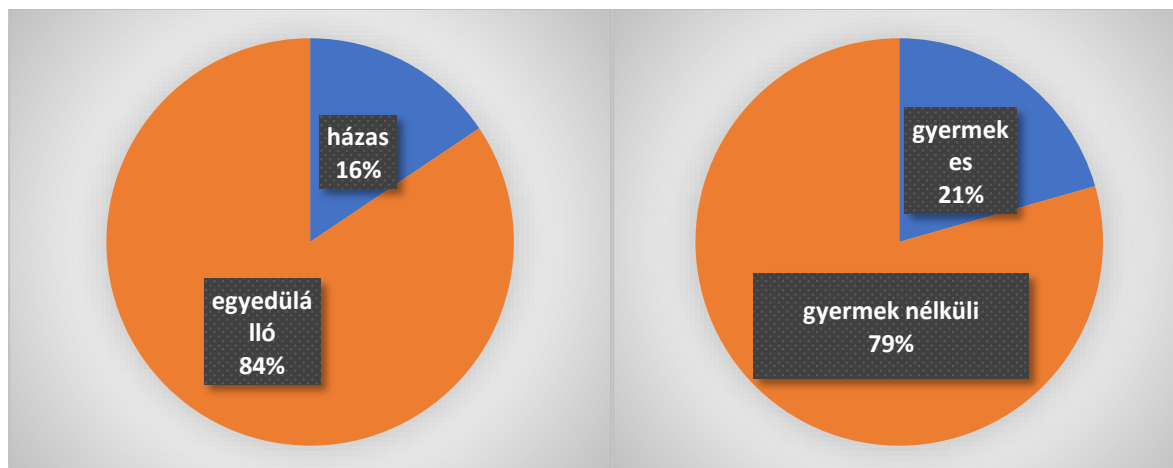
Jogosultak gyerekszám, házasság

2018-as helyzet

Talán meglepő, különösen annak fényében, hogy 2018. december 31-én a jogosultsággal rendelkezők csaknem fele 45 évnél idősebb volt, hogy a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők többsége az adatok tanulsága szerint nem házasságban vagy élettársi kapcsolatban élő volt, hanem egyedülálló. Míg a KSH 2016-os Mikrocenzus adatai alapján 20-59 éves korosztályban a családi állás szerint az nőtlenek, hajadonok, egyedülállók és apa, anya együttes aránya együttesen csak 37%-

ot tett ki, a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesítettek körében az egyedülállók arány a 84% volt⁷.

14. ábra Egyedülálló és házasságban vagy élettársi kapcsolatban élők valamint a gyermekesek gyermektelenek aránya

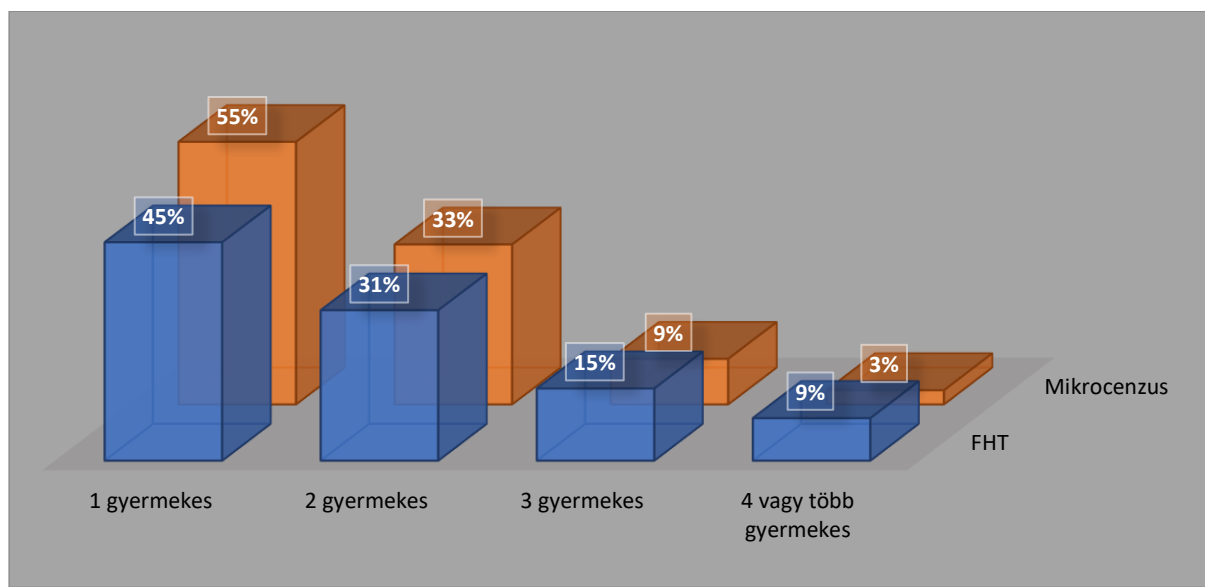
A magas egyedülállói arány tükrében már nem annyira meglepő, hogy az ellátásra jogosultak körében gyermekesek aránya is alacsony. 2018. év végén a segélyezettek csaknem négyötöde gyermek nélküli volt. Ez elsősorban a többséget kitevő egyedülállók körében tapasztalható igen magas arányuknak (87%) volt köszönhető. A házasságban vagy élettársi kapcsolatban élőknek csak kicsit több mint egyharmada (37%) volt gyermek nélküli. A KSH 2106-os Mikrocenzusának adatai szerint a teljes népességre - tehát nem csak az aktív korúakra- vonatkoztatva a házasságban vagy élettársi kapcsolatban élők esetében a gyermektelenek aránya ennél valamivel magasabb, 46% volt.

A gyermekesek megoszlása gyermekek száma szerint akárcsak a társadalom egészében az egy gyermekesektől a sok gyermekesek irányában monoton csökkenő tendenciát mutat. A foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülő gyermekesek esetében a jogosultak csaknem felének (45%) csak egy gyermeke volt. A 2016-os KSH adatok szerint a teljes társadalomban ez az arány a családok körében valamivel magasabb, 55%. Az ország egészéhez képest a 2 gyermekesek még ha kis mértékben is, de szintén alul reprezentáltak az ellátásban részesülők között. Három illetve ennél

⁷ Itt az adatfelvétel csak két kategóriába sorolta a segélyezetteket: házasságban/élettársi kapcsolatban élő illetve egyedülálló.

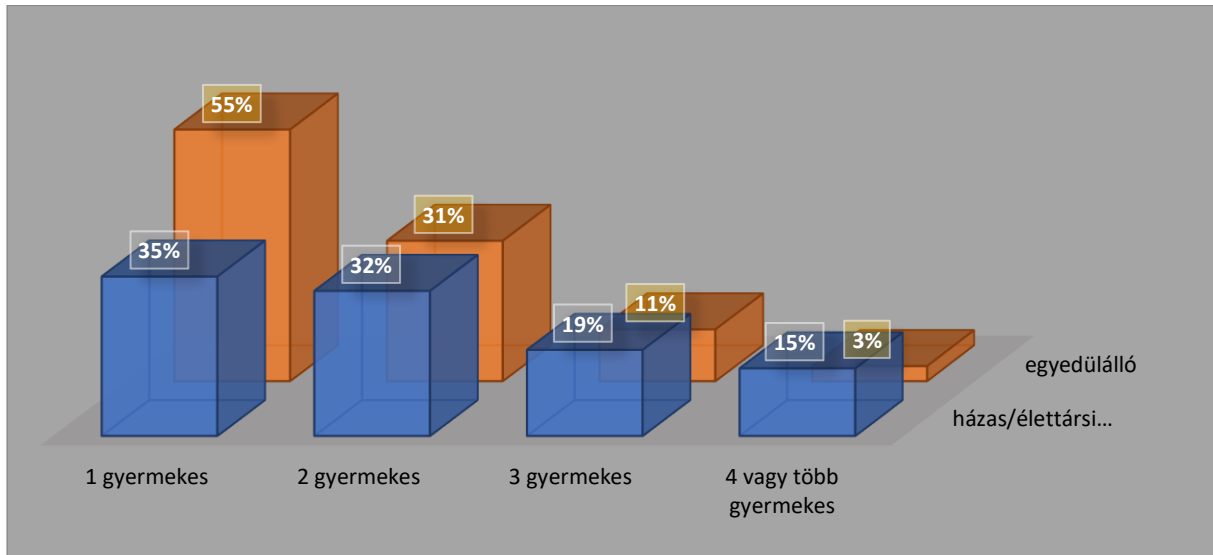
több gyermekeseket azonban már segélyezetti körben találunk nagyobb arányban. A négy és több gyermekesek 9%-át teszik ki a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülő gyermekes jogosultaknak, míg az egész társadalomban csak 3% az arányuk.

15. ábra Gyermekesek megoszlása a foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak, valamint a társadalom egészében gyermekek száma szerint

A segélyezetti körön belül a gyermekszám szerinti megoszlás házas/élettársi kapcsolatban élők és az egyedülállók között eltérő. Bár a tendencia mindkét esetben hasonló, az egy gyermekesek relatív vagy abszolút többségétől a mutat a 4 és több gyermekekkel rendelkezők jóval alacsonyabb aránya felé, a két csoport közötti különbségek is szembeötlők. Az egyedülállók esetében az arányok szinte %-ra pontosan megegyeznek a társadalom egészére jellemző megoszlással. A társkapcsolatban élők esetében azonban sokkal kisebb a különbség a különböző gyermekszámú csoportok között. Az egy gyerekesek aránya alig több mint egyharmad körükben míg a 4 és több gyermekesek is 15%-kal képviseltetik magukat. A három vagy ennél több gyerekesek együttesen 34%-ot tesznek ki. A Mikrocenzus adatai szerint a teljes társadalmon belül a gyermekes, háztartási vagy élettársi kapcsolatban élők körében ez az arányszám csak 14%.

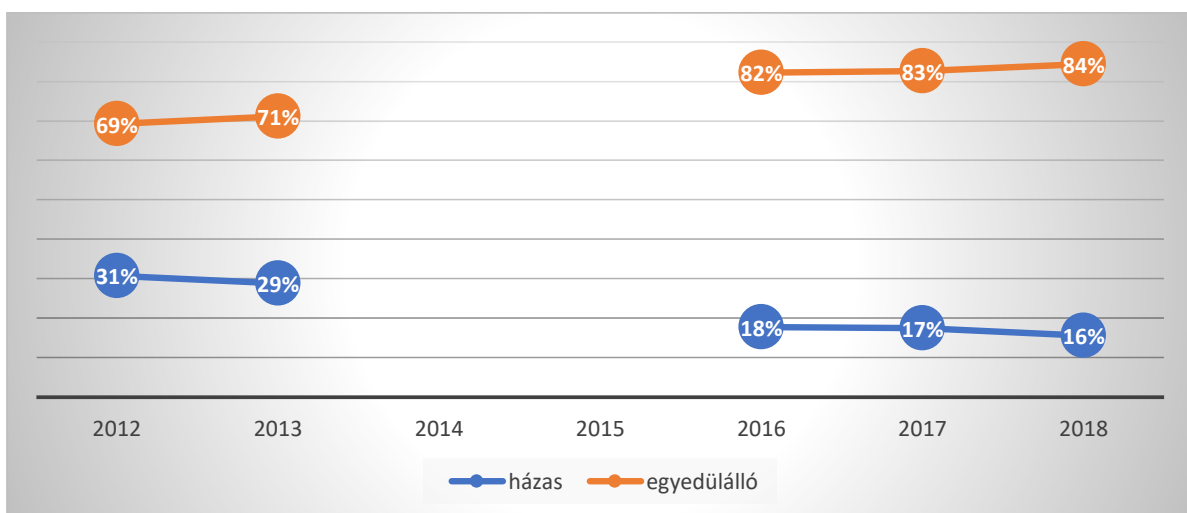
16. ábra Gyermekesek megoszlása a foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosult egyedülállók és házas/élettársi kapcsolatban élők között a gyermekek száma szerint

Időbeni változások

2012-hez képest mind az egyedülállók, mind a gyermektelenek aránya nőtt az ellátotti körben. A KSH OSAP adatgyűjtésben 2012 óta tesznek fel erre vonatkozó kérdést és ebből az látszik, hogy ehhez az évhez képest, amikor csaknem egyharmadát tették ki a segélyezetteknek a házas vagy élettársi kapcsolatban élők. Ez az arány 2018-ra csaknem a felér esett vissza. A csökkenés az általunk látható években⁸, évről évre folyamatos volt.

17. ábra A foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők megoszlása családi állapot szerint

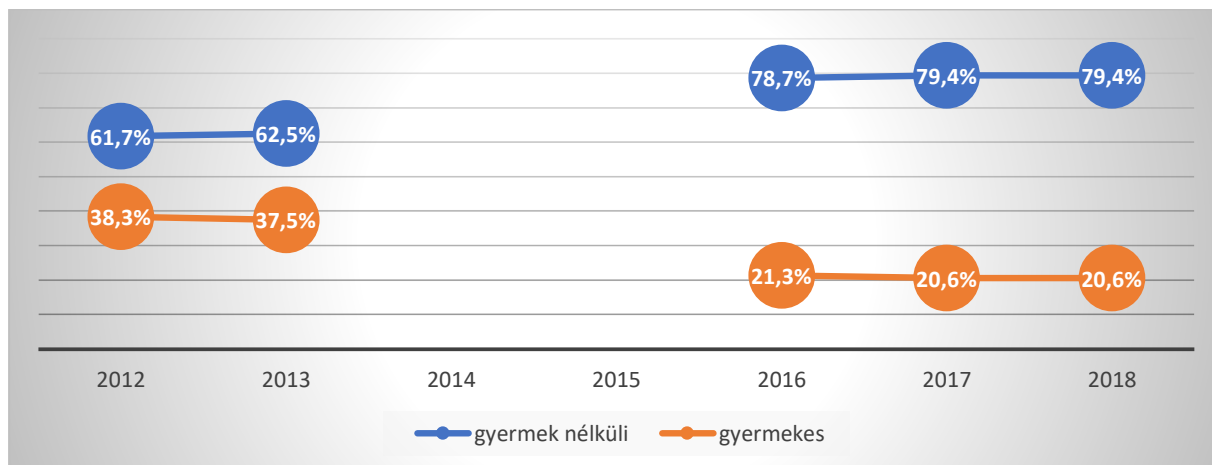

⁸ Sajnos 2014 és 2015-ről nem rendelkezünk adatokkal.

Hasonlóan mértékű csökkenés figyelhető meg a gyermekesek arányában is 2012 és 2018 között. Itt 38 %-ról 21 %-ra esett vissza a gyermekes segélyezettek aránya.

Érdekes azonban, hogy az 2012-2013 között valamint 2016 és 2018 között alig tized százalékban vagy még abban sem volt mérhető a változás.

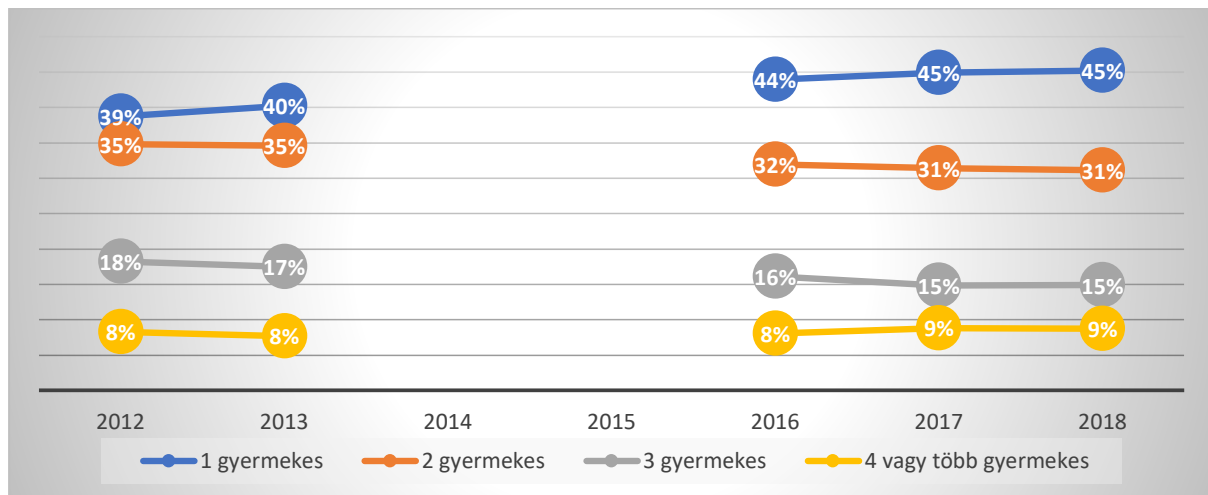
18. ábra A gyermekesek és gyermektelenek arányának változása a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők között

A gyermekesek gyermekszám szerinti megoszlásában a változások kismértékűek voltak. Az egy gyermekesek aránya valamelyest nőtt a többi csoporté kismértékben csökkent vagy stagnált⁹. Komolyabb átrendeződés az ellátásban részesülők között ebből a szempontból nem történt.

19. ábra Gyermekesek gyermekszám szerinti megoszlásának változása a foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak körében

⁹ A négy vagy több gyermekesek esetében a diagramon látható 1%-os növekedés valójában csak 0,5% volt 2012 és 2018 között

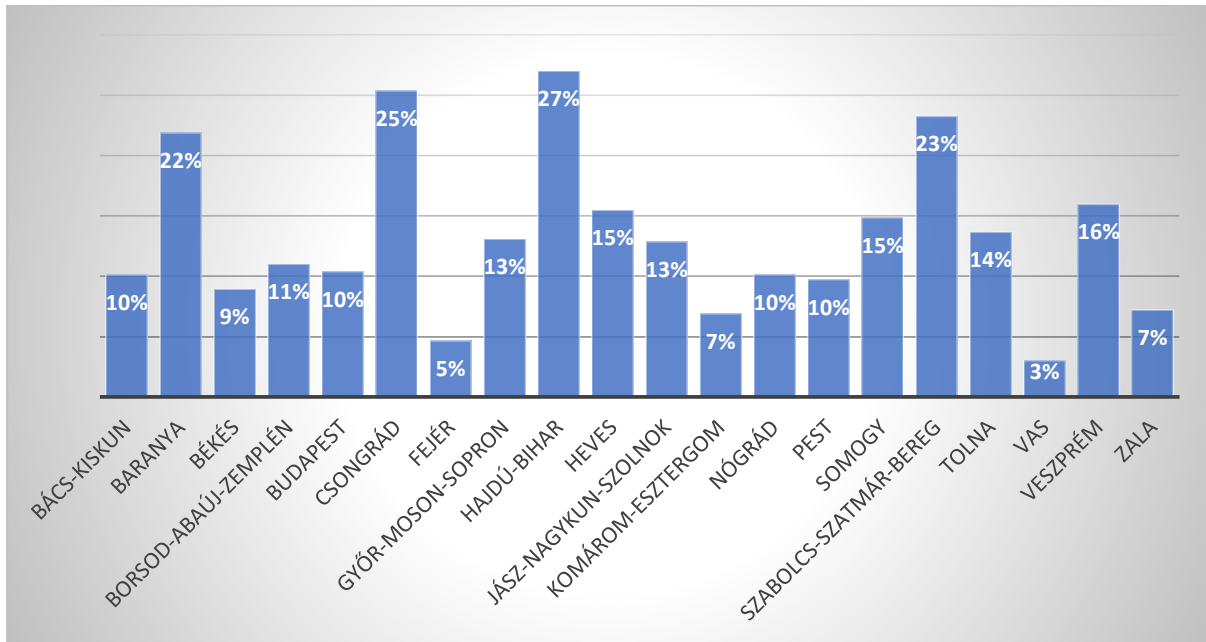

Területi eltérések

A foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők között 2018-ban már meglehetősen alacsony volt a házassági illetve élettársi kapcsolatban élők aránya (16%). Csak négy olyan megye volt, ahol még ezt az igen alacsony arányt sikerült felülmúlni, de párkapcsolatban élők aránya itt is 28% alatt maradt. A listavezető Hajdú-Bihar 27%-kal amitől alig mered el Csongrád (25%). Őket Szabolcs-Szatmár-Bereg és Baranya megyék követik 23-22%-os értékekkel. Ezek a megyék Csongrád kivételével egyben a legtöbb ellátottal rendelkező megyék is bár az abszolút listavezető közel 28 ezer segélyezettal rendelkező Borsod-Abaúj-Zemplén megye már nincs közöttük. Ott csupán 11%-os az ellátotti körben a házassági/élettársi kapcsolatban élők aránya.

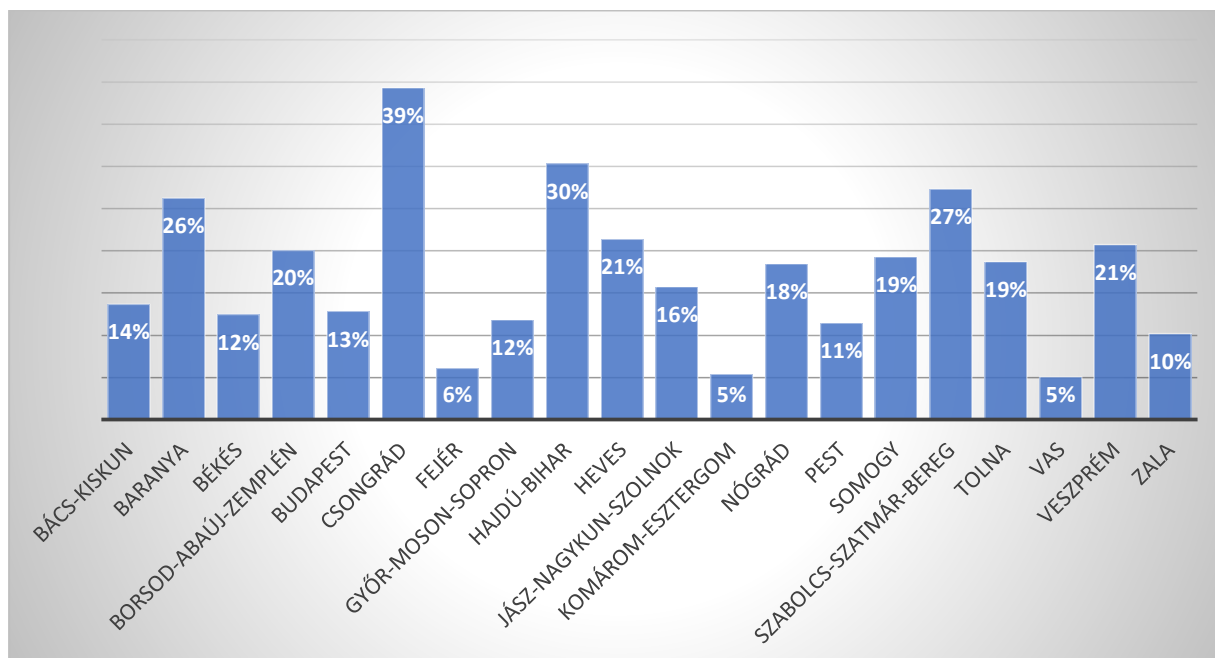
Igen magas 90% feletti az egyedülállók aránya Vas, Fejér, Zala és Komárom-Esztergom megyékben.

20. ábra Házassági illetve élettársi kapcsolatban élők aránya a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők körében megyénként 2018. december 31-én

A gyerekesek magasabb aránya és a házasságban/élettársi kapcsolatban élők magasabb aránya között a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők között is erős az összefüggés. Az ellátottak között legtöbb gyermekes abban a négy megyében található, ahol a házasságban/élettársi kapcsolatban élők aránya is a legmagasabb. A legtöbb gyermektelen, pedig a legmagasabb egyedülállói arányszámot mutató megyékben található.

21. ábra Gyermekesek aránya a foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők körében megyénként 2018. december 31-én

Jogosultak EGYT, közfoglalkoztatottak, hajléktalan

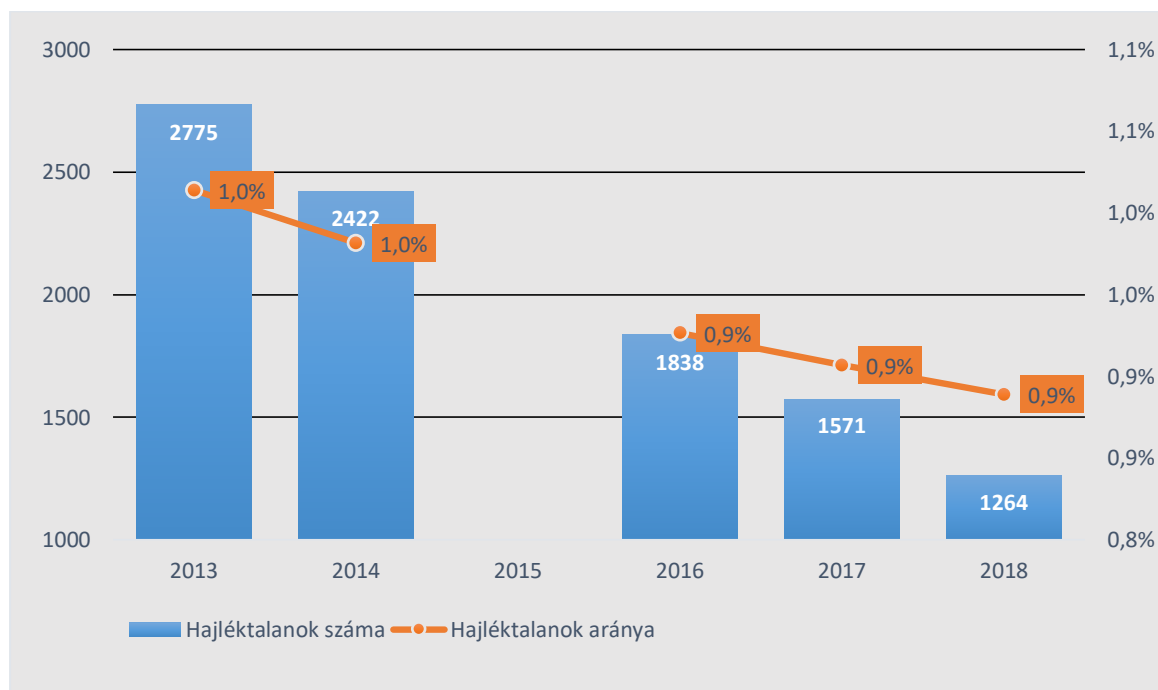
A KSH OSAP adatgyűjtés a foglalkoztatás helyettesítő támogatáson belül három olyan célcsoportot emel ki, akikre külön is gyűjt adatot. Ezek a hajléktalanok, a közfoglalkoztatási programokban résztvevők, illetve az egészségkárosodási és gyermek-felügyeleti támogatásra is jogosultak. E három csoport esetében a gyűjtött adatok részletességére vonatkozóan megfigyelhető némi következetlenség. A csoportonként rendelkezésre álló adatok is jelentősen eltérnek, de akár egy csoporton belül is évente jelentősek az adattartalmi különbségek a vizsgált időszakban. A hajléktalanok esetében például minden évben fel kell tüntetni túl a december 31. ellátotti létszámon, hogy adott évben hány ilyen személy nyújtott be kérelmet ebből mennyit utasítottak el a hatóságok vagy, hogy mennyi ellátás szűnt meg az adott évben. A másik két csoport esetében ilyen adatokat nem gyűjtöttek. Viszont vannak évek, amikor megtudhatjuk a közfoglalkoztatási programokban foglalkoztatottak számát korcsoport és nemenként bontásban, míg a másik két csoportról ilyen adatunk egyik évből sincs. Az egészségkárosodási és gyermek-felügyeleti támogatásra jogosultak csoportjáról pedig bizonyos években a gyermekek száma szerinti

csoportbontásban állnak rendelkezésre adatok. Ebben az elemzésben elsősorban azokat a mutatókat emeltem csak ki amelyek mindhárom csoport esetében fellelhetők.

Hajléktalanok

A hajléktalan ellátottak száma 2018. december 31-én 1264 fő volt, ami az összes ellátott kevesebb, mint egy százaléka (8,9 ezreléke). A hajléktalanok száma 2013 óta folyamatosan csökkent. A csökkenés mértéke meghaladja a segélyben részesülők összlétszámának visszaesését így e csoport aránya az ellátotti körön belül is egyre kisebb. A visszaesése persze nem nevezhető drámainak. A hajléktalanok száma az összes ellátotthoz képest 10,1 ezrelékről 8,9 ezrelékre, abszolút számokban pedig 2775 főről 1264 főre változott.

22. ábra Foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülő hajléktalanok számának és arányának változása

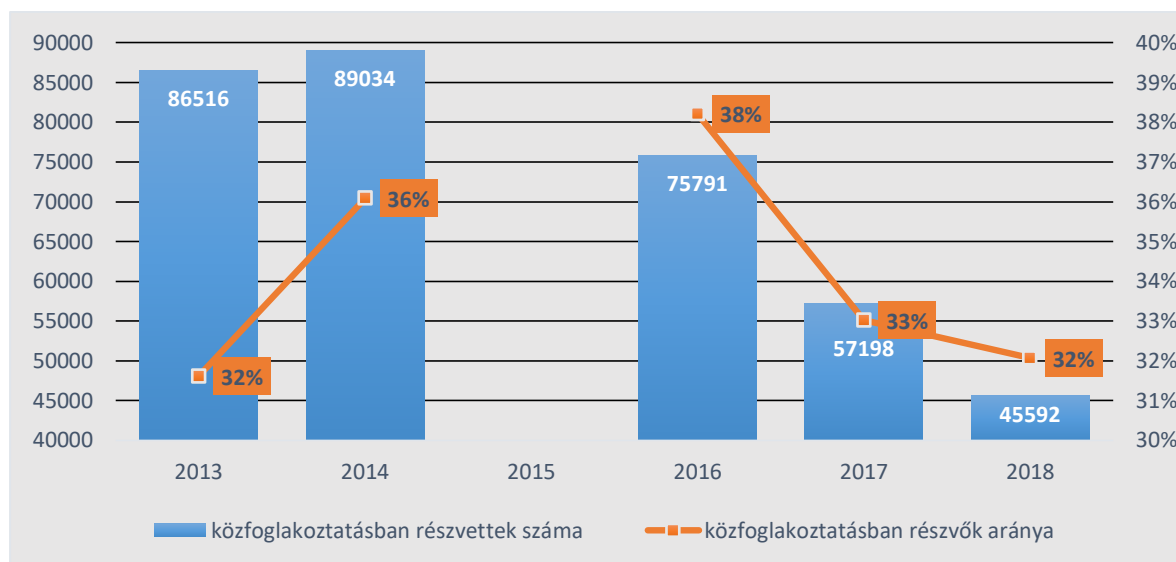

Közfoglalkoztatottak

Jóval népesebb csoportot tettek ki a segélyezetti körön belül a közfoglalkoztatási programokban résztvevők. Az 2018-ban az ilyen programokban résztvevők átlagos havi száma 45 598 fő volt. Ez a december 31-án ellátásra jogosultak létszámának csaknem egyharmada.

A foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak körén belül a közmunka programokban résztvevők száma a rendelkezésünkre álló adatok alapján 2014-ben¹⁰ volt a legmagasabb, 89 ezer fővel. Számukban 2016-2018 között erős visszaesés látható. Itt is elmondható, hogy a csökkenés mértéke jelentősen meghaladta az összes foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők számának csökkenését, így a segélyezettekben belüli arányuk a 2016-18 között jelentősen, 6 %-kal csökkent.

23. ábra Foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülő közfoglalkoztatottak számának és arányának változása

A férfiak és nők megoszlása teljesen megegyezik a teljes jogosult körével. Itt is minimális nő többlet (52%) látható. Nem csak a nemek arányában, hanem a korcsoportok szerinti arányokban sem találunk eltérést a teljes ellátotti körhöz képest.

Egészségkárosodási és gyermek-felügyeleti támogatás

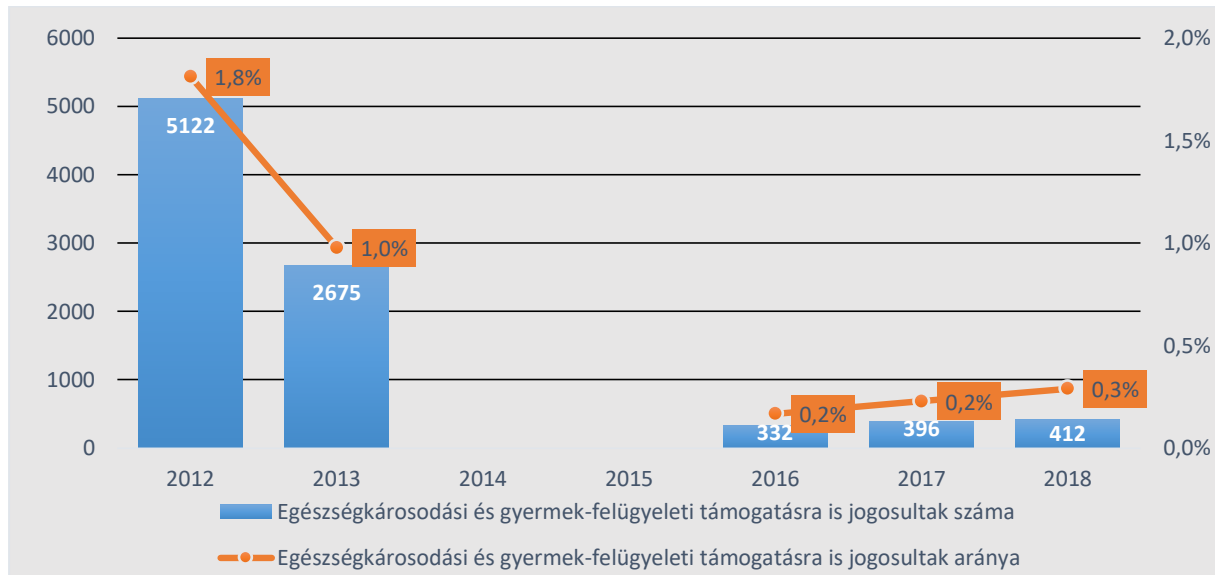
A három FHT-n belüli csoport közül 2018-ban már az egészségkárosodási és gyermek-felügyeleti támogatásra is jogosultak voltak a legkevesebben. Számok 2012-höz képest megtizedelődött. 2012-ben az 5122 EGYT-ben is részesülő segélyezett az összes ellátott 1,8%-át tette ki, 2018-ban a 412 fő már csak a 0,3%-át.

¹⁰ 2015-ös adat sajnos állt rendelkezésünkre az elemzéshez

A kissé hiányos adatsoron az egészségkárosodási és gyermek-felügyeleti támogatásra is jogosultak száma 2016-ban érte el minimumát, azóta számuk és arányuk kis mértékben növekedett.

24. ábra Foglalkoztatás helyettesítő támogatásban és részesülő és egészségkárosodási és gyermek-felügyeleti támogatásra is jogosultak számának és arányának változása

PTR adatok elemzése

PTR rendszer

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) és A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) szerint a jegyző, a járási hivatal a települési önkormányzat képviselő-testület valamint a gyámhatóság feladat- és hatáskörébe tartozó szociális ellátásokra való jogosultság megállapítása, az ellátások biztosítása, fenntartása és megszüntetése, amelynek céljából nyilvántartást vezet az általa megállapított és folyósított pénzübeli és természetbeni ellátásokról.

A hivatkozott jogszabályi helyeken meghatározott nyilvántartás céljából alakították ki 2013-ban a Pénzübeli és természetbeni ellátások rendszere (PTR). A PTR bevezetésnek elsődleges célja az volt, hogy a széttagolt, hatóságokként vezetett nyilvántartásokból egységes, országos nyilvántartás jöjjön létre, mely támogatja az ellátásokra vonatkozó igények hatékony és igazságos elbírálását. Mindez a létrehozók szándéka szerint

megteremteti annak is a lehetőségét, hogy az ellátásokról naprakész és részletes adatok álljanak rendelkezésre.

A PTR adatokat jelenleg a magyar államkincstár kezeli. A tőlük kapott adatkockákat használtam az elemzés jelen részének elkészítéséhez. A vizsgált időszak a 2016.-2020. évek.

PTR rendszer elemzésének nehézségei

A PTR rendszer a KSH OSAP adatgyűjtéshez képest egy meglehetősen fiatal rendszer és elsődlegesen nem is azzal a céllal jött létre, hogy a benne összegyűlt rendkívül nagy adatmennyiséget elemzések elkészítésére használják. Bár a kezdetektől fogva voltak törekvések arra, hogy a főként ágazat irányítás szereplői számára elérhető Szocvir rendszeren keresztül, kinyerhető legyenek bizonyos adatok, de ezek mennyisége igen korlátozott volt, megbízhatóságuk pedig igen kétséges. A megbízhatóságot alapvetően két tényező befolyásolta és befolyásolja mind a mai napig.

Egyrészt nem tudhatjuk, hogy az a rendszerben rögzített adatok mennyiben felelnek meg a valós helyzetnek. Tényleg minden ellátási folyamat keresztülfut a rendszeren, és ha igen mennyire pontosak valóságban a rögzített adatok? A rendszer indítása utáni években ez igencsak kérdéses volt. Kezdetben a legtöbb ellátást még a települési Önkormányzatoknak kellett rögzíteni. A korábbi nyilvántartási rendszerüket (papír alapon vagy elektronikusan) továbbra is vezetniük kellett, de emellett párhuzamosan a PTR rendszerben is rögzíteni kellett a szinte teljes eljárási folyamatot. Sok önkormányzat nem is tudta használni a rendszert, mert bár a bevezetést egy széleskörű felkészítő tanfolyam előzte meg erre nem mindenki jutott el. A helyzet idővel némileg javult és például az interfész kapcsolatok kiépülésével legalább a saját elektronikus nyilvántartási rendszert használó települések mentesültek attól, hogy a PTR rendszerben is újra rögzítsék az adatokat. Tovább javította az adatmegbízhatóság helyzetét, hogy 2015-től a legtöbb ellátás átkerült a járási kormányhivatalokhoz, így ezen ellátások esetében jóval kevesebb szereplője lett a történetnek. A járási

kormányhivatalokban egységesebbé és professzionálisabbá vált a rendszer használata. Mindezek ellenére ma is kérdéses, hogy a rögzített adatok mennyire pontosak, mennyire tiszták, mennyi a hibásan rögzített ellátás, mennyi a piszkos adat.

A bizonytalanság másik forrása az összegyűjtött adatok értelmezéséből fakad. Az ügyintézők által rögzített adatok egy adatbázisban rögzítődnek, amely egy rendkívül összetett és bonyolult táblaszerkezetet alkot. Mindmáig korlátozott az az elemzői tudás vagy inkább gyakorlat, ami ezt az összetett adatbázis szerkezetet átlátná és a benne lévő adatokat értelmezni tudná és így pontos egzakt megoldásokat tudna mondani akár egyszerűnek kérdések megválaszolására.

Mindezek figyelembevételével jelen tanulmány nem elsősorban a konkrét, abszolút számokra fókuszál, hanem inkább az arányokra, tendenciákra. Igyekszik kihasználni a PTR rendszer két nagy előnyét, mely egyrészt abból fakad, hogy eltérően a KSH adataitól nem egy adott év adott napjáról (jellemzően az év utolsó napjáról) ad egy pillanatképet, hanem bármely tetszőleges napról, így akár folyamatában is nyomon követhetőek az események. Másrészt a KSH-s adatgyűjtéssel szemben, amelyben adatszolgáltatói szinten aggregált adatokat láthatók, a PTR elemi szintű (ellátott, ellátás, de akár egyes ügyletekre vonatkozó) adatokra is rálát, így az összegyűjtött adatok tekintetében sokkal részletesebb mélyebb elemzések elkészítésére ad lehetőséget.

Jogosultak demográfiai adatai

A rendelkezésünkre álló PTR-es adatokban a foglalkoztatást helyettesítő támogatás igénybevevőinek neme, kora és családi állapota voltak a legfontosabb demográfiai adatok. Ezen adatok kitöltöttsége azonban eltérő mértékű volt. Az ellátásban részesülők mindegyikénél megállapítható az életkor, és a nemüket is döntő többségében rögzítették¹¹, a családi állapotra vonatkozó adatok meglehetősen

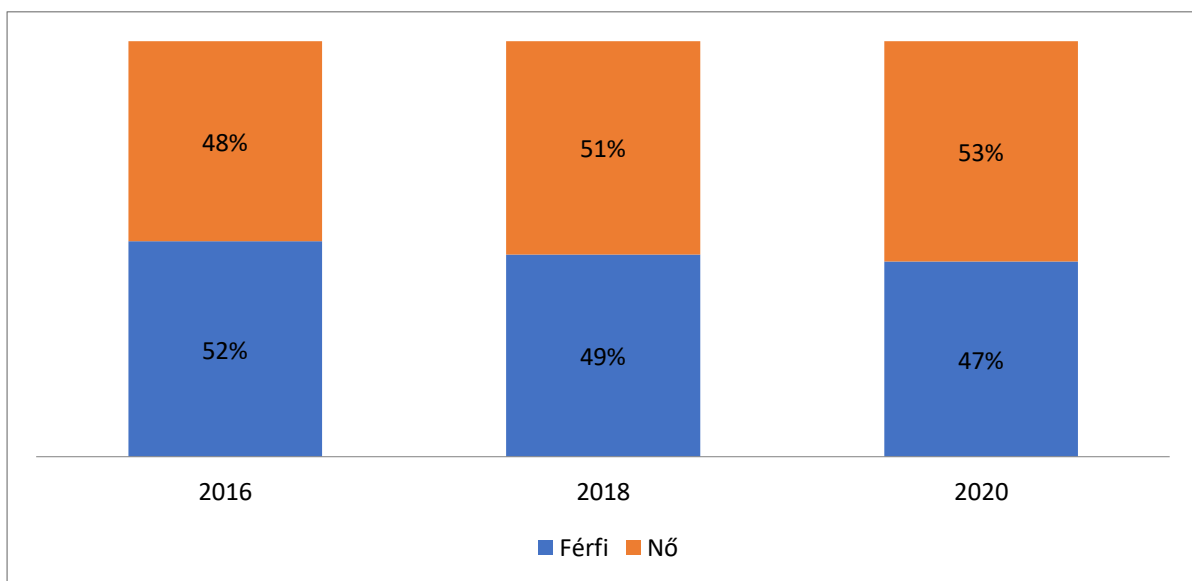
¹¹ Az összes rögzített ellátott esetében 98%-uknál, a 2020. december 31-én ellátásra jogosultak esetében már 99%-uknál.

hiányosak. Az összes rendszerben rögzített ellátásban részesülő 59%-ánál, a 2020. december 31-én ellátásra jogosultak 24%-ánál hiányzott ez az adat.

Nemek szerinti megoszlás

A 2020. december 31-én ellátásra jogosultak között a nők aránya némiképpen magasabb volt (53%), mint a férfiaké (47%). 2016-ban még fordított arányokat láthattunk, de 2018-ra kiegyenlítettebbé váltak a nemek szerinti összetételi arányok, és csekély nő többlet (51%) már akkor is kimutatható volt a PTR-es adatokban.

25. ábra Férfiak és nők aránya az FHT ellátottak között

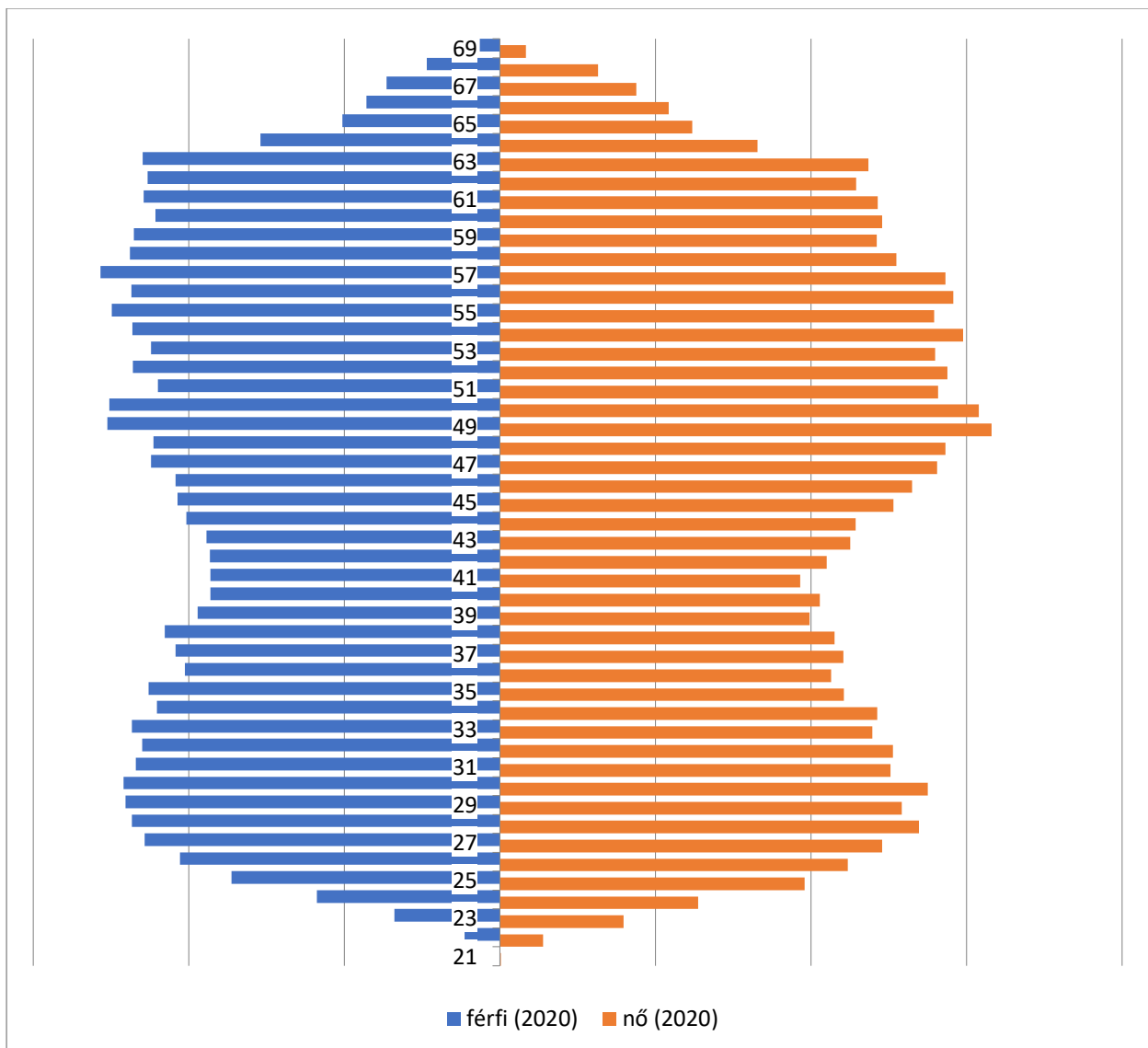

Korösszetétel

Az ellátotti korfa leginkább egy piskótaformához hasonlítható, amelynek két kidudorodása közül a fiatalabb korosztályba eső rész, amelynek csúcspontját a legnépesebb 27 éves korcsoport jelenti, igencsak szabályos formát mutat. Az idősebb korosztály felé ez dudor sokkal elnyújtottabb, jóval nagyobb korosztályt ível át több csúcsponttal is (46-47 évesek és ettől alig elmaradva az 51-54 évesek). A korfa két végpontja haladva (18 évesek és 65 évesek) az ellátottak száma és aránya erősen csökken, de kimutatható egyfajta visszaesés a két kicsúcsosodás közötti részen is a 36-44 éves korcsoportok körében is.

A férfiak és nők között korösszetétel tekintetében alig van különbség. A korfa férfi és női oldala szinte tükörképe egymásnak.

26. ábra 2020. december 31-én FHT ellátásra jogosultak kor és nem szerinti megoszlása

A korösszetételről még elmondható, hogy 2020-as adatok szerint, az ellátásban részesülők egyharmada volt 35 évnél fiatalabb és ugyancsak egyharmada volt 50 évnél idősebb. Négy évvel korábban ugyanezen arányok a 34 évnél fiatalabbakra és 49 évnél idősebbekre voltak igazak, tehát a korfa kis mértékű idősek irányába történő

eltolódását figyelhetjük meg. Ezzel jól egybeesik, hogy 2016-ról 2020-ra az átlagéletkor 40,9 évről 42 évre nőtt.

Családi állapot

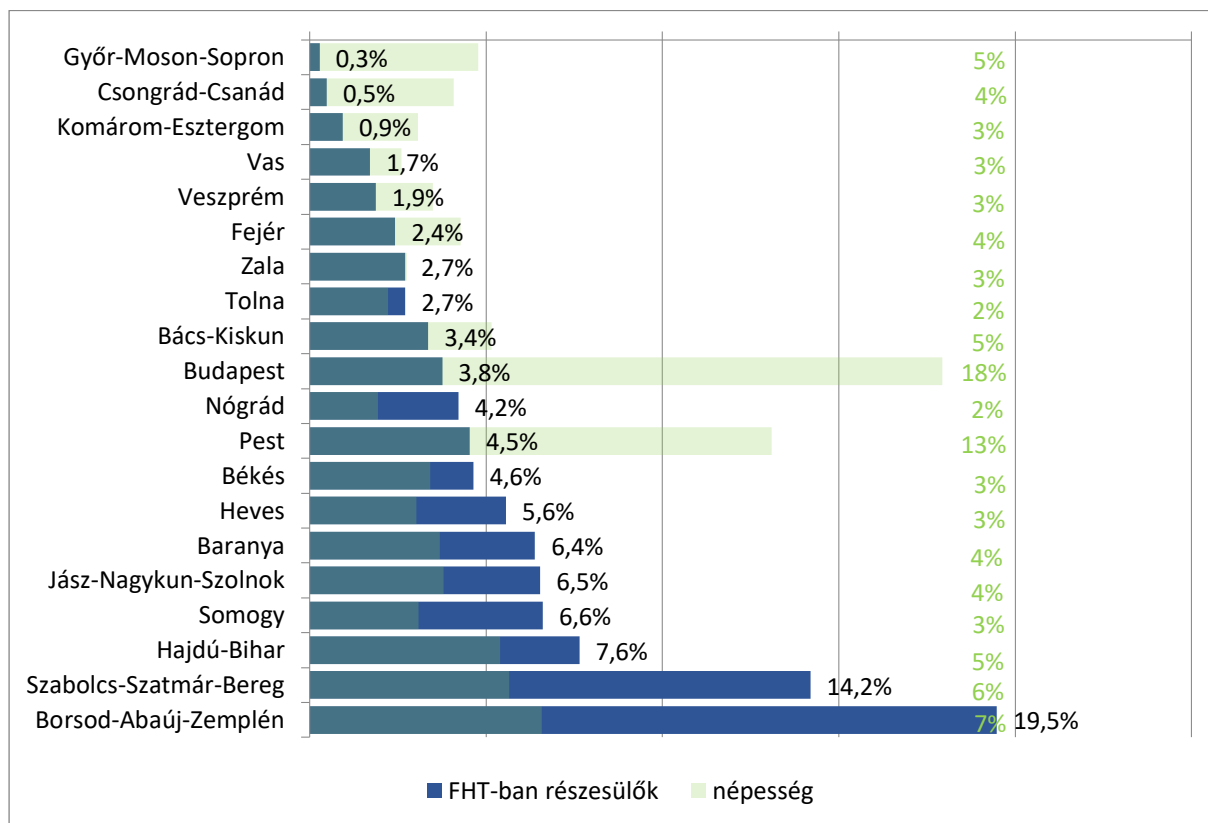
A családi állapotra vonatkozóan meglehetősen korlátozottak a rendelkezésre álló adatok. Az elemzéshez használt adatkockákban e tekintetben csak két kategóriát különböztetnek meg, egyedülállókat és együtt élőket. Mindezek alapján 2020-ban az ellátásra jogosultak döntő többsége (90%) egyedülálló volt. A férfiak és nők között e tekintetben alig volt különbség (89%-91%). 2016-ban még valamivel kevesebben voltak az egyedülállók (86%), de családi állapot tekintetében akkor sem volt lényegi különbség a férfi és női jogosultak között.

Területi megoszlás

A PTR rendszerben az ellátottak területi megoszlásának vizsgálatához két adat is rendelkezésünkre áll. Egyrészt ismert az ellátott lakhelye (állandó lakhely, tartózkodási hely), másrészt tudjuk annak a hivatalnak a helyét is ahol az ellátás igényelte. Bár csábító megoldásnak tűnik, hogy az ellátottak területi megoszlásának vizsgálatához a lakcím adatokat vegyük alapul, ez a gyakorlatban igen sok esetben problémába ütközött. A rendelkezésre álló adatbázisban, a 2020. december 31-én ellátásban részesítettek több mint negyedénél (28%) hiányzott a lakcím adat.

Így a területi megoszlás vizsgálatához inkább az ellátás igénylésének helyét vettem alapul. Figyelembe véve, hogy az igénylő személy tényleges lakhelyének az ellátást megállapító hatóság illetékességi területére kell esnie, ez lényegi eltérést nem okozott ahhoz képest, mint ha az ellátottak területi megoszlását a lakcím alapján vizsgáltam volna.

27. ábra 2020. december 31-én FHT ellátásra jogosultak és a lakónépesség megoszlása megyénként

Az ellátottak egyharmada két megyére koncentrálódik, míg 10 legalacsonyabb részesedésű megyében¹², vagyis a megyék felében, csupán az összes ellátott egy ötöde található. Az összes ellátott 19,5 %-a Borsod - Abaúj - Zemplén megyében kapott ellátást, 14,2%-uk Szabolcs - Szatmár - Bereg megyében. Mindkét megyében messze felülreprezentáltak az ellátottak a lakónépesség megoszlásához képest, amely szerint a két megyében a népesség aránya az ország össznépességének 7 illetve 6 %-át teszik ki. A kelet magyarországi régiók megyéinek majdnem mindegyikéről (E tekintetben Bács-Kiskun és Csongrád megyék a kivételek) elmondható, hogy az országban FHT-ben részesülők megyére jutó aránya magasabb, mint az ország lakónépességének a megyére jutó része. A Dunától keletre eső megyék esetében a Dél-Dunántúli régióban hasonló a helyzet, de a másik két régióban (Nyugat-Dunántúli és Közép-Dunántúli), az FHT-sok egy-egy megyére jutó arányát meghaladja megyék össznépességéből való részesedése.

¹² Beleértve a fővárost is.

Pest megyében és Budapesten, ahol a népesség közel egyharmada él, az összes FHT-s csupán 8,3%-a kap ellátást.

Ellátások, ellátottak

Egy adott napra vonatkozó ellátások számának megállapítása nem egyszerű feladat a PTR rendszerben. Bár minden ellátásnál szerepel egy ellátás kezdete és ellátás vége dátum és ezeket figyelembe véve az adott napi ellátásszám meghatározáshoz csak azt kellene eldönteni, hogy a kiválasztott nap hány ellátás esetében esik e két dátum közé, a megoldás mégsem ilyen egyszerű. A problémák döntő részét az adatrögzítési gyakorlat és az ebből eredő hiányosságok és hibák okozzák.

Az ügyintézők az ellátás megítélésekor nem rögzítik a jogosultság vége dátumot, mivel az ellátás megszűnése bizonyos, jogszabály által meghatározott esetekben fordul elő, az ellátás határozatlan idejű.¹³ Hogy mekkora hányada a rögzített igényléseknek nincs lezárva az utánkövetés esetleges személyi jellegű hibájából, azt nem tudjuk megmondani. Az adatokban azt látjuk, hogy 2020. december 31-én feltételezhetően élőnek tekinthető ellátások 96%-nál nem volt jogosultság vége dátum. Nagyobb gond, hogy további megközelítőleg 60 ezer olyan, jogosultság vége dátummal nem ellátott, rögzített ellátás van a rendszerben, ami már vélhetően nem volt élő az adott időpillanatban, mert az utolsóként hozott szüneteltetésről szóló határozat több, mint egy éves¹⁴ vagy a vizsgált 5 éves időszakban semmilyen határozat nem született az ellátással kapcsolatban. A jogosultság vége dátum, ennek a sok esetben tapasztalt hiánynak köszönhetően, önmagában nem alkalmas automatikusan az ellátás végének meghatározására.

Szerencsére a PTR rendszer nem csak az ellátások adatait, hanem az ellátásokhoz kapcsolódó ügyleteket is rögzíti. Így az ügyletek ellátásokhoz kapcsolásával, megtudhatjuk, hogy melyek azok az ellátások, amelyeket megszüntettek, lezártak,

¹³ 1993. évi III. törvény; 34.§ (2) bekezdés a)-h) pontja

¹⁴ 1993. évi III. törvény; 34.§ (2) bekezdés h) pontja

vagy töröltek. Ráadásul nem csak ennek ténye, hanem dátuma is ismert¹⁵. Így ezzel korrigálva már csak 40 ezer körülire csökken azon ellátások száma, amelynél nem szerepelt záró dátum, de vélhetően 2021. december 31-én már nem voltak érvényben.

Tovább szűkíthetjük a kört, ha megnézzük ezen ellátások esetében azt is, hogy mikori volt az esedékes utolsó felülvizsgálati dátum, és ha ez a vizsgált naphoz képest egy évnél régebbi dátumú, akkor ezeket már nem tekintjük élő ellátásoknak. Így a 2020. decemberi 31.-én potenciálisan élőnek tekinthető ellátások száma megközelítőleg 96 ezer db-ra csökken, azonban az ellátások pontos száma a rendelkezésünkre álló adattáblákból nem állapítható meg pontosan. Ennek alapvetően két oka van.

Előfordulhat, még ha nem is nagyon nagy számban, hogy a szűrési feltételeknek megfelelő ellátások közül is van olyan, amit a vizsgálati nap előtt lezártak, de ennek nincs nyoma az adatainkban. Másrészt további problémát jelent, hogy a rendelkezésünkre álló adattáblákban megközelítőleg 6488 olyan ellátás van, amelyhez nem kapcsolható ellátott személy így nem tudhatjuk, hogy ezen ellátások közül mennyi a duplikáció, vagyis az ugyanazon személyhez kapcsolódó a vizsgált időintervallumokba eső egymást követő, de két külön azonosítóval szereplő ellátás¹⁶. Ezért ez a 96 ezerhez közeli szám több-kevesebb pontossággal inkább a potenciálisan érvényesnek tekinthető ellátások halmazát jelenti.

Jelen vizsgálat esetében 2020. december 31.-i élő ellátások vonatkozásában továbbiakban ezt a 95-96 ezer közötti számot tekinthetjük kiindulási alapnak, tudva azt, hogy a pontos szám ettől eltérő.

Ellátások kezdete

Az ellátások kezdete dátum ismeretében meg tudjuk határozni, hogy adott napon élőnek tekinthető ellátások mennyi ideje vannak érvényben és ebből elvileg

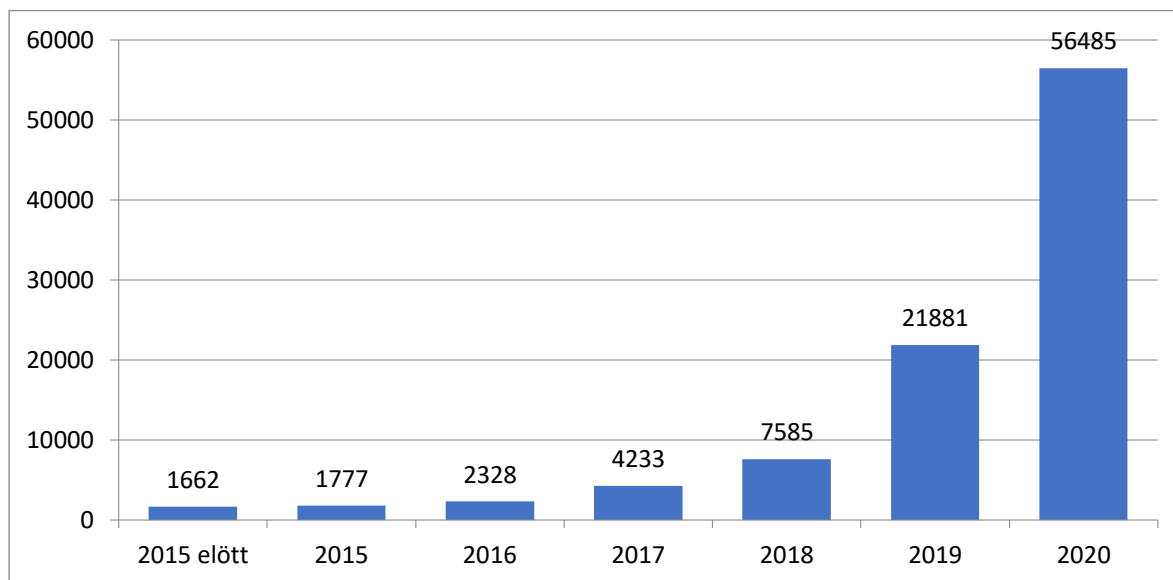
¹⁵ Sajnos azonban itt is előfordulhatnak adatrögzítési hibák. 54 ezer olyan ellátás van ahol a megszüntetés dátuma korábbra esik, mint a jogosultság kezdete.

¹⁶ Ennek számának megbecsülésekor egyedül arra hagyatkozhatunk, hogy az ellátások többségét (93%) kitevő igénybevevő azonosítóval rendelkezők közül megközelítőleg 0,5 % volt ilyen értelemben vett duplikáció.

következtethetünk arra is, hogy adott napra vonatkozóan hogy alakul az ellátások átlagos hossza, miként alakul az ellátásban töltött idő.

A 2020. december 31.-én élő ellátások döntő többsége 2020-ban indult. Ahogy a jogosultság kezdete dátumnál időben visszafelé lépegetünk, évről évre egy exponenciális görbéhez hasonlóan csökken az ellátások száma.

28. ábra 2020. december 31.-én élő ellátások megoszlása a jogosultság kezdetének éve szerint

Az ábra tehát azt mutatja, hogy az ellátások között jóval nagyobb arányban találunk friss, rövidebb ideje élő ellátásokat, mint régieket. Ezt egyrészt okozhatná ez ellátások számának drasztikus mértékű felfutása, vagy az ellátások nagyon nagymértékű fluktuációja.

A valóság inkább az utóbbihoz áll közelebb. Az ellátások döntő többsége évről évre „megújul”, még ha az ellátás kedvezményezettje változatlan is. Az ellátások és az ellátottak nem egy és ugyanazon fogalom. A PTR rögzítési gyakorlatban egyaránt találunk arra példát, hogy egy ellátás lejártakor a felülvizsgálatot követően, ha a jogosultság feltételei fennállnak, ugyan azt az ellátást hosszabbítják meg illetve arra is, hogy új ellátást indítanak. Az ellátások nagyon nagymértékű fluktuációja tehát nem szükségszerűen jár együtt az ellátottak ugyan ilyen mértékű fluktuációjával.

Ahhoz, hogy ebben tisztán lássunk érdemes megnézni, hogy a 2020. december 31.-én az ellátásban részesülők éppen aktuális ellátásukat megelőzően, részesültek-e már másik, a PTR-ben rögzített FHT ellátásban. Az adatok tanulsága szerint több mint kétharmaduk (69%) nem. Hasonló a korábban ellátásban nem részesülők aránya (70%) azoknál is, akiknek a 2020. december 31.-én élő ellátásuk egy vagy két éven belül kezdődött. A 2020-as új ellátások tehát több mint kétharmad részben új ellátottakat is jelentenek, és csak 30%-uknál fordul elő, hogy korábban már részesültek FHT ellátásban.

Ellátások időtartama, ellátásban töltött idő

Az ellátásban töltött idő kiszámolása a fentebb említettek miatt sem problémamentes. Az ellátások többségének lezáratlansága¹⁷ miatt nem alkalmazhatjuk minden esetben azt az egyszerű módszert, hogy az ellátás vége és kezdet között eltelt időtartamokat alapul véve határozzuk meg az ellátásban töltött idő hosszát.

Alapvetően két módszer tűnik kivitelezhetőnek. Az egyik esetben csak azokat az ellátásokat vizsgáljuk, amelyek rendelkeznek ellátás vége dátummal. A 2020. december 31.-én élő ellátásoknál ezek aránya, mint korábban láttuk, csupán 4% volt¹⁸. A 2019. december 31.-én érvényes ellátások esetében a kitöltött jogosultság vége dátumú ellátások aránya már 46%, a 2018 év végiek esetében 66% volt. A módszer miatt az ellátásban töltött időre vonatkozó vizsgálatból így kieső ellátások magas aránya viszont még így sem teszi lehetővé, hogy állításaink az összes ellátásra vonatkozóan igaznak tekinthetők legyenek.

A másik módszer esetében nem a lezárt ellátásokat vizsgáljuk, hanem azt nézzük meg, hogy az adott vizsgálati napon érvényben lévő ellátásokkal rendelkező ellátottak a PTR-es adatrögzítés kezdete óta hány napon rendelkeztek ellátással. Tehát egy ellátott esetében nem csak azt az ellátását vesszük figyelembe, ami éppen akkor élőnek volt

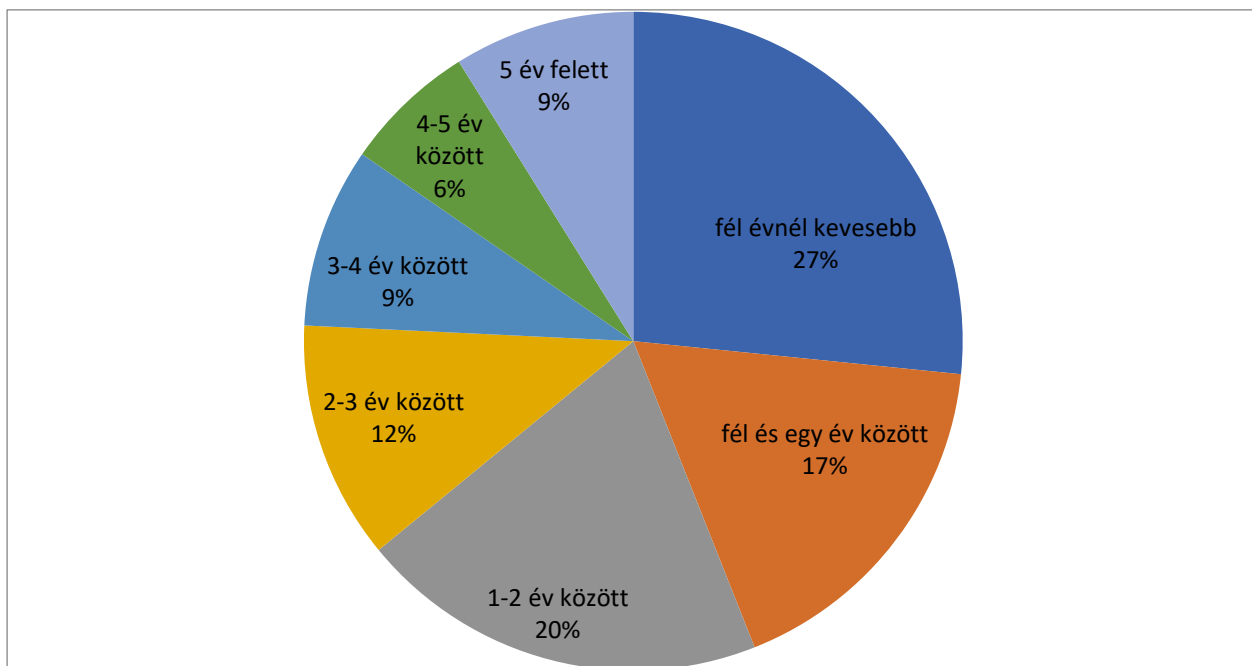
¹⁷ A jogosultság vége dátummező többnyire kitöltetlen a fentebb ismertetett okokból.

¹⁸ Ennek elsődleges oka, hogy az adattáblák összeállítása is nem sokkal e dátum után készült, így elméletileg sem lehetett túl sok olyan ellátás, ami 2020. december 31. után már ténylegesen lezárult, vagy lezárásának jövőbeni időpontja előre megmondható volt.

tekinthető, hanem ha már korábban is rendelkezett ellátással akkor annak időtartamát is hozzáadjuk.

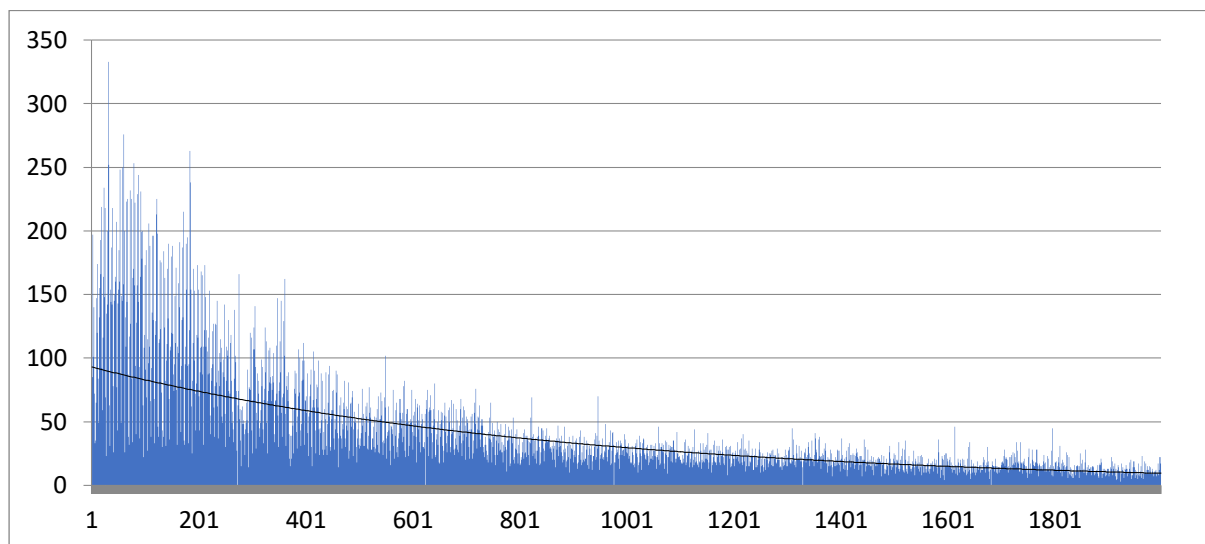
A 2020. december 31-én ellátásban részesülők 44%-a kevesebb, mint egy éve szerzett jogosultságot az FHT-ra és korábban sem részesült ilyen ellátásban. A teljes ellátotti körnek csupán negyedét (24%) teszik ki azok, akik ellátásban töltött ideje meghaladta a három évet. Összességében elmondhatjuk, hogy az ellátottak aránya az ellátásban töltött évek számának növekedésével egyre csökken.

29. ábra 2020. december 31-én FHT-ra jogosult személyek megoszlása az ellátásban eltöltött idő függvényében

Hasonló a kép ha egy finomabb skálán, az ellátásban töltött napok száma szerint vizsgáljuk 2020. december 31. ellátottjait. Az újonnan bekerülők vannak a legtöbben majd a jogosultsági idő növekedésével a számuk fokozatosan csökken. A csökkenés üteme 500 napig meredekebben majd onnan mérsékeltebb.

30. ábra 2020. december 31-én FHT-ra jogosult személyek száma az ellátásban eltöltött napok száma szerint

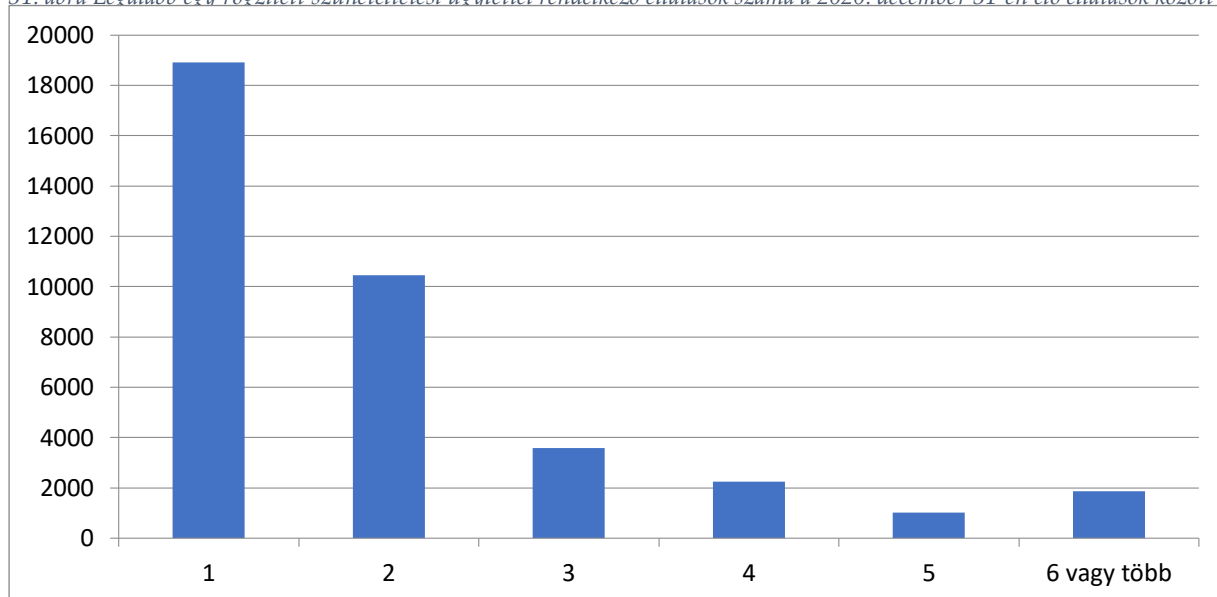
Szünetelő ellátások

Az ellátásban töltött idő nem jelenti automatikusan azt, hogy az ellátott részére végig folyósítják az FHT támogatást. A Jogszabályok szerint szüneteltetni kell az FHT folyósítását, ha a juttatásban részesülő személy keresőtevékenységet – ide nem értve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát – végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt, illetve, ha olyan képzésben vesz részt, amelynek keretében felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban vagy képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül.

A PTR rendszerben az ellátással kapcsolatos minden fontos esemény (megállapítás, megszüntetés, szüneteltetés stb.) egy ügyletbe kerül rögzítésre. Ezek az ügyletek az adatbázisban az ellátás azonosító segítségével kapcsolhatók egy konkrét ellátáshoz. Így amennyiben az ügyintézők rögzítik, nyomon követhetjük egy ellátás teljes útját a megállapítástól a megszüntetésig és megnézhetjük, hogy a jogosultsági idő alatt folyamatos volt-e az ellátás, vagy esetleg voltak-e szüneteltetési időszakok, és ha igen hány ilyen volt és mennyi ideig tartott.

A 2020. december 31-én élő ellátások 40%-ánál volt rögzítve legalább egy szüneteltetési ügylet. Az esetek több mint felénél egy ellátáshoz nem is egy, hanem kettő vagy több szüneteltetési ügylet is tartozott (átlagosan 2.2).

31. ábra Legalább egy rögzített szüneteltetési üggyel rendelkező ellátások száma a 2020. december 31-én élő ellátások között

A szüneteltetés okaként az esetek több mint felénél (56,6%) a közfoglalkoztatást jelölték meg. Ezt kereső tevékenység folytatása követte¹⁹. A szüneteltetési okok közül a legritkábban (9,6%) a keresetpótló illetve megélhetési támogatással kiegészülő képzésekben való részvételt szerepelt.

1. táblázat A szüneteltetések megoszlása a szüneteltetés oka szerint

Szüneteltetés oka	aránya az összes szüneteltetés közül
Kereső tevékenység legfeljebb a 120. napig	32,9%
Kereső tevékenység legfeljebb a 90. napig	0,9%
Közfoglalkoztatás miatt	56,6%
Olyan képzés melynek keretében keresetpótló juttatásban / felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban részesül	9,6%

A szünetelés időtartamának meghatározásakor hasonló problémákkal szembesülünk, mint az ellátás hosszának meghatározásakor. A rendszerben rögzített szüneteltetési

¹⁹ A PTR rendszer lehetőséget biztosít az ügyintézőknek arra, hogy e kategórián belül megkülönböztessék a legfeljebb 90 napos és 120 napos kereső tevékenység időtartamot, de az esetek döntő többségénél a hosszabb időtartamot jelölték meg.

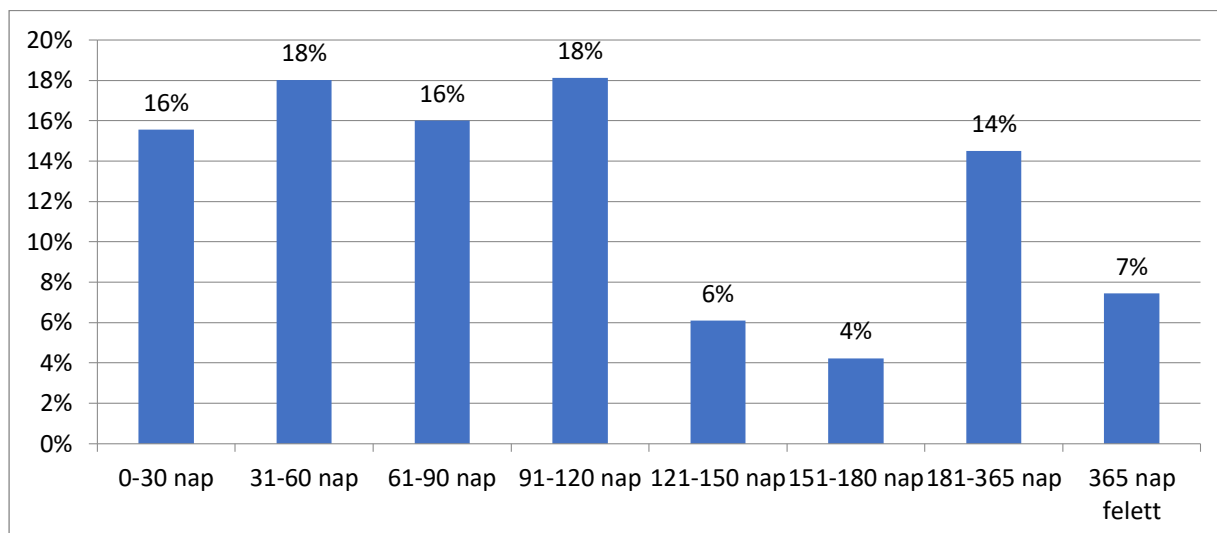
ügyletek csupán 32%-nak van lezárása, csupán ennyi esetben ismert meddig tartott a szüneteltetés. A 2020. december 31.-án élő ellátásokhoz kapcsolódó ügyletek esetében hasonlóan rossz ez az arány, bár itt elvileg elképzelhető, hogy sok ellátás szüneteltetése ekkor még ténylegesen folyamatban volt, így a jövőbeni lezárás dátuma nem is lehetett ismert. Ennek azonban ellentmondani látszik, hogy a 2020. decemberi ellátások esetében a lezáratlan szüneteltetések 40%-a egy évnél régebb óta volt „nyitott”²⁰, és csupán 27%-uk volt 120 napon belüli²¹.

Mindezeket figyelembe véve itt az egyetlen járható út az lehetne, ha eleve csak a már lezárt szüneteltetések időtartamát vizsgálnánk. Sajnos ez az út sem teljesen problémamentes. A 2020. december 31.-én élő ellátások lezárt szüneteltetéssel rendelkező ügyleteinek 5%-ban fordul elő az az adatrögzítési anomália, hogy a lezárás dátuma időben megelőzi a kezdés dátumát. Ezeket az eseteket figyelmen kívül hagyva további problémákat vethet, fel, hogy csaknem minden harmadik (31%) lezárt szüneteltetés időtartama meghaladta a 120 napot, amire a jogszabály csak akkor ad lehetőséget, ha nem a munkaerőpiaci keresőtevékenység okán szünetel a folyósítás. A többi szünetelő ellátás nagyjából egyenletesen oszlott meg 1-120 napos időtartam 30 napos időszámban.

32. ábra A 2020. december 31.-én élő ellátások már lezárt szüneteltetési ügyleteinek megoszlása a szüneteltetés hossza szerint

²⁰ 1993. évi III. törvény; 34.§ (2) bekezdés h) pontja szerint, akinek ellátás folyósítása egy évet meghaladó időtartamban egybefüggően szünetel, meg kell szüntetni a jogosultságát.

²¹ 1993. évi III. törvény; 34.§ (2) bekezdés c) pontja szerint, aki keresőtevékenységet folytat, a keresőtevékenység 121. napjától kell megszüntetni a jogosultságát.

A hosszabb időtartamú szüneteltetések oka döntő részben a közfoglalkoztatás volt. Az esetek megközelítőleg háromnegyedében jelölték meg ezt az okot, holott az összes szüneteltetés közül a közfoglalkoztatási esetek csak 58%-ot tesznek ki. Valamelyest felülreprezentáltak a 120 nap feletti szüneteltetések között a képzéseken résztvevők is.

33. ábra A 2020. december 31.-én élő ellátások már lezárt szüneteltetési ügyleteinek megoszlása a szüneteltetés hossza és oka szerint

	Kereső tevékenység	Közfoglalkoztatás miatt	Olyan képzés melynek keretében keresetpótló juttatásban / felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban részesül	Összesen
1-30 nap	45%	47%	7%	100%
31-60 nap	38%	55%	8%	100%
61-90 nap	36%	50%	14%	100%
91-120 nap	44%	48%	8%	100%
121-150 nap	12%	78%	10%	100%
151-180 nap	6%	76%	18%	100%
181-365 nap	5%	77%	18%	100%
365 nap felett	27%	59%	14%	100%
Összesen	31%	58%	11%	100%

A kereső tevékenység miatti szüneteltetések többnyire (88%) 120 napon belüliek. Ezen belül valamivel gyakrabban fordulnak elő a 1-30 nap és a 91-120 nap közé esők.

FHT mellett igénybe vett szociális szolgáltatások

A PTR rendszer hasonlóan az Igénybevevői Nyilvántartáshoz (Kenyszi) TAJ alapú nyilvántartás, így a taj szám alapján lehetőségünk van arra, hogy megvizsgáljuk, az adott pénzbeli ellátásban részesülők milyen szociális²² ellátásokat vesznek/vettek igénybe. Kiindulási alapnak itt is a 2020. december 31-én elő FHT ellátással rendelkezők körét tekintjük. Mint fentebb láthattuk ez alatt 95-96 ezer ellátást igénybe vevő személyt érthetünk, akik közül 89 731 személy rendelkezik egyedi azonosítóval²³. Sajnos az elemzéshez használt adattáblákban ezen közel 90 ezer ember 28%-ának nincs feltüntetve a TAJ száma, így a kettő hiányt összesítve, az ellátások csupán kétharmadához, megközelítőleg 65 ezer főhöz kapcsolható TAJ szám is. Ennél a 65 ezer főnél van lehetőségünk annak vizsgálatára, hogy az ellátás pillanatában vagy azt megelőzően vettek-e igénybe bármilyen szociális, vagy gyermekvédelmi ellátást, és ha igen, melyek voltak ezek.

Annak definiálására, hogy kit tekinthető a személyes gondoskodás körébe tartozó valamely ellátás igénybevevőjének alapvetően kétféle módszer áll rendelkezésünkre. Az első annak vizsgálata, hogy az adott személy ténylegesen igénybe vette-e egy adott napon valamilyen szolgáltatást. Ezen módszer előnye, hogy csak a tényleges igénybevevők kerülhetnek be ebbe a körbe, hátránya viszont, hogy csak az adott időpillanat (nap) igénybevevőit látjuk, és azokat nem, akik általában igénybevevők, de a kiválasztott napon valamilyen oknál fogva nem kaptak ellátást, például mert kórházban voltak. Hatványozottan jelentkezik ez a probléma, ha az a kiválasztott nap egy olyan nap, amikor nem mindegyik szolgáltatás volt elérhető (pl. hétvége). Ezt némiképp orvosolhatjuk azzal, hogy ha nem egy napot, hanem egy hosszabb

²² Szociális alatt itt és a továbbiakban összefoglalóan a szociális és gyermekjóléti/gyermekvédelmi ellátások teljes területe értendő

²³ A 6488 ellátotti azonosító nélküli ellátás valószínűleg létező ellátás, nagy valószínűséggel csak a rendelkezésünkre bocsájtott adattáblákból hiányzik ez az azonosító.

időszakot (pl. hónapot, évet) vizsgálunk és megnézzük volt-e olyan nap az időszak alatt, amikor az adott személy ellátást vett igénybe.

Másik lehetőség, ha nem a tényleges igénybevételt, hanem az arra jogot biztosító megállapodás (igénylés) meglétét nézzük. Ebben az esetben tehát azt fogjuk látni, hogy egy adott személy egy adott napon, vagy tetszőlegesen kiválasztható időszakban rendelkezett-e bármely szolgáltatónál olyan megállapodással (igényléssel) amely feljogosítja őt arra, hogy ott szolgáltatást vegyen igénybe. Azt, hogy ez alapján ténylegesen meg is történt-e az igénybevétel, ebből nem tudhatjuk, de hosszabb időszak adatai alapján megállapíthatjuk, hogy a hajléktalan ellátást leszámítva egy adott hónapban az érvényes igényléssel rendelkezők és a szolgáltatást az adott hónapban legalább egy napon igénybevevők száma közel azonos.

2020. december 31-én FHT ellátásra jogosult ismert Taj számmal rendelkező 65 ezer személy 17-41% részesült szociális ellátásban a különböző vizsgálati módszerek szerint. 17%-ot tettek ki azok aránya, aki 2020. december 31.-én legalább egy szolgáltatónál érvényes megállapodással rendelkeztek. 23% volt azok aránya, aki 2020-ban legalább egy napon igénybe is vettek valamilyen ellátást és 41%-ot tettek ki azok aránya, akik a kenyési rendszer 2012-es indulása óta legalább egyszer megállapodással rendelkeztek, jogosultak voltak valamelyik szolgáltatás igénybevételére.

Döntő többségében ezek a szociális és gyermekvédelmi ellátórendszert igénybe vevők csak egyfajta szolgáltatás típusban részesültek ellátásban. A kettő vagy ennél is többfajta ellátási formában is igénybevevők aránya csak azon esetekben volt magasabb, ha a vizsgált időszak is hosszabb volt.

2. táblázat Szociális 2020. december 31-én FHT ellátással rendelkezők közül szociális és/vagy gyermekvédelmi ellátásra jogosultak megoszlása az igénybe vett ellátás altípusok száma szerint

	volt érvényes igénylése 2020. dec. 31-én	igénybe vett legalább egy napon ellátást 2020-ban	2012 óta eltelt időszakban rendelkezett igényléssel
--	--	---	---

1 ellátás altípust	85%	80%	59%
2 ellátás altípust	11%	16%	26%
3 ellátás altípust	3%	3%	10%
4 vagy több ellátás altípust	1%	1%	5%

A FHT ellátottak azon köréből, akik valaha igénybe vettek szociális ellátást 41%-ot tettek ki a legalább kétfajta ellátástípusban is igényléssel rendelkezők aránya. Az összes 2020-ban szociális ellátást is igénybe vevő FHT-s csupán 20%-ra igaz, hogy 2020-ban legalább kétfajta ellátást is igénybe vett. Míg az FHT érvényesség vizsgált napján (2020. december 20.) potenciálisan szociális ellátást igénybe vevők 15%-a volt érintett kétfajta szolgáltatásban.

Az 2020. december 31.-én FHT ellátásban részesülők által leginkább igénybe vett ellátás altípusok az alapellátás területéről kerültek ki. Ezen belül is két terület emelkedik ki a többi közül, a család és gyermekjóléti szolgáltatás (27%) és a szociális étkeztetés (50%). Előbbi területről főleg a család és gyermekjóléti szolgálatok, míg az utóbbiból a népkonyhák igénybevétele a gyakoribb. Ezeket jelentős lemaradással a hajléktalan ellátás (Hajléktalan személyek nappali ellátása 7%, Éjjeli menedékhely 3%) követi. A többi ezt követő szolgáltatások (pszichiátria és szenvedélybeteg nappali és közösségi ellátás) igénybevétele ezekhez képest már marginális.

Összefoglalás

A 2010-es évek elején indult ágazatot érintő informatikai fejlesztések nagy lehetőséget adtak a kezünkbe a tekintetben, hogy átfogó és naprakész képet kapjunk, és jobban megismerhessük a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi területen zajló folyamatokat, az ellátásokat és az azokat igénybe vevő személyeket. A korábbi - csupán a KSH éves OSAP adatgyűjtésein alapuló - ismeretanyag kiegészült olyan naprakész és egyedi igénybevevői szintű adatokon alapuló adatbázisokkal, amelyek nyújtotta elemzési lehetőségek még messze nincsenek kihasználva. Jelen tanulmány az egyik első ilyen próbálkozás, amely a PTR-rendszerére alapozva próbálta

bemutatni, sokszor igencsak korlátok közé szorítva, a FHT ellátás és ellátottak sajátosságait.

Egy folyamat első lépésén vagyunk túl, amely egyelőre több orvosolandó hibát is feltárt. Vannak részletes adataink, de sok esetben „piszkosak”, hiányosak és pontatlanok. Mindenképpen nagyobb hangsúlyt kellene fektetni az adatbázis tisztítására, és le kell zárni azokat az informatikai rendszerben meglévő kikapukat, amelyek hibás adatok rögzítését még most is megengedik. Törekedni kellene a PTR rendszer használatának teljessé tételére, vagyis arra, hogy egy ellátási folyamat minden egyes lépése teljes körűen rögzítésre kerüljön. Növelni kellene az elemzői kapacitást is, hogy az összegyűjtött adatok feldolgozásához és értelmezéséhez kellő erőforrás álljon rendelkezésre.

Mindezek biztosításával lehetőség lenne arra, hogy az FHT (és akár más ellátások) adatok, mostaninál pontosabb és mélyebb szintű elemzésére nyíljon mód.

A PTR rendszer adatainak elemzésén alapuló FHT-ra vonatkozó főbb megállapítások legtöbbször egybeesnek a KSH OSAP –adatokon alapuló vizsgálatáival. Az ellátottak között a nők többletét (illetve az utóbbi években, ebben az irányba történő elmozdulás), lassú „idősödését” és az egyedülállók kimagaslóan magas arányát a PTR-es adatok is alátámasztották. Újdonság viszont, hogy láthatóvá vált, hogy az ellátottak között igen nagy a fluktuáció, és az, hogy a tartósan ellátásba beragadók aránya az időtartam hosszával fordítottan arányos.

Láthatóvá vált az is, hogy igen gyakori az ellátások szüneteltetése, aminek leggyakoribb oka a közfoglalkoztatás. Megtudhattuk azt is, hogy az ellátásban részesülők döntő többsége az ellátás alatt más személyes gondoskodás körébe tartozó szociális segítő szolgáltatást egyáltalán nem vesz igénybe. Az igénybevevők viszont leginkább a család és gyermekjóléti szolgáltatás vagy a szociális étkeztetés valamelyik ellátás altípusát választják.

Kiválasztott járások adatainak elemzése

A kutatás eddigi eredményének fényében, hogy pontosabb képet kapjunk arról, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás rendszerében tapasztalt igénybevevői létszámcsökkenés, a fluktuációs folyamatok, és a területi különbségek mögött milyen sajátos tényezők állhatnak, szakértői kiválasztás módszerével 15 járást emeltünk ki, amelyeket további vizsgálatnak vetettünk alá. A vizsgálati módszer a rendelkezésre álló FHT folyósítási adatok, és a Belügyminisztérium által nyilvántartott közfoglalkoztatottak statisztikai adatainak összehasonlító elemzése, amely mentén a helyi tendenciákra, a két adatbázis összefüggéseire, vagy ellentmondásaira fókuszáltunk. Előre bocsátjuk, hogy a 15 járás nem reprezentálja az országos, de még csak a regionális vagy megyei szintű területi sokaságot sem. A szakértők kiválasztási retorikájuk szerint a látszólag kirívó eseteket, a területi sajátosságoktól eltérő járásokat jelölték további vizsgálatra.

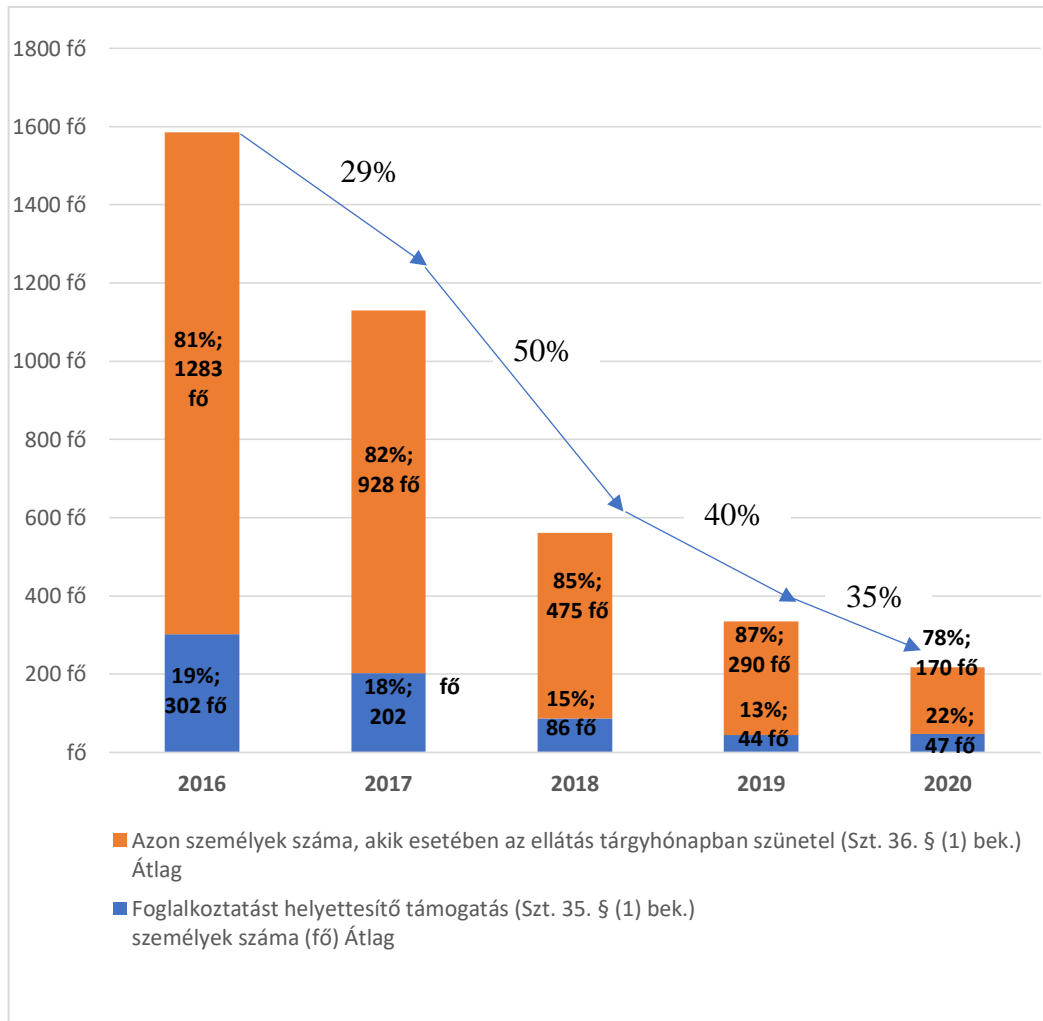
Makói járás

Csongrád megye azon megyék egyike, ahol a legkevesebb a jogosulti létszám²⁴, járásait tekintve 4 olyan járás is van, ahol a jogosultak aránya az aktív korú népességben belül 10 ezrelék alatti.

A Makói járás folyósítási adatai szerint a támogatásra jogosultak száma 2016-2020 évek között folyamatosan csökkent. A legnagyobb mértékű csökkenés 2018-ban tapasztalható, az előző évhez képest 50%-kal. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számának csökkenése 57%-os csúcson, az ellátást szüneteltetők száma 49%-os csökkenési csúcson volt ebben az évben.

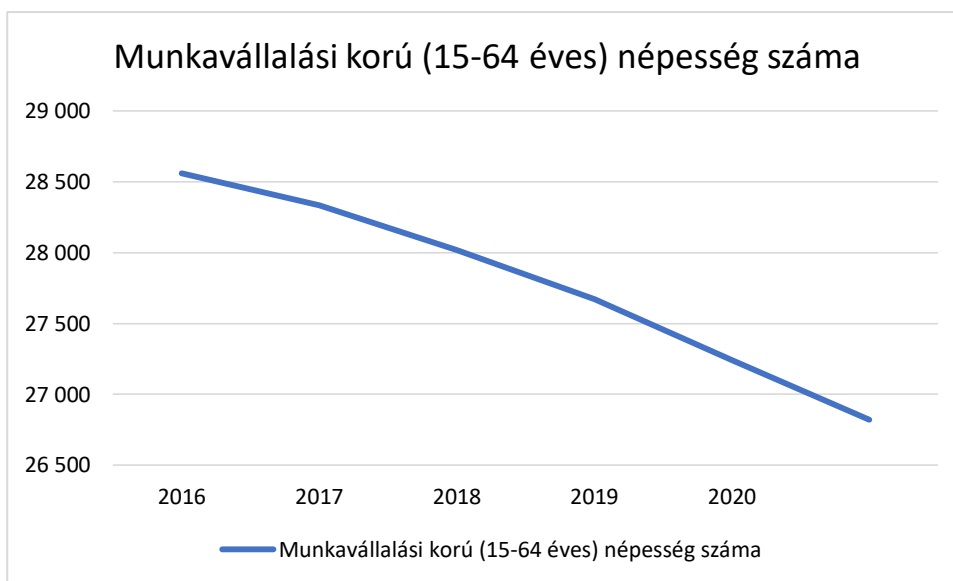
²⁴ Lásd a területi eltérések 4. és 5. ábraszámú térképeit.

34. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

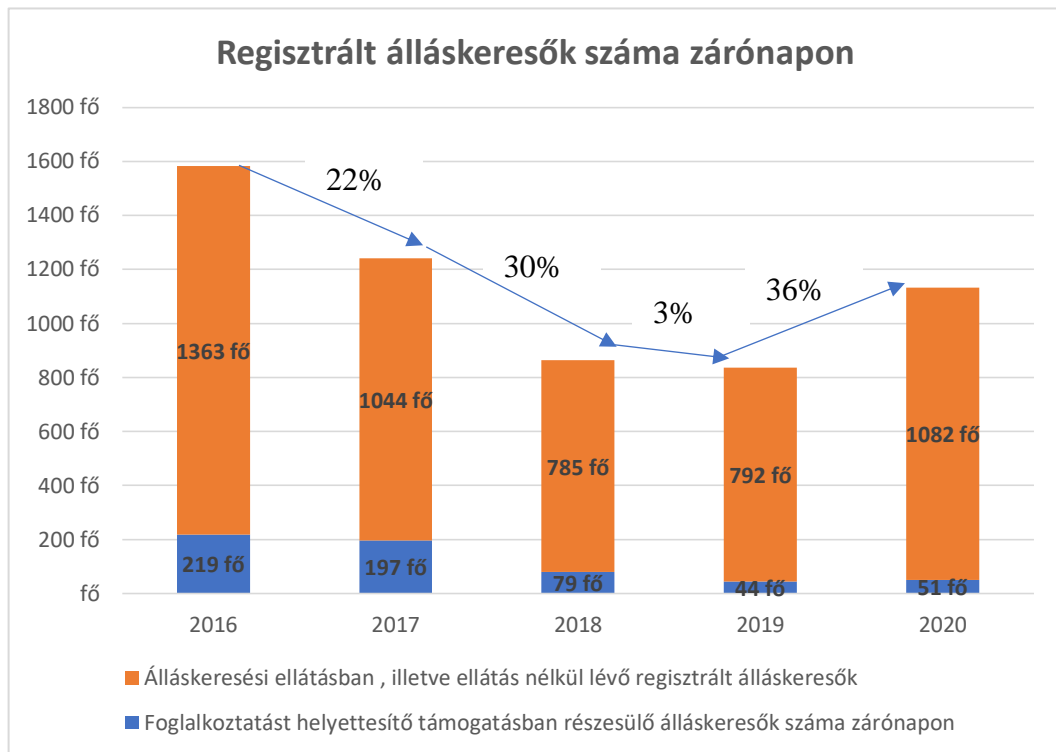
A járásban tapasztalható fogyás 1%-a magyarázható a munkavállalási korú (15-64 éves) népesség számának ezen 5 éves periódusban mutatott folyamatos, évenkénti 1%-os csökkenésével.

35. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

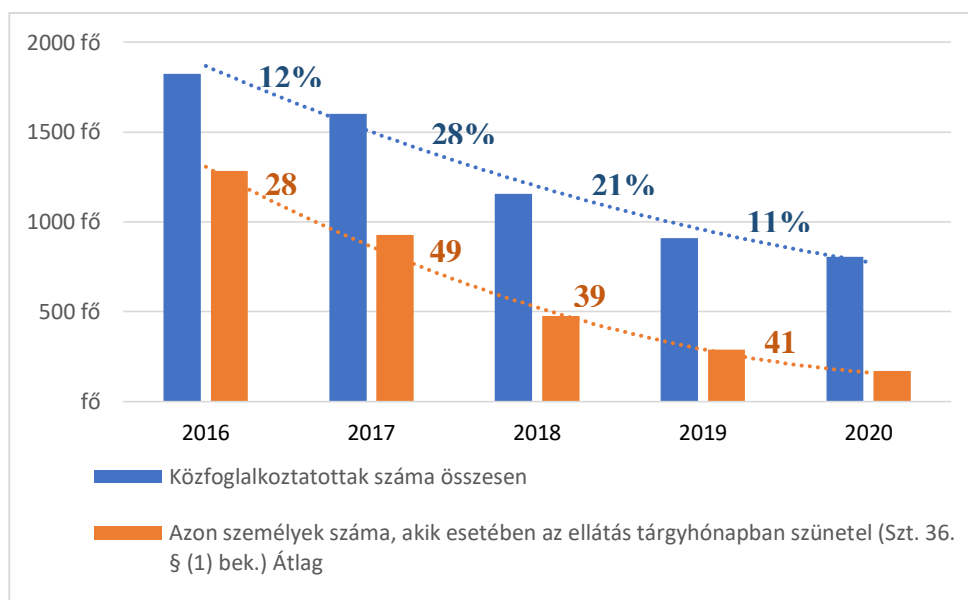
A regisztrált álláskeresők száma 2019 évig szintén csökkenést mutat, de annak mértéke elmarad a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak csökkenésétől. 2020-ban pedig erőteljes emelkedés tapasztalható.

36. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

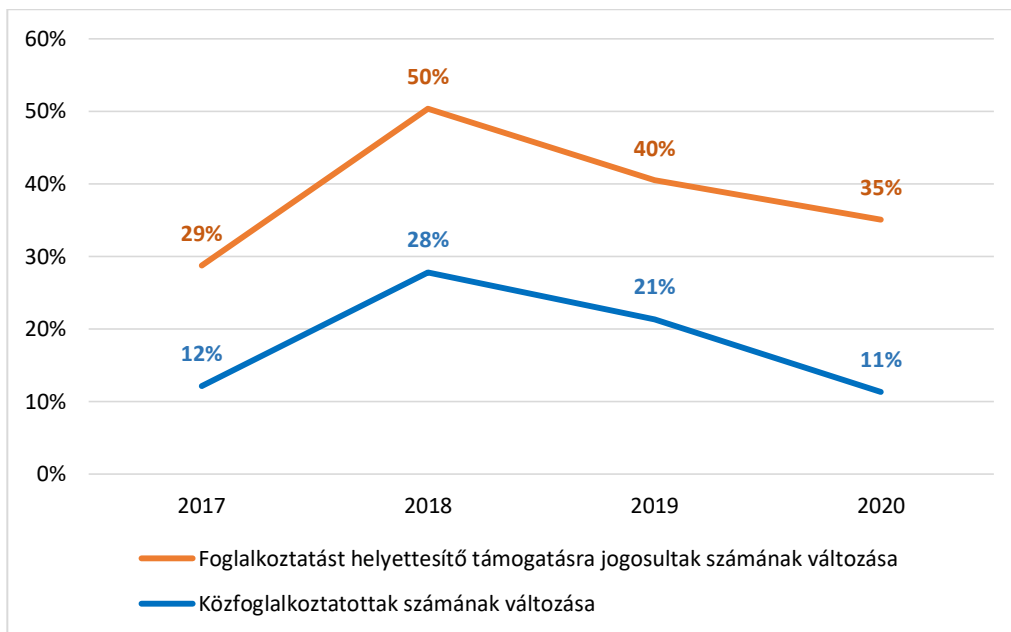
A közfoglalkoztatottak száma a járásban szintén csökkent a 2016-2020-as évek során. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás szüneteltetésének egyik gyakori oka a közfoglalkoztatásban való foglalkoztatás. Összehasonlítva a közfoglalkoztatottak számának alakulását az FHT szüneteltetők számának alakulásával, láthatunk egyfajta együttmozgást. Mindkét adatban csökkenés mutatkozik.

37. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

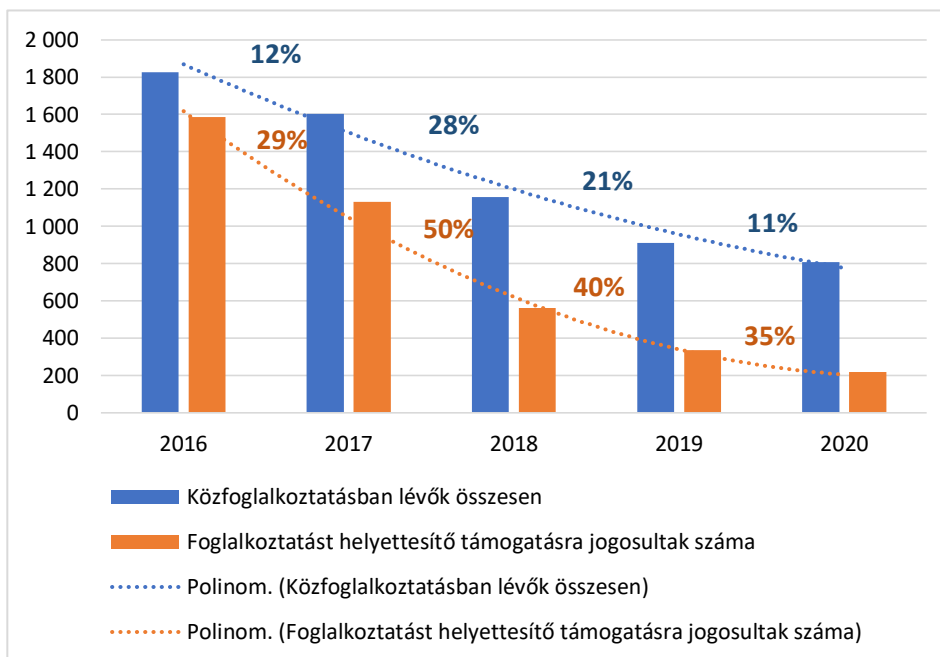

Még látványosabb együttállást látunk, amikor a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számának mozgását hasonlítjuk össze a közfoglalkoztatottak számának alakulásával. A változás mértéke a közfoglalkoztatottak esetében elmarad az FHT jogosultak számában történt változás mértékétől.

38. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

39. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A támogatási rendszer adataiban tapasztalható csökkenés feltételezhetően a munkaerőpiaci foglalkoztatottság emelkedésével korrelál, hiszen a jogosultság megszűnésének egyik jogszabályi oka, hogy a jogosult 120 napot meghaladóan kereső tevékenységet folytat. A PTR adatokból láttuk, hogy országos szinten a szüneteltetések 33%-ban kereső tevékenység okán jegyzettek. Feltételezésünk, hogy a kereső tevékenység állandósulása lehet az egyik ok, ami miatt csökken a jogosultság.

A Makói járásban a KSH által jegyzett alkalmazotti adatok²⁵ azonban szintén csökkenő tendenciát mutatnak, ami átlagosan évi fél százalék alatti, tehát nem támasztja alá a fenti feltételezett korrelációt. A regisztrált álláskereső 2020-as számbeli emelkedése 10%-nyi az FHT jogosulti és közfoglalkoztatotti létszámcsökkenés értékéhez képest. Itt kérdés marad, hogy akik kikerültek a támogatási rendszerből, milyen területen jelenhettek meg.

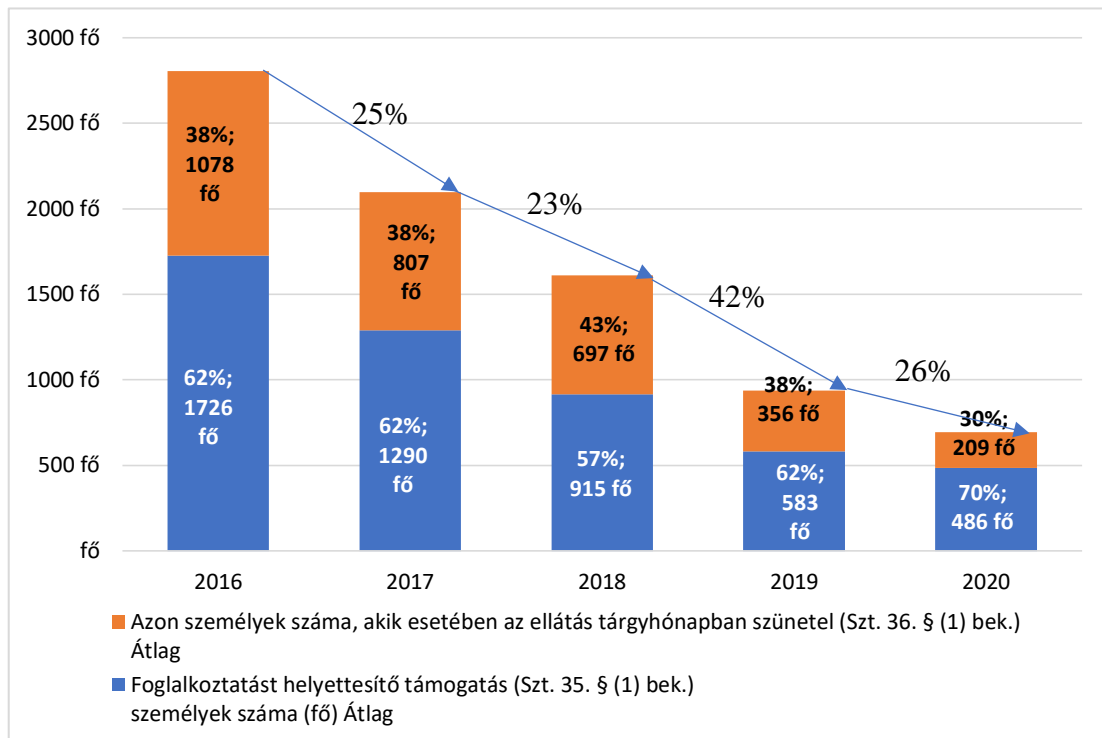
Szegedi járás

Csongrád megye szintén kevés jogosultat számláló járása a Szegedi járás.

A folyósítási adatok szerint a támogatásra jogosultak száma 2016-2020 évek között itt is folyamatosan csökkent. A járásban minden évben a folyósításban részesülők aránya volt a nagyobb, kevesebben szüneteltették az ellátást.

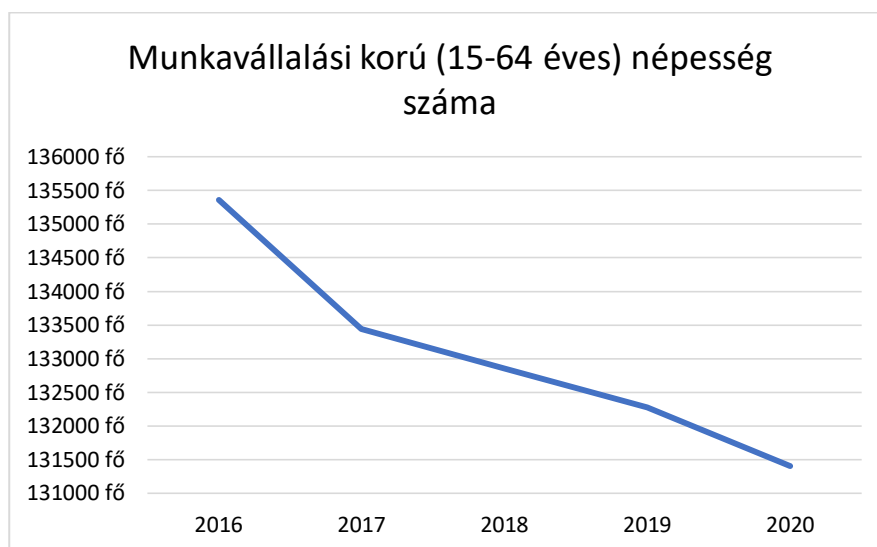
40. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

²⁵ TEIR 2016-2019. évi foglalkoztatottsági statisztika alkalmazotti adatai, a járásban lévő magánháztartásokban élő személyek adatain alapul.

A járásban tapasztalható fogyás 0,75%-a magyarázható a munkavállalási korú (15-64 éves) népesség számának ezen 5 éves periódusban mutatott kis mértékű csökkenésével.

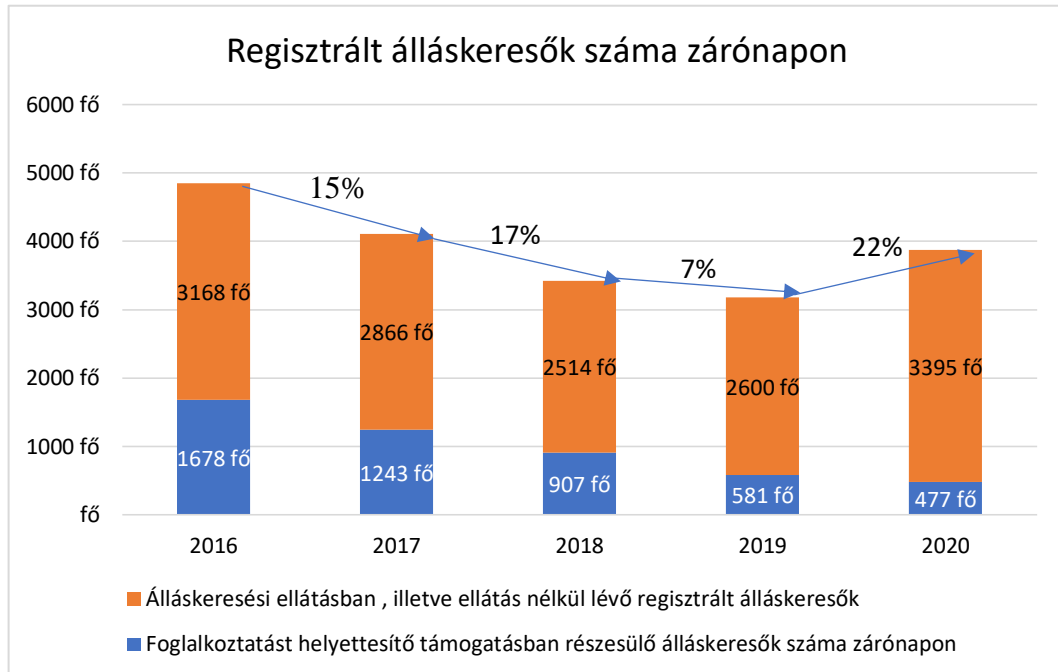
41. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

A regisztrált álláskereső száma 2019 évig szintén csökkenést mutat, de annak mértéke elmarad a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak csökkenésétől. 2020-ban

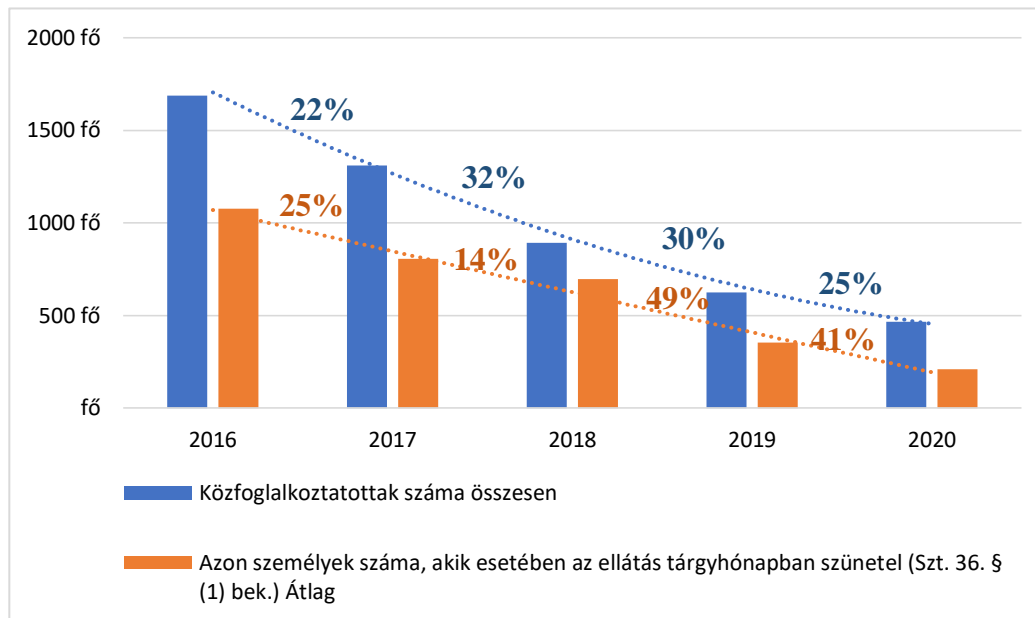
pedig erőteljes emelkedés tapasztalható. Ez a tendencia teljesen megegyezik a Makói járásban tapasztaltakkal.

42. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

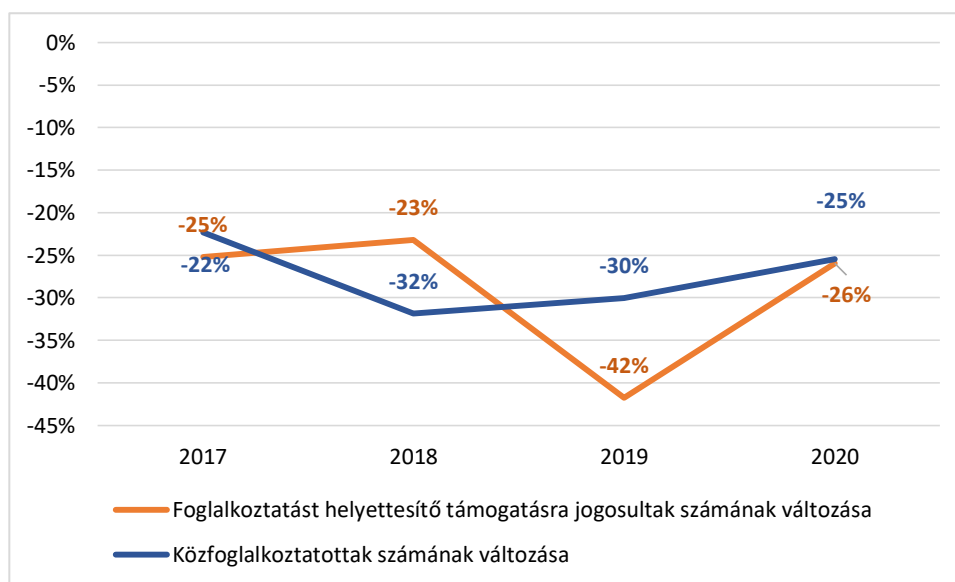
A közfoglalkoztatottak száma a járásban szintén csökkenést mutat a 2016-2020-as évek során. Összehasonlítva a közfoglalkoztatottak számának alakulását az FHT szüneteltetők számának alakulásával, azt látjuk, hogy mindkét adatban csökkenés mutatkozik, de a csökkenés mértéke eltérő. Ebben is hasonló a Makói járásban tapasztaltakkal.

43. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

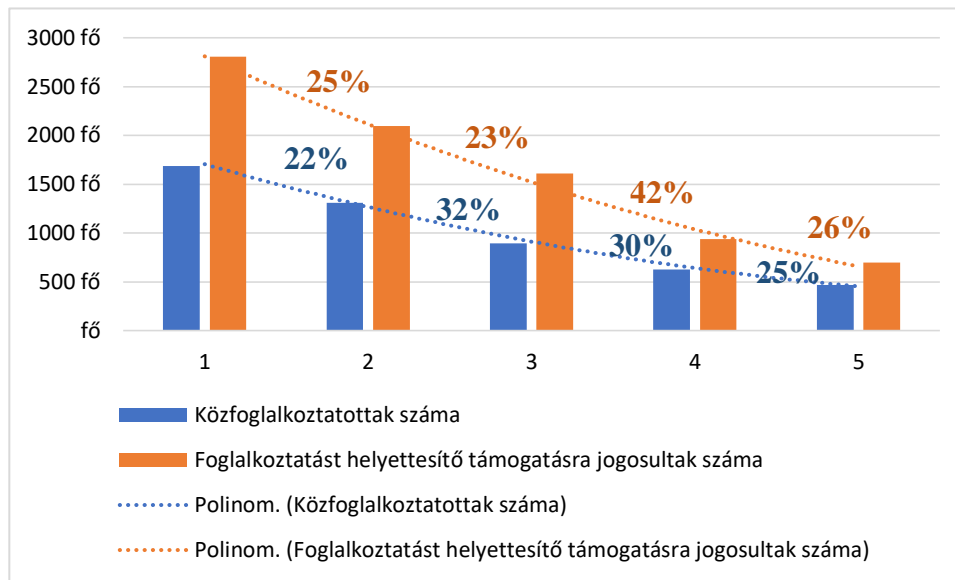
Ha a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számának mozgását hasonlítjuk össze a közfoglalkoztatottak számának változásával, az adatok csökkenésének mértéke teljesen különböző az egyes években, ebben viszont eltérő a megye másik vizsgált járásától.

44. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

Ha a trendvonalakat nézzük, láthatunk a két csökkenő irányú adatváltozás kirajzol egy intenzív összetartást.

45. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

Az alkalmazotti adatok ebben a járásban feltételezett növekvő munkaerőpiaci foglalkoztatottsági mutatót igazolja. A periódus végére az alkalmazottak számának emelkedése meghaladta a 2,5%-ot. Számosságában (2271 Fő) meghaladja a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számbeli csökkenését (1866 Fő)²⁶, így feltételezhető, hogy a járásban a jogosultságból kiesők a nyílt munkaerőpiacon folytattak kereső tevékenységet.

Vásárosnaményi járás

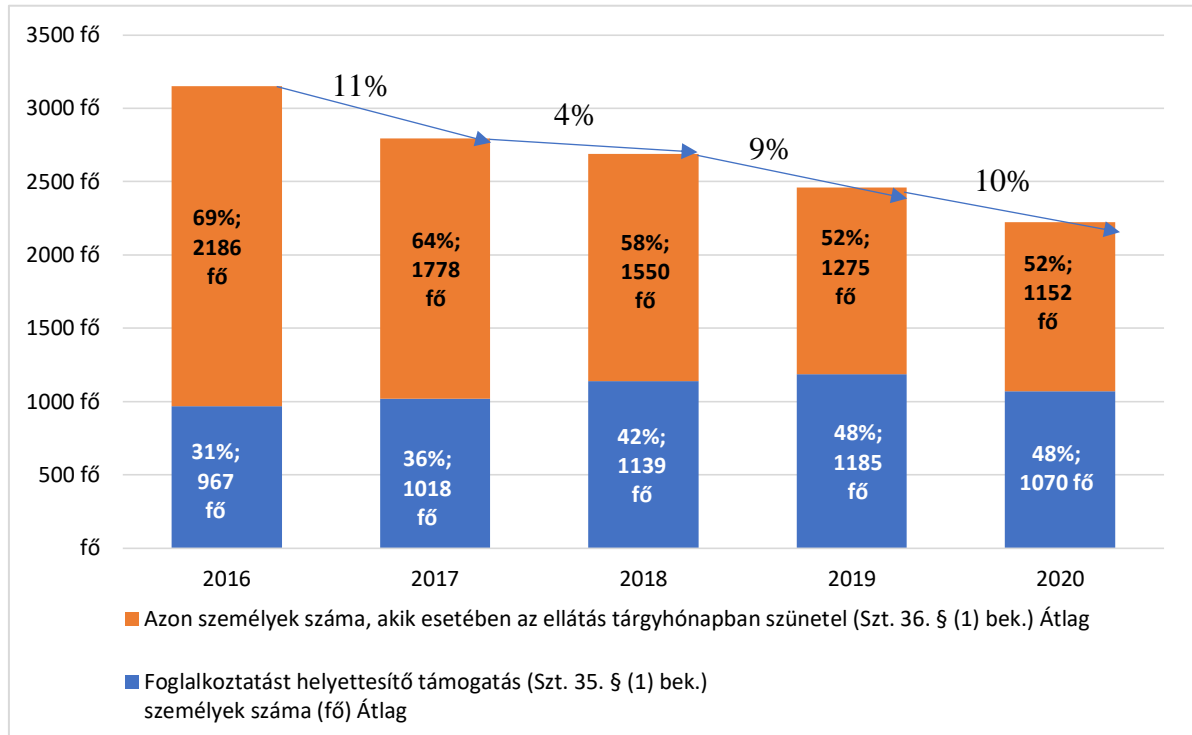
Az Észak-Alföldi régió két megyéjéből is kiválasztottunk egy-egy járást. A régió mindhárom megyéjében magas a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak száma. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye az ország második legnagyobb számú jogosulttal rendelkező megyéje volt 2018-ban. A támogatásra jogosultak aktív korú népességre vetített aránya is igen magas.

A Vásárosnaményi járásban a folyósítási adatokban a vizsgált 5 éves időszak egészében a támogatásra jogosultak számbeli csökkenését tapasztaltuk. A legkisebb mértékben 2018-ban. Az ellátást szüneteltetők aránya 2016-2020-as években magasabb volt, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők aránya, de ez a

²⁶ Az alkalmazotti adatokból a 2016-2019 évek statisztikája érhető el, így az összehasonlítást ezen intervallum adatai között végeztük.

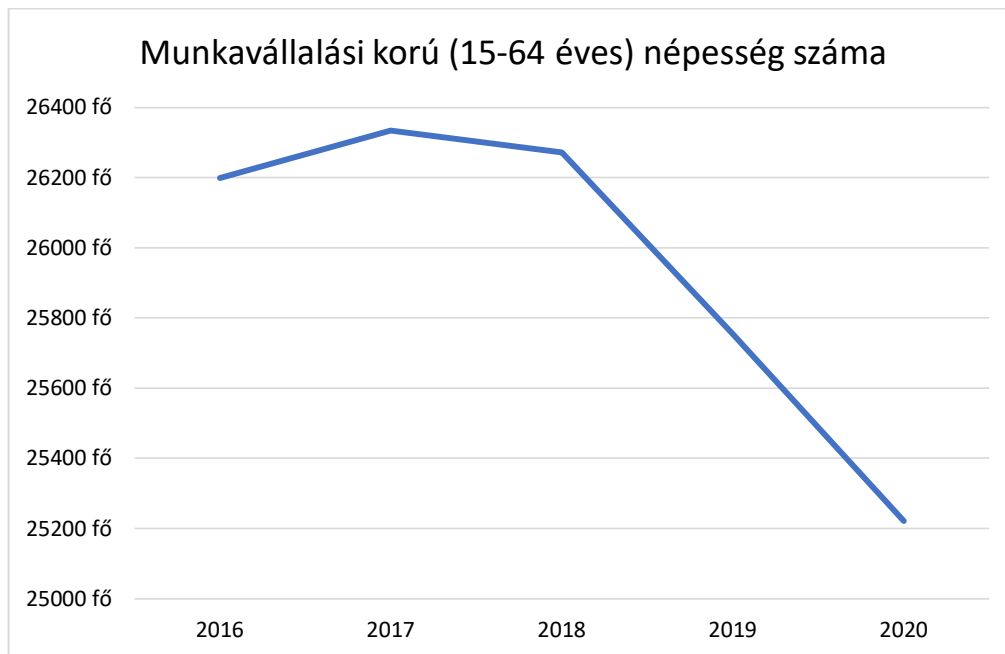
különbség évről évre csökkent. 2020-ban alig kevesebb, mint a fele vette már igénybe a támogatást.

46. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

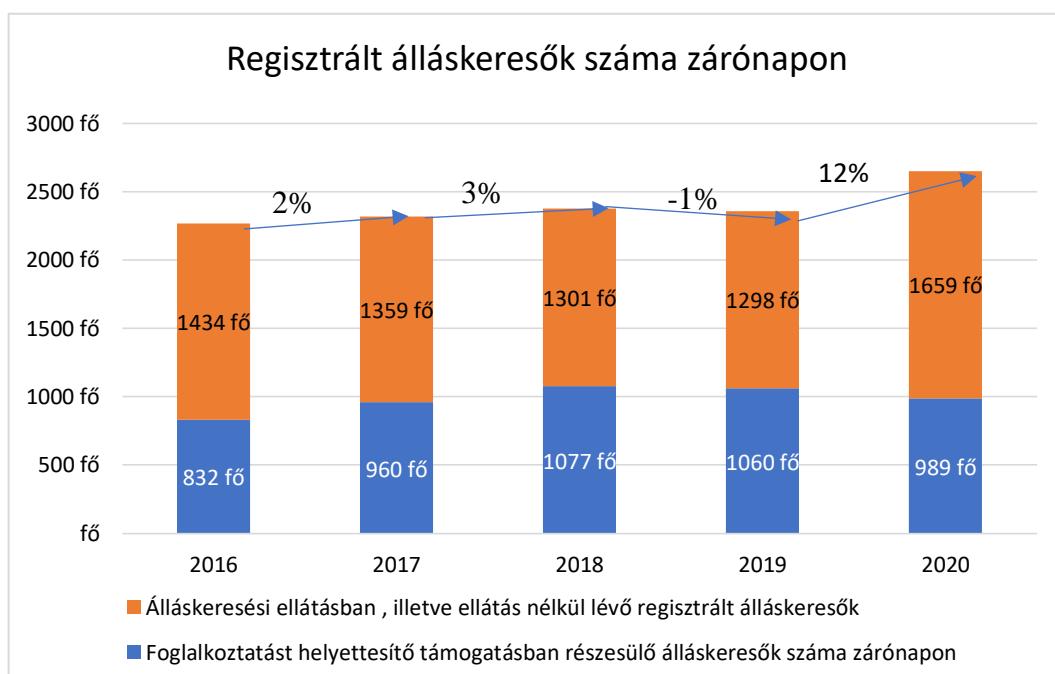
A járásban a munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma 2018-tól kezdett csökkenni, ekkor csupán negyed %-kal de a következő két évben 2%-os csökkenés volt már tapasztalható. Az ellátásra jogosultak számának csökkenése a vizsgált időszak utolsó két évében ezzel a megközelítőleg 2%-os csökkenéssel részben magyarázható lehet.

47. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

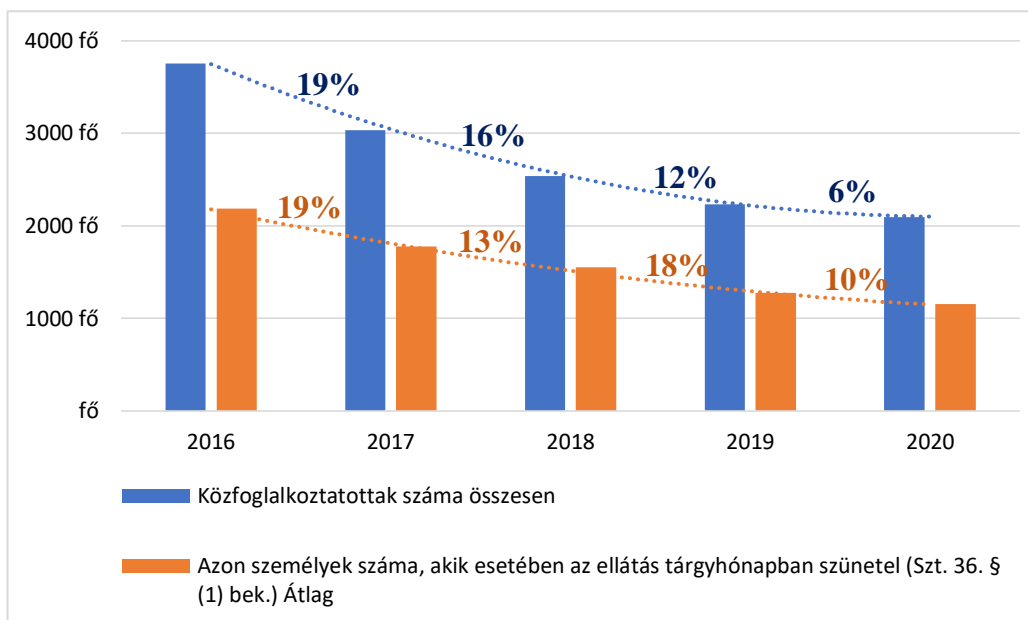
Ugyanakkor a regisztrált álláskeresők száma különböző mértékű, de szinte folyamatos emelkedést mutat, habár 2019-ben volt egy minimális csökkenés, de azt 2020-ban egy nagyobb emelkedés követte. A nagyobb mértékű emelkedést egyértelműen az álláskeresési ellátásban, illetve ellátás nélküli regisztrált álláskeresők csoportjában bekövetkezett számbeli emelkedés okozta, hiszen 2018 után a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma csökkent.

48. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

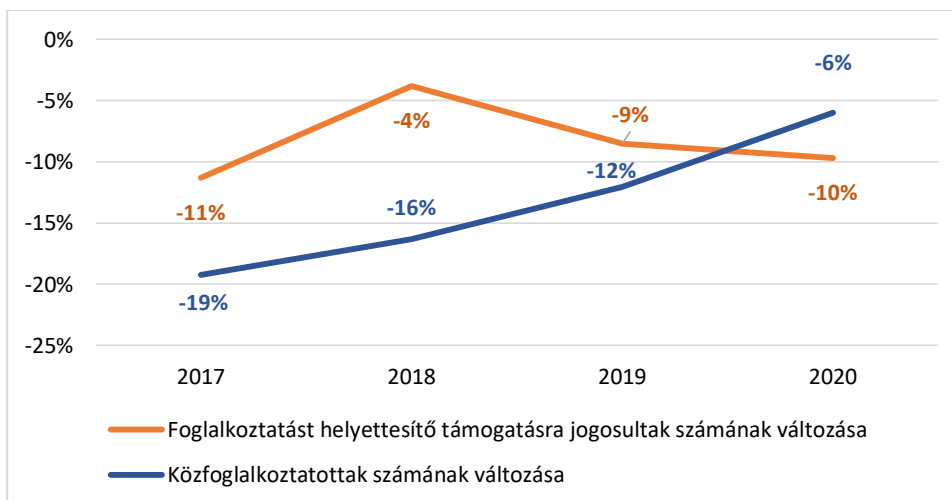
A közfoglalkoztatottak száma a 2016-2020-as évek során folyamatosan csökkent a járásban. A csökkenés intenzitása évről évre mérséklődött. Az FHT szüneteltetők számának csökkenése nem követ ilyen szabályos tendenciát, de a két adatsor trendvonala viszonylagosan párhuzamos pályát rajzol ki.

49. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

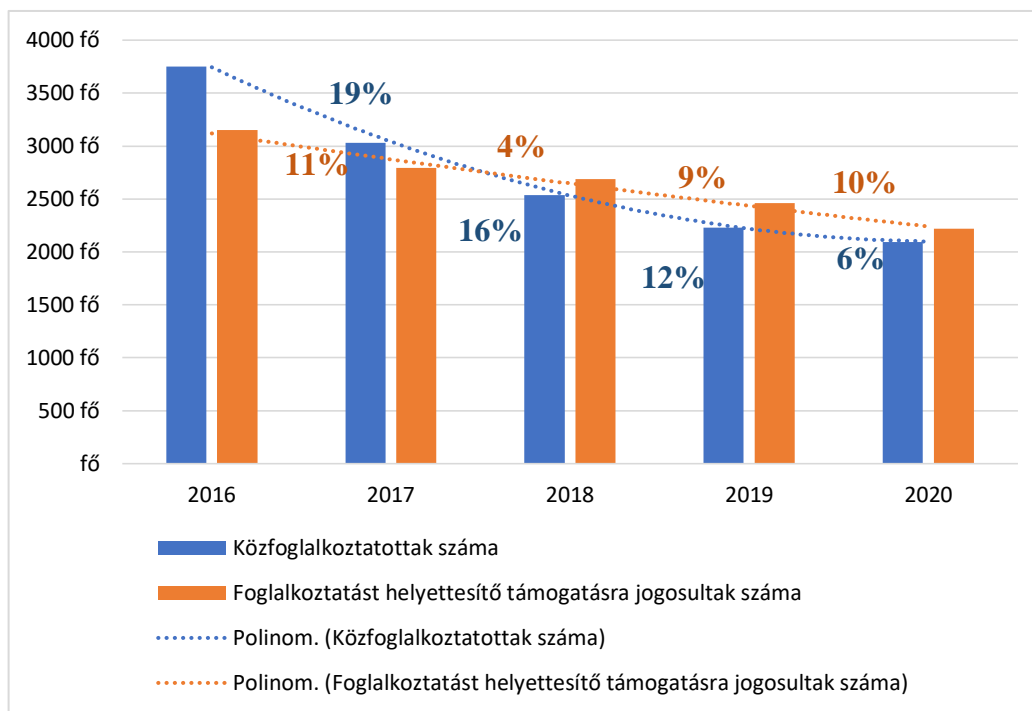
A közfoglalkoztatottak számának szabályos csökkenése nem mutat párhuzamot a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számában bekövetkezett évenkénti csökkenés mozgásával. Többen kerültek ki a közfoglalkoztatásból az 5 év alatt (1522 Fő), mint amennyien az FHT jogosultságból (693 Fő).

50. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A trendvonalak itt keresztezik is egymást, ami a csökkenés eltérő intenzitásából fakad.

51. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

Az alkalmazotti adatok összességében minimális mértékben, de csökkenést mutatnak (0,1%). Az évek során hol néhány 100 fővel többen lettek, majd a következő évben négyszerannyival kevesebben. 2019-ben a többlet (327 Fő) meghaladta az FHT jogosultságból kiesők számát (229 Fő), de ha a közfoglalkoztatottak számbeli csökkenését is nézzük (306 Fő), azt látjuk, hogy a felszabadult munkaerőt megközelítőleg 2/3 részben tudta felvenni a munkaerőpiac.

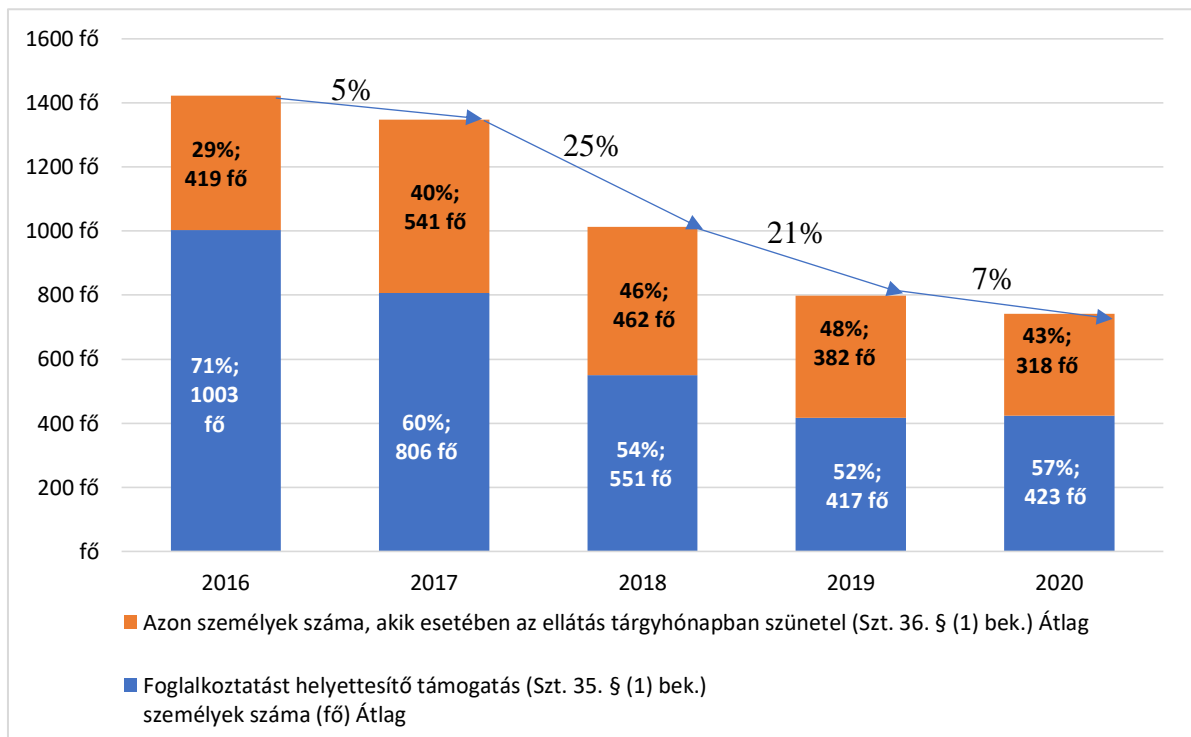
Kunszentmártoni járás

A Kunszentmártoni járás Jász-Nagykun-Szolnok megye egyik olyan járása, ahol az FHT jogosultak aránya az aktív korú népességben belül a második legmagasabb kategóriába esik.

A folyósítási adatokban a vizsgált 5 éves időszak egészében csökkenést tapasztalunk a járásban a támogatásra jogosultak számát illetően. 2018 és 2019 években a legnagyobb mértékű ez a csökkenés. Az ellátást szüneteltetők aránya végig alacsonyabb volt, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőké, de a

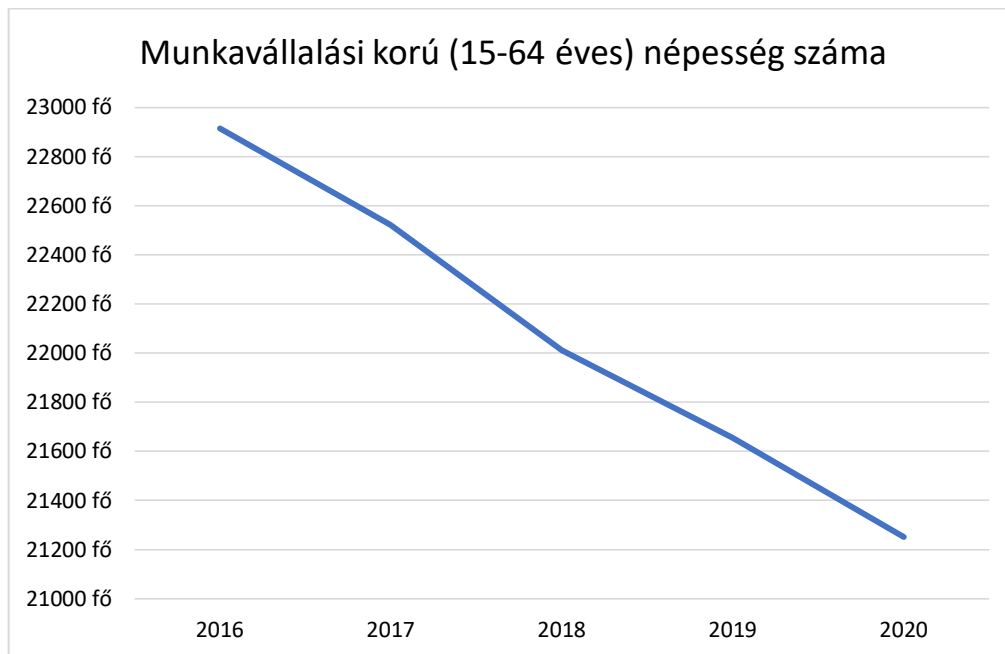
különbség évről évre csökkent 2019-ig, amikor majdnem elérte a jogosultak felét. Ezt a tendenciát a 2020-as év megtörte, mert a jogosultak száma ugyan csökkent, de a csökkenés a szüneteltetők számában következett be, míg a támogatásban részesülők száma 2%-kal nőtt.

52. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

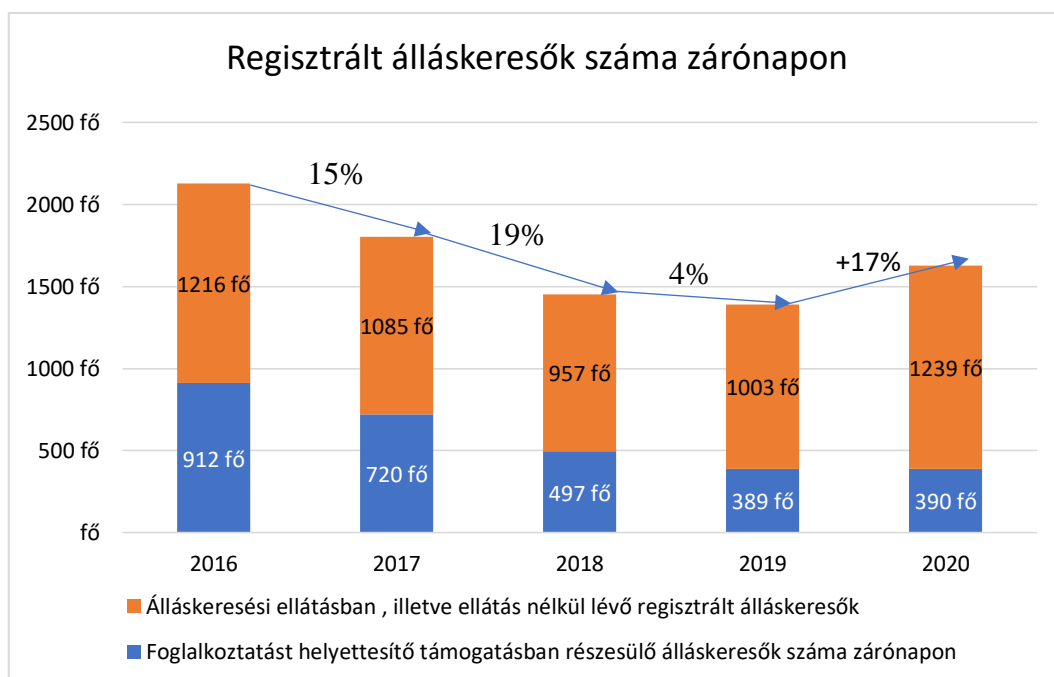
A járásban az ellátásra jogosultak számának csökkenése megközelítőleg 2%-ban magyarázható a munkavállalási korú (15-64 éves) népesség számának évi átlagos 2%-os csökkenésével.

53. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

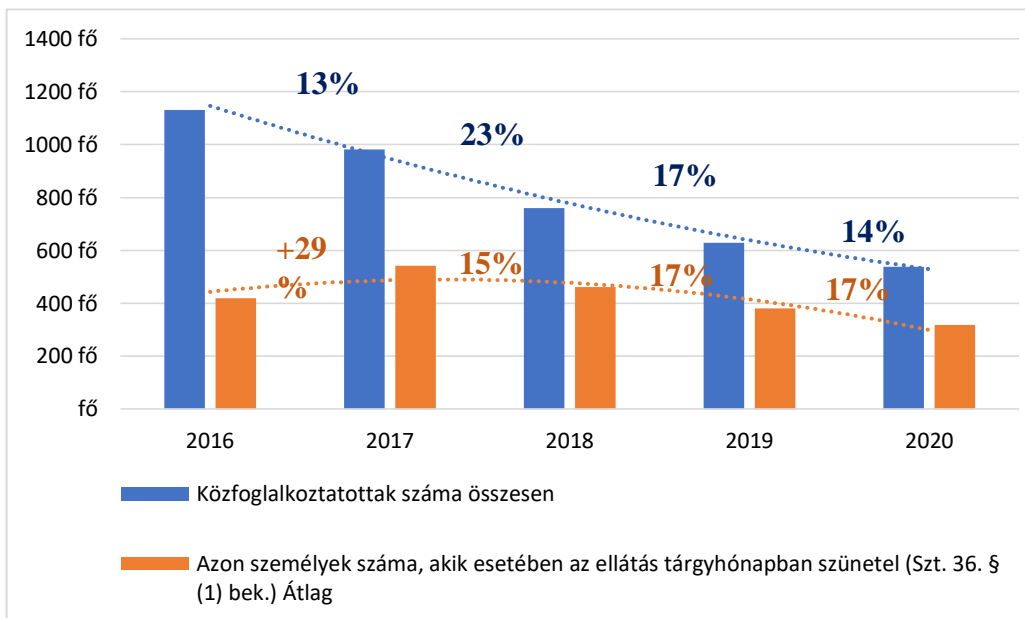
A regisztrált álláskeresők számának 2019-ig különböző mértékű csökkenését 2020-ban egy 17%-os emelkedés követt. Míg a csökkenés a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, és az álláskeresési támogatásban vagy ellátás nélküli regisztrált álláskeresők számának csökkenéséből ered, az emelkedésért ezen második csoport a felelős.

54. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

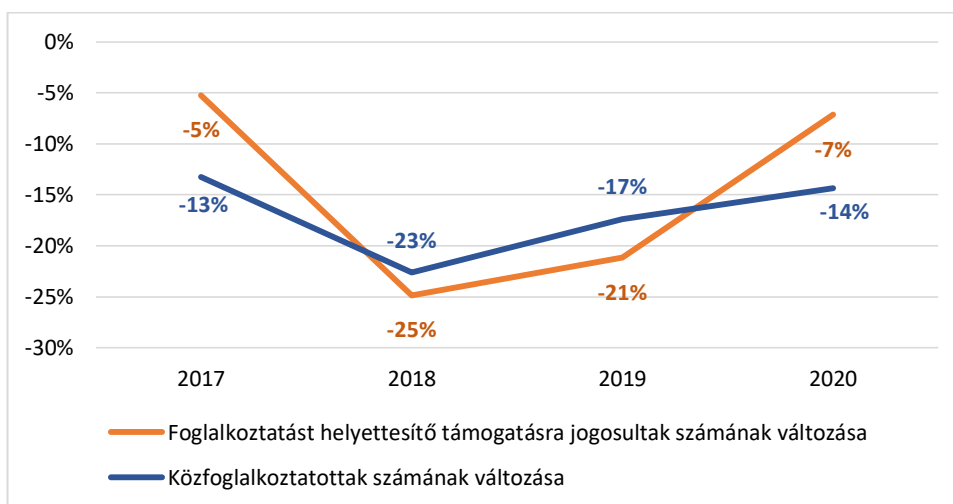
A Kunszentmártoni járásban a közfoglalkoztatottak száma a 2016-2020-as évek során folyamatosan csökkent. Az FHT szüneteltetők száma 2017-ben 29%-kal volt több, mint az azt megelőző évben, majd itt is megkezdődött egy csökkenő tendencia.

55. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

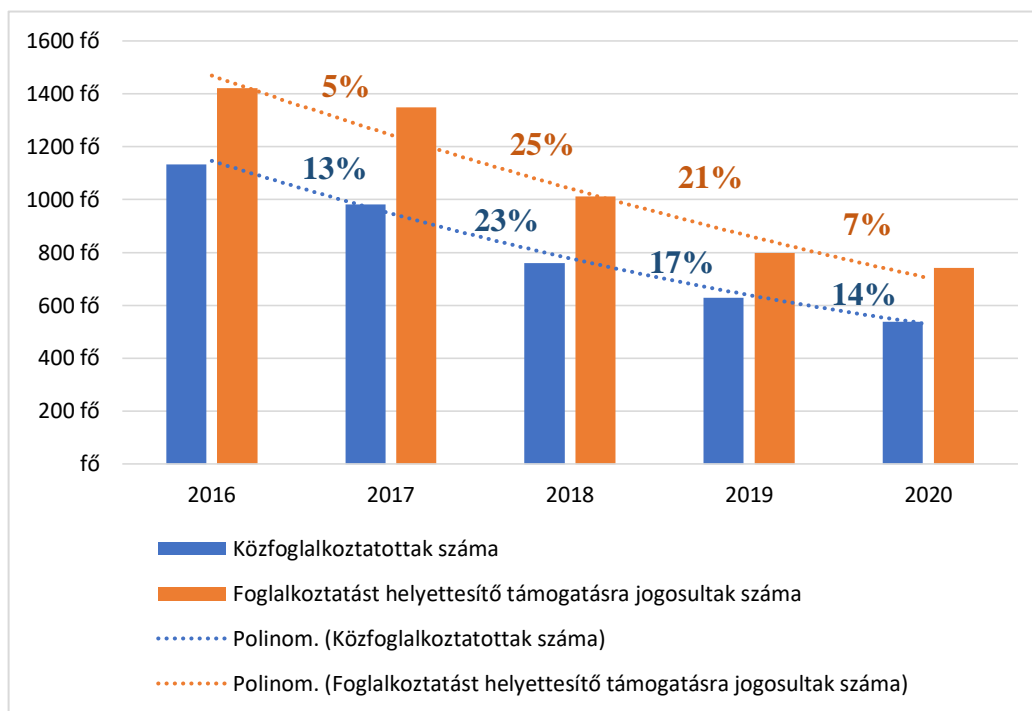
A közfoglalkoztatottak számának csökkenése valamelyest elnyújtottabb képet rajzol ki, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak változásának intenzitását mutató görbe.

56. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A két adat trendvonalában mutatkozik egyfajta összetartás.

57. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

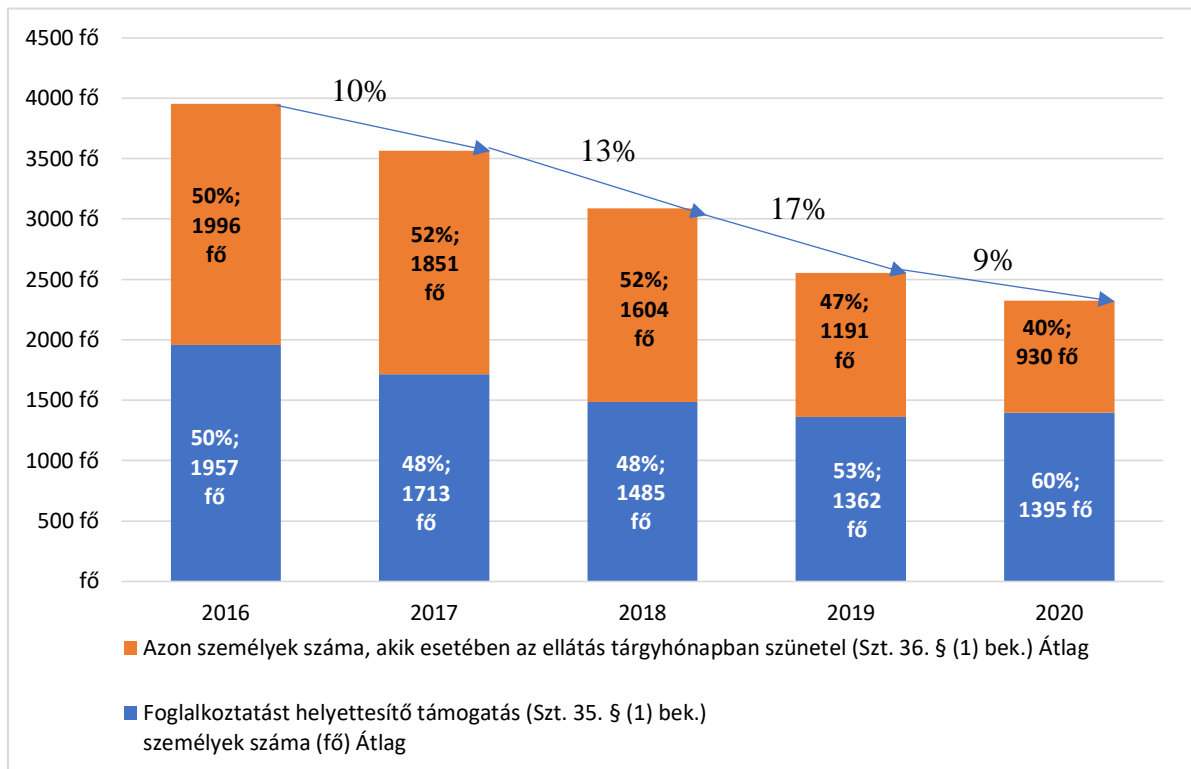
Az alkalmazotti létszámban átlagosan évi 0,5%-os csökkenést látunk. A Makói járáshoz hasonlóan itt sem nyertünk igazolást a feltételezésünkre, hogy a kereső tevékenység állandósulása lenne a jogosultak számbeli csökkenésének oka.

Kazincbarcikai járás

Az Észak-Magyarországi régió leghátrányosabb helyzetű megyéjében, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található a legnagyobb számban FHT jogosult. A Kazincbarcikai járásban az aktív korú népességben belül a jogosultak aránya a második legmagasabb kategóriába esik.

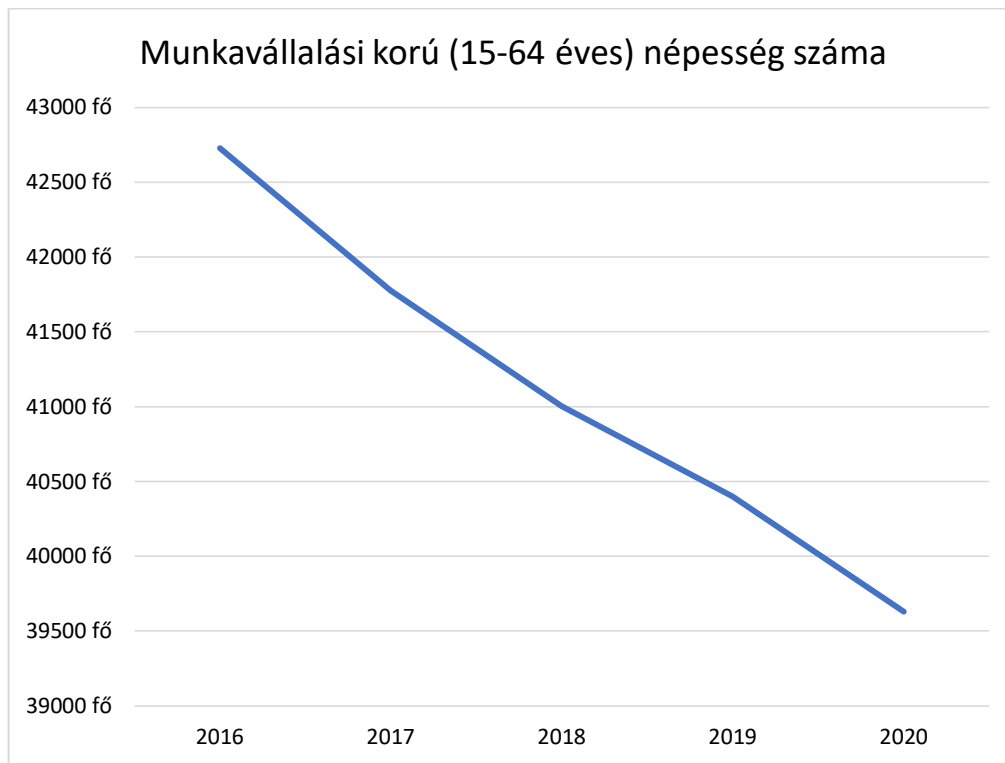
A folyósítási adatokban a vizsgált 5 éves időszak egészében csökkenést tapasztalunk a támogatásra jogosultak számában. Az ellátást szüneteltetők aránya 2017-től alig haladta meg a jogosultak felét, majd 2019 -2020-as években a támogatásban részesülők aránya volt magasabb. A vizsgált időszak két utolsó évében a jogosultak számbeli csökkenését a szüneteltetők számában bekövetkező csökkenés okozta. A támogatásban részesülők száma nőtt ugyan, de a jogosultak számbeli csökkenését ez nem állította meg.

58. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

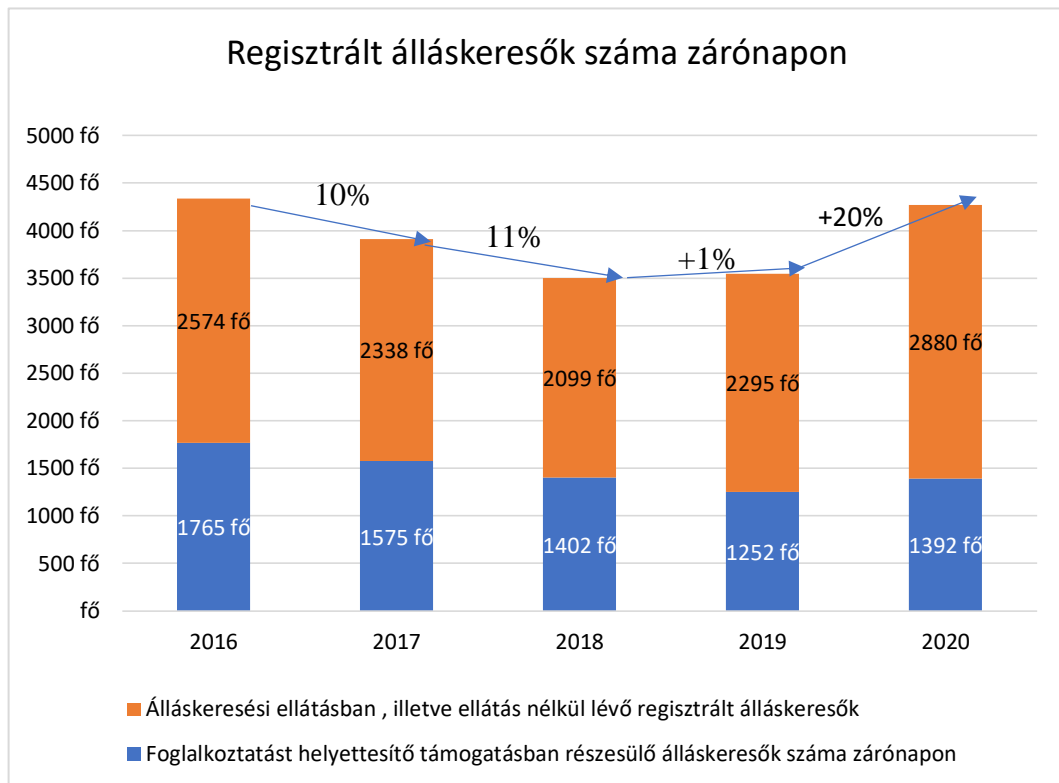
A járásban az ellátásra jogosultak számának csökkenése megközelítőleg 2%-ban magyarázható a munkavállalási korú (15-64 éves) népesség számának évi átlagos 2%-os csökkenésével.

59. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

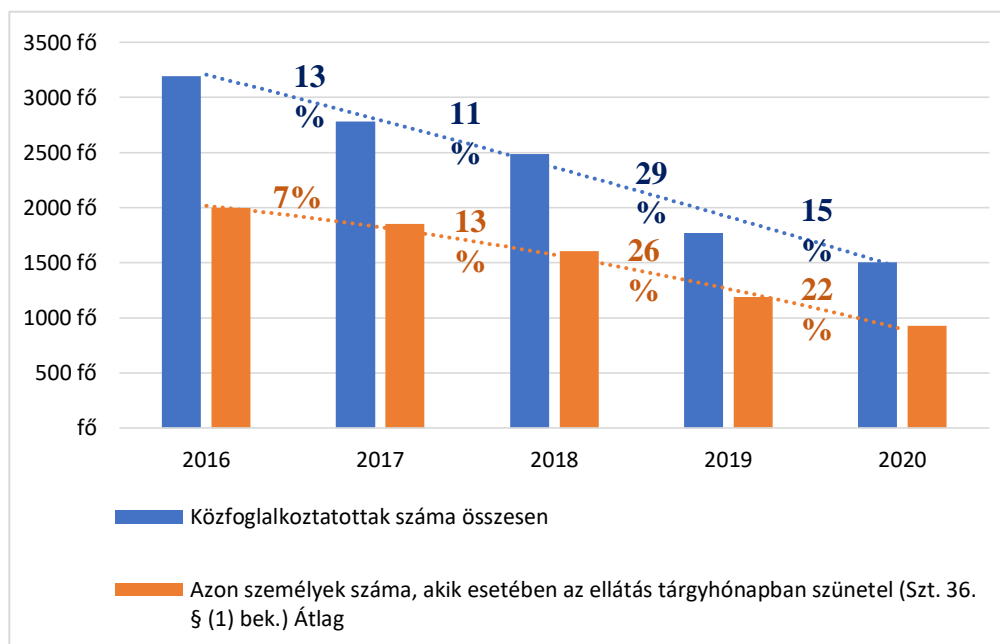
A regisztrált álláskeresők száma 2019-ig csökkent, 2020-ban jelentős emelkedés történt, mely nagyobb mértékben köszönhető az álláskeresői ellátásban, illetve ellátásban nem részesülők számában bekövetkező növekedésnek.

60. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

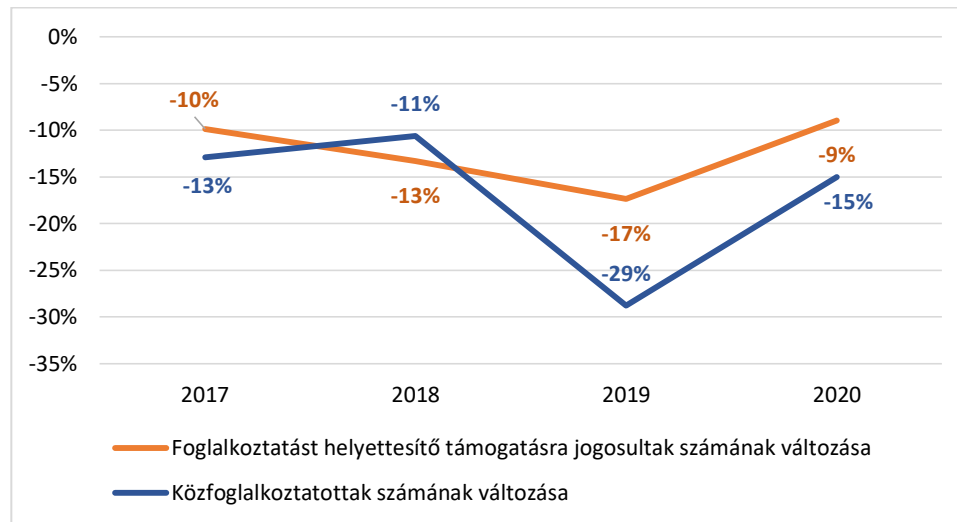
A közfoglalkoztatottak száma a 2016-2020-as évek során folyamatosan csökkent, ahogy az FHT szüneteltetők száma is. A csökkenés intenzitása eltérő.

61. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

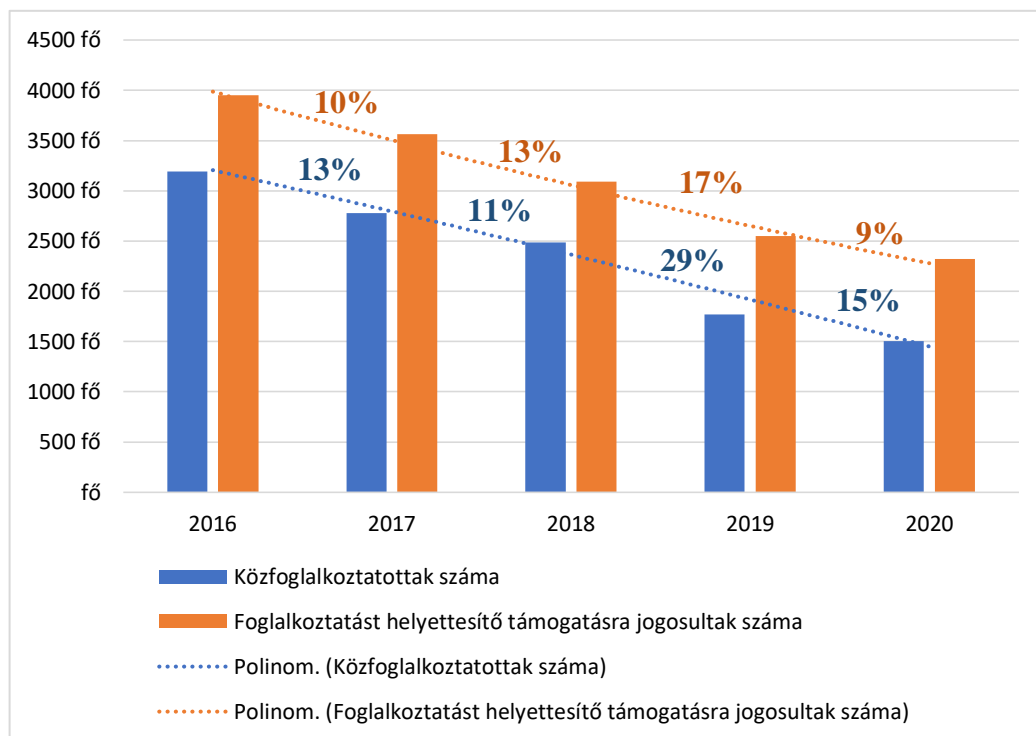

A közfoglalkoztatottak számának csökkenése valamivel intenzívebb, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultaké. Ugyanakkor a csökkenést mutató két trendvonal párhuzamot mutat.

62. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

63. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

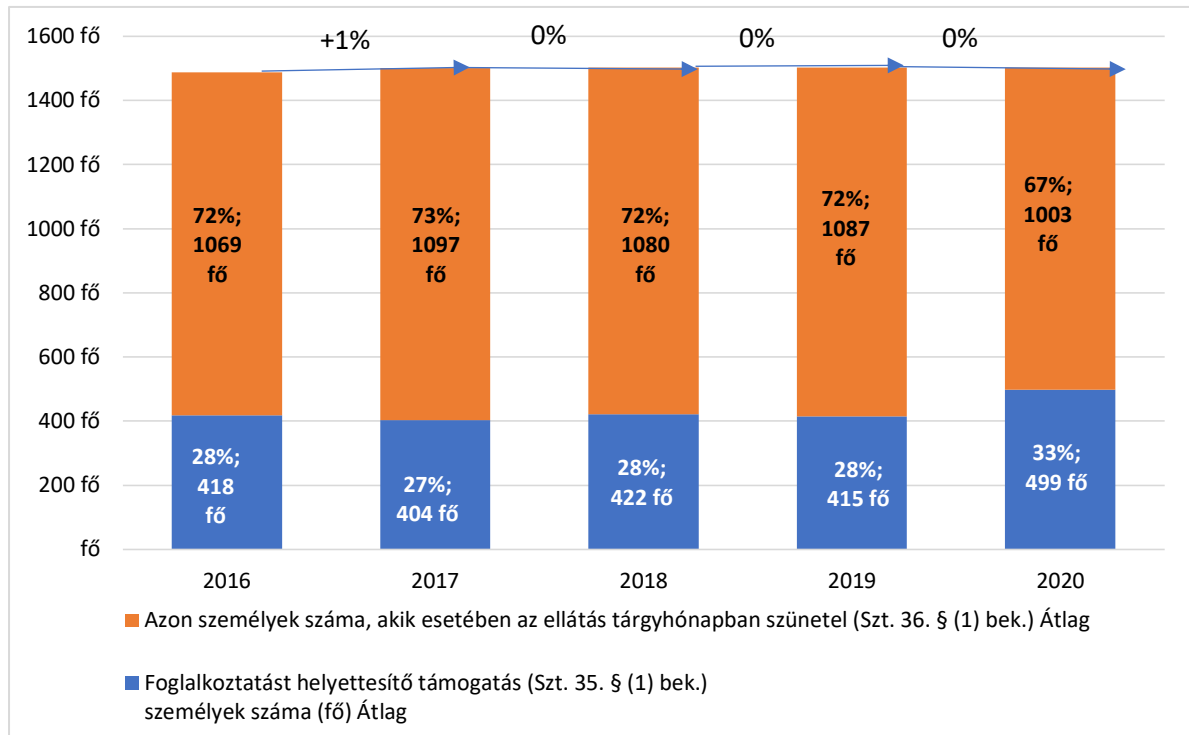
Az alkalmazottak létszámadatai évről évre csökkentek, a 4 éves periódus végére a csökkenés mértéke 1%. A csökkenés arra enged következtetni, hogy a Kazincbarcikai

járásban a jogosultságból kiesők nem a munkaerőpiaci keresőtevékenység okán kerülnek ki az FHT rendszeréből. A regisztrált álláskeresők 2020-as nagyobb mértékű emelkedése 27%-a a rendszerből kiesők létszámának, tehát feltételezhető, hogy a kiesők ekkora hányada marad álláskereső.

Putnoki járás

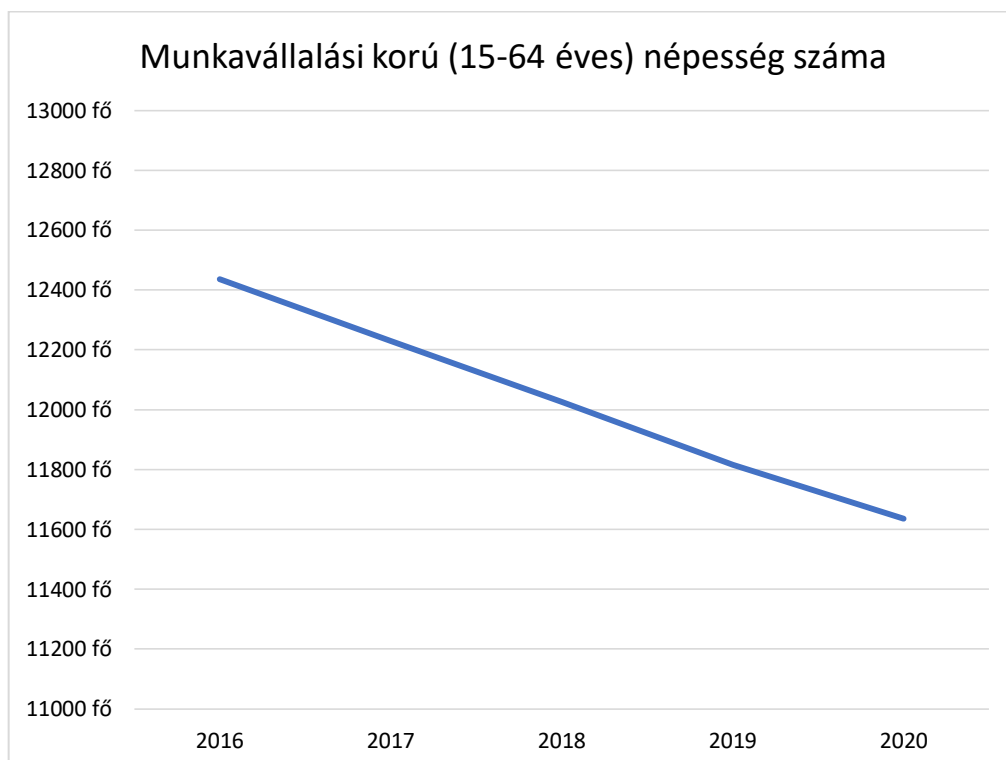
Borsod-Abaúj-Zemplén megye másik járása, a Putnoki járás az FHT jogosultak aktív korú népességén belüli arányának tekintetében a legmagasabb kategóriába tartozik. A járási adatok érdekessége, hogy a folyósítási adatok vizsgálata során a 2016-2020-as évek időszakában csak 2017-ben látunk 1%-nyi emelkedést a támogatásra jogosultak havi átlagos számában, a további időszakban a nullához konvertál a változás aránya. Az ellátást szüneteltetők szinte végig háromszor annyian voltak, mint a támogatásban részesülők. 2020-ban van egy kisebb mértékű elmozdulás az arányokban. Éppen annyi fővel emelkedett a támogatásban részesülők száma, mint amennyivel csökkent a szüneteltetőké. 2019-ben is volt hasonló mozgás, csak éppen fordítva: annyi fővel csökkent a támogatásban részesülők száma, amennyivel a szüneteltetőké nőtt, de a szám olyan alacsony volt (7 fő), hogy az arányokat abban az évben nem módosította. 2018-ban az előző évhez képest tapasztalt 1%-os eltérést a hasonló számossági változás eredményezte.

64. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

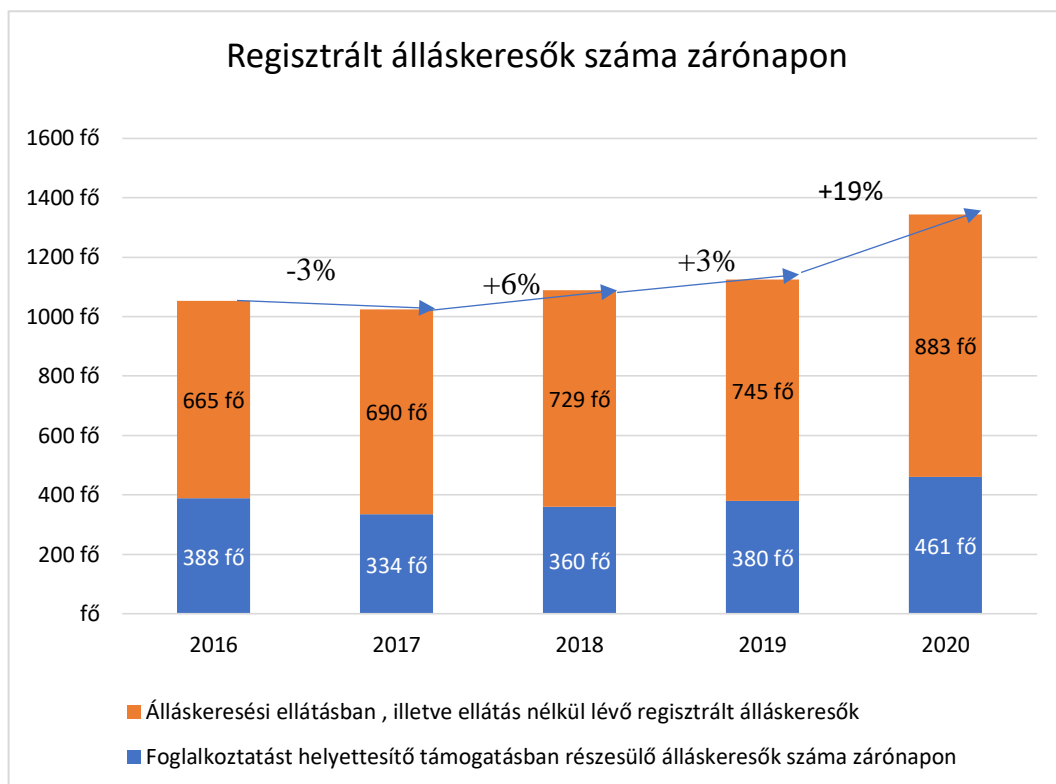
A járásban a munkavállalási korú (15-64 éves) népesség számának évi átlagos 2%-os csökkenését tapasztaltuk, de eltérően ez eddig vizsgált többi járástól, itt nem lehet párhuzamba állítani az FHT jogosultak számbeli változásával.

65. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

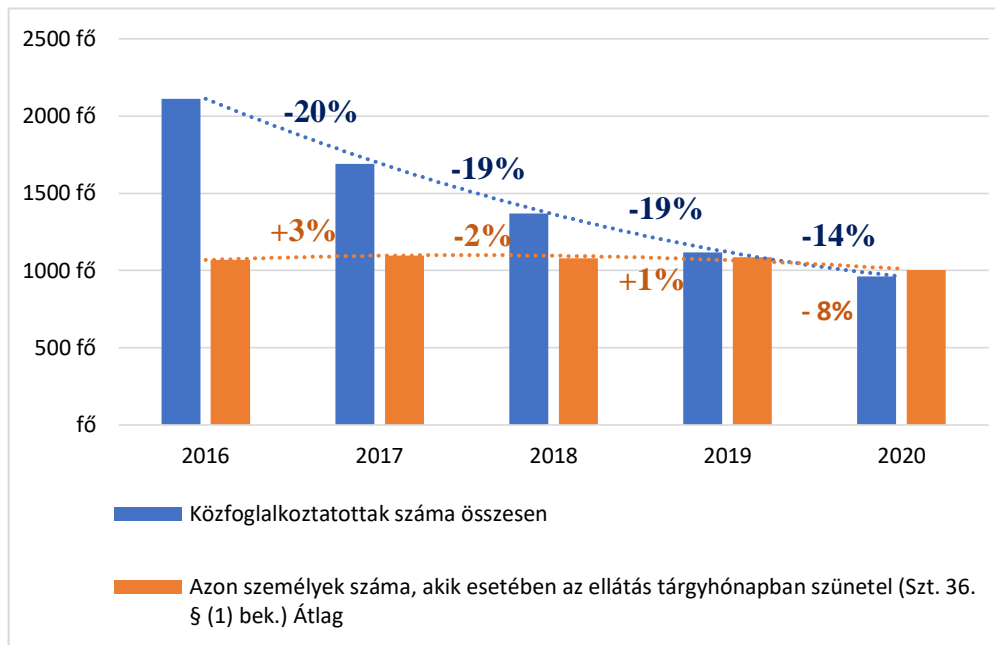
Annak ellenére nem változott az FHT jogosultak száma, hogy a regisztrált álláskeresők száma 2017-től évről évre emelkedett. 2020-ban az emelkedés mértéke 19% arányú. Mind a álláskeresési ellátásban részesülők és ellátás nélküliek számában, mind a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számában történt növekedés.

66. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

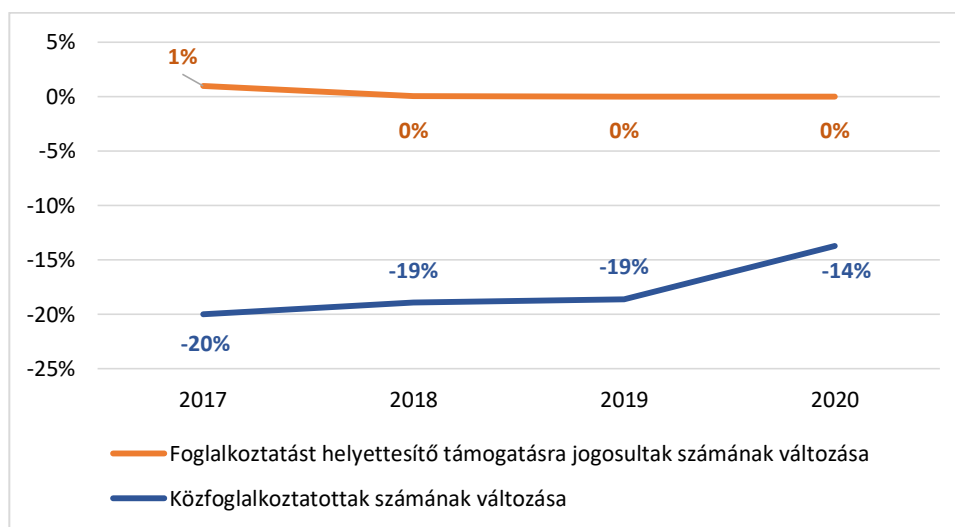
A járásban a közfoglalkoztatottak száma a 2016-2020-as évek során minden évben csökkent. Az FHT szüneteltetők számában nem történt jelentős változás, a 2020-as 8%-os emelkedés mögött 83 fő található.

67. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

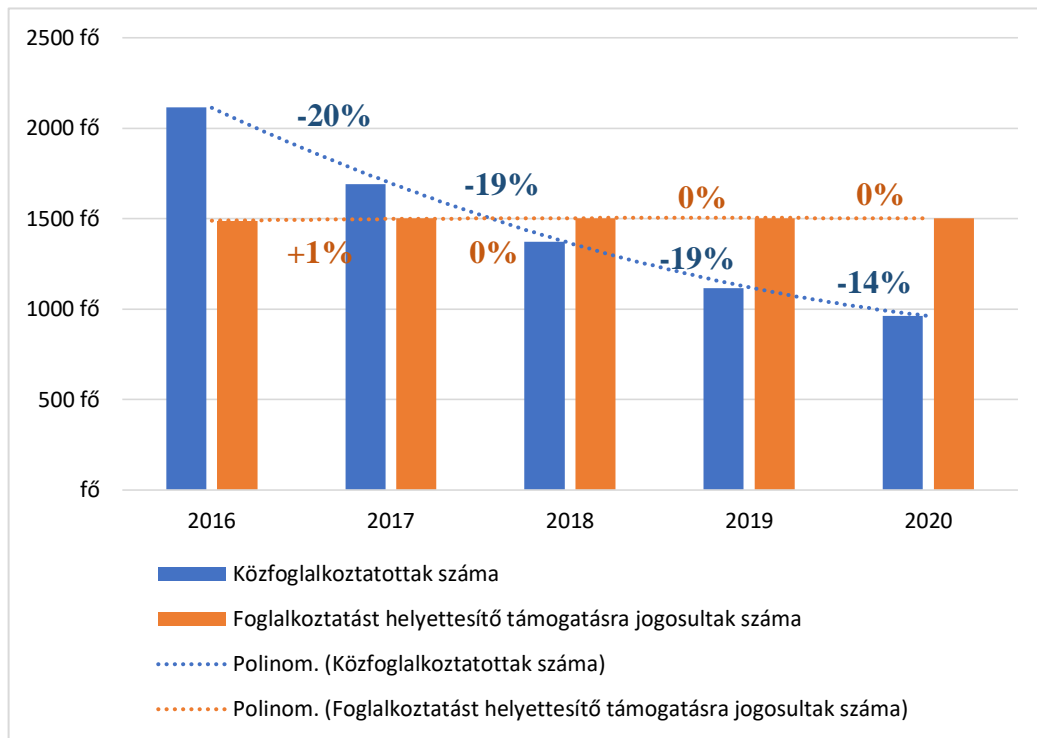
A közfoglalkoztatottak számának csökkenése úgy tűnik nincs kölcsönhatásban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számadataival.

68. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

Míg a közfoglalkoztatottak száma csökkent, az FHT jogosultak száma állandónak mutatkozik.

69. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A Putnoki járás alkalmazotti száma a 4 éves periódusban több, mint 4%-kal csökkent. Ennél a járásnál leginkább az a kérdés, hogy a közfoglalkoztatásból az 5 év során kikerülő 998 fő, és az alkalmazotti körből kikerülő 374 fő hol jelenik meg. Nem jelentek meg az FHT jogosultak között, és a regisztrált álláskereső száma is csupán 291 fővel emelkedett, ami 27%-a a felszabadult munkaerőnek. Az FHT jogosultak adataiban lehetne tovább kutakodni a PTR-ben, vagy konkrétan a megállapító hatóságnál, hogy mennyire állandó a jogosultak személyi összetétele. A rendelkezésre álló adatok korábban bemutatott hiányosságai miatt erre nem volt lehetőségünk.

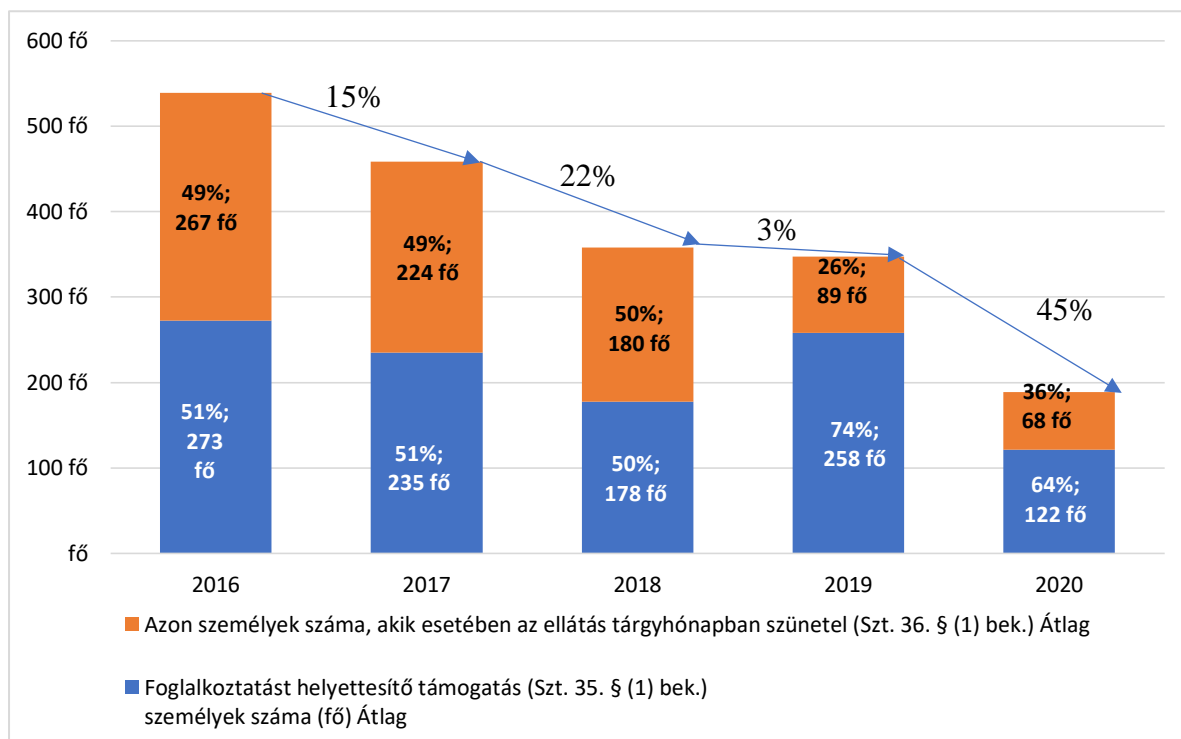
Rétsági járás

Az Észak-Magyarországi régióból Nógrád megyéből is választottunk egy járást. A Rétsági járásban, eltérően a megye további járásaitól, a jogosultsági arány az aktív korú népességben a második legkisebb kategóriába esik. (10-19,9 ezrelék).

A Foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítási adatai, a 2016-2020-as évek időszakát vizsgálva, erőteljes csökkenést mutatnak a támogatásra jogosultak számában. A periódus végére közel egyharmadára csökkent a jogosultak száma. A kis létszámú jogosultakon belül az ellátást szüneteltetők és támogatásban részesülők

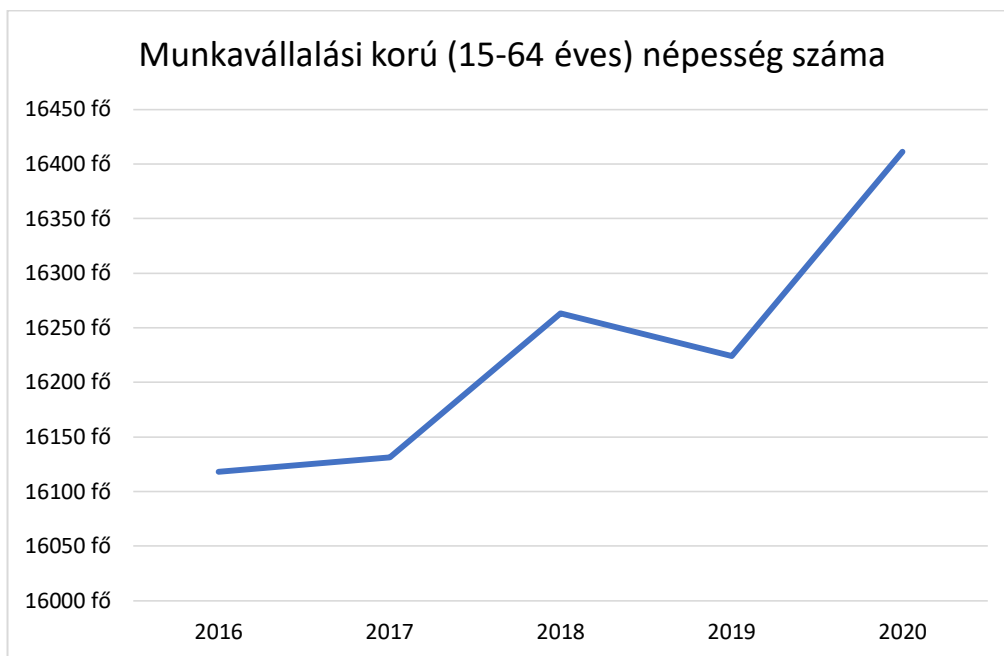
közel azonos arányban voltak 2018-ig, majd 2019-ben a jogosultak számbeli csökkenése mellett átrendeződött az arány a támogatásban részesülők javára. A szüneteltetők száma a felére csökkent, míg a támogatásban részesülők száma közel másfélszeresére nőtt.

70. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

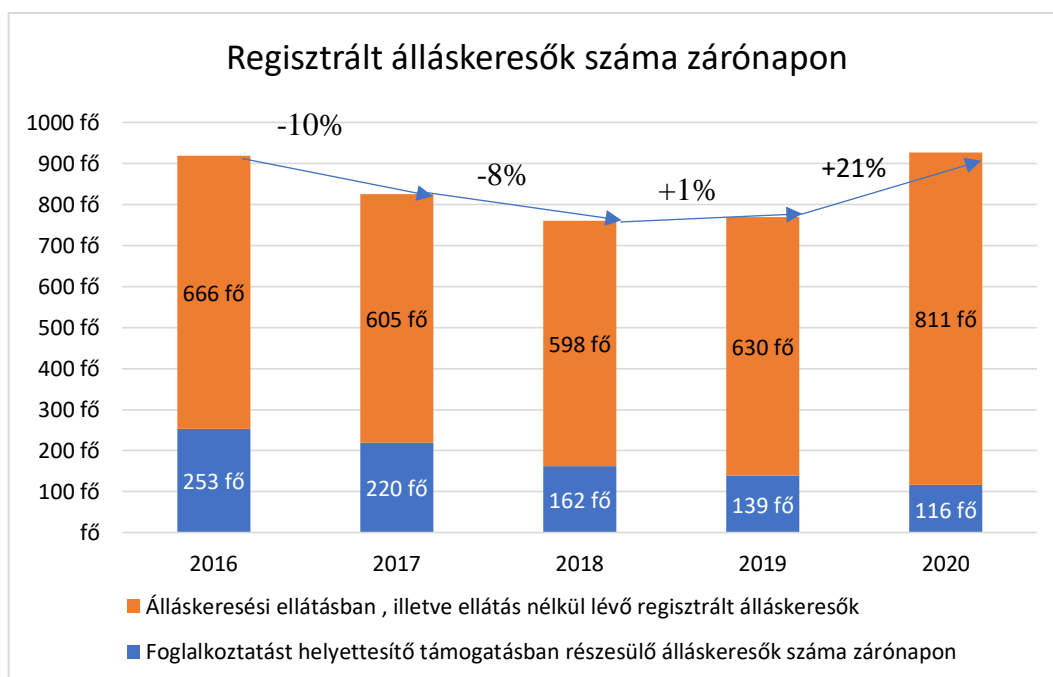
A munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma a járásban évről évre átlagosan 0,5%-kal nőtt. Az eddig vizsgált járások mindegyikénél csökkenést tapasztaltunk ebben az adatban. Egy kivétel még nem kérdőjelezi meg a tényező magyarázó jellegét az FHT jogosultak számbeli változásával összefüggésben.

71. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

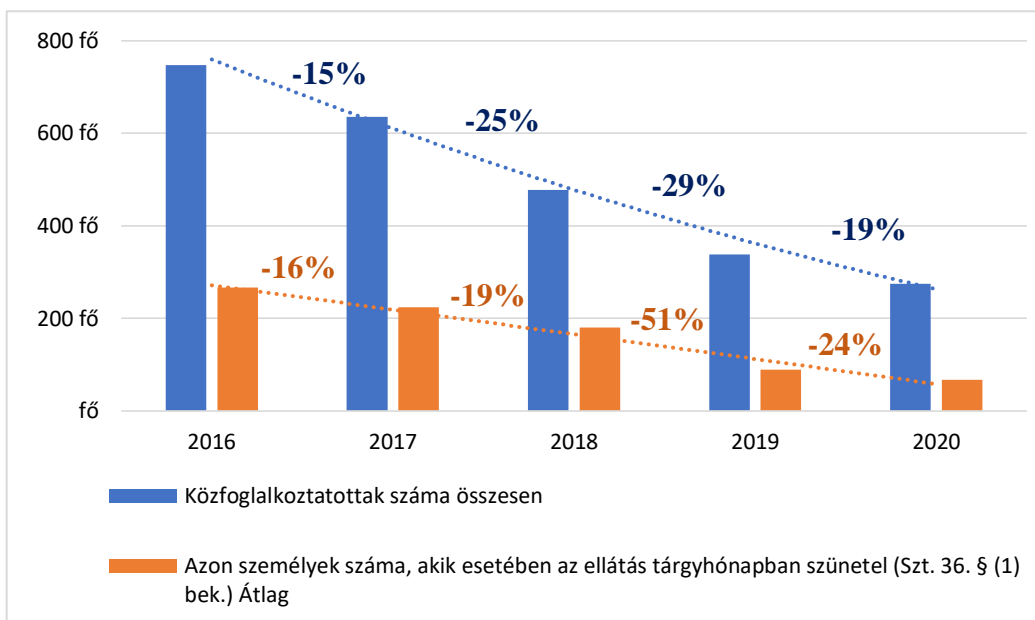
A regisztrált álláskeresők száma 2018-ban volt a legalacsonyabb, majd 2020-ra újra elérte, és néhány fővel meghaladta a 2016-os szintet. A számbeli növekedésért egyértelműen az álláskeresési ellátásban részesülők és ellátás nélkül lévők számában bekövetkezett változás a felelős. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma fokozatos csökkenést mutat a zárónapi adatokban.

72. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

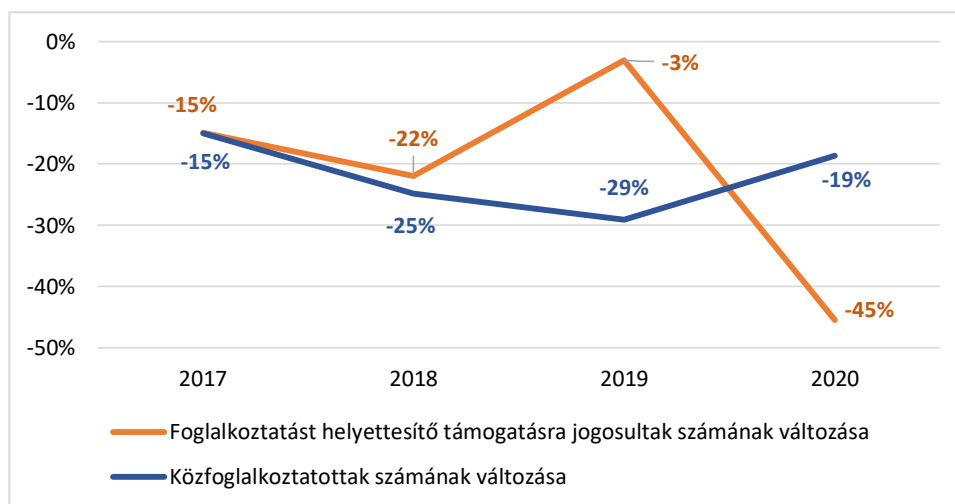
A közfoglalkoztatottak száma a 2016-2020-as évek során minden évben csökkent, ahogy az FHT szüneteltetők száma is. 2019-ben a csökkenés intenzitása mindkét vizsgált csoportnál nagyobb, mint a többi időszakban, és ez az eltérés a szüneteltetők esetében jelentősebb.

73. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

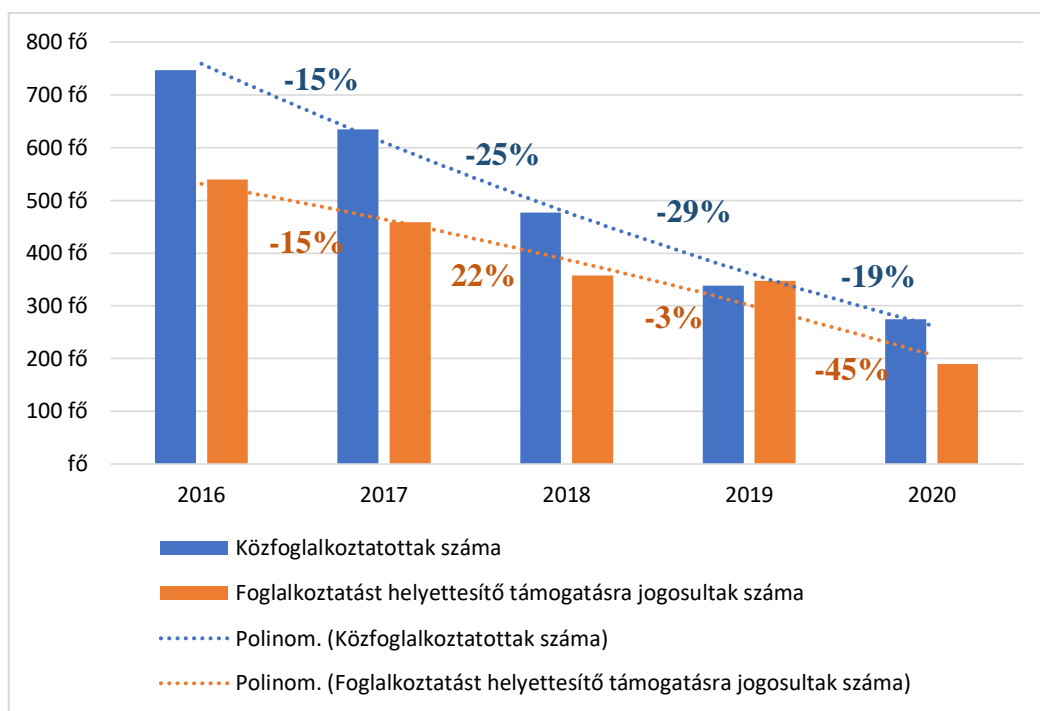
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak változása az egyes években jóval ingadozóbb értékeket mutat, mint a közfoglalkoztatottak számának változása. A csökkenés mindkét esetben folyamatos, de látszólag nem követik egymást.

74. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A csökkenés trendvonalai azonban összetartanak.

75. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A Rétségi járásban az alkalmazottak száma minden évben kismértékben, átlagosan 2%-kal emelkedett. Az emelkedés számossági értéke 1/3-a a közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak csökkenési értékének. Így feltételezhető, az utóbbi két csoportból kikerülők 1/3-a tudott elhelyezkedni a munkaerőpiacon. A regisztrált álláskereső számában 2020-ban bekövetkezett emelkedés mértéke 27%-a a rendszerből kiesők csökkenési értékének, így ekkora arányban az álláskeresők között lehetnek a jogosultságból és közfoglalkoztatásból kiesők.

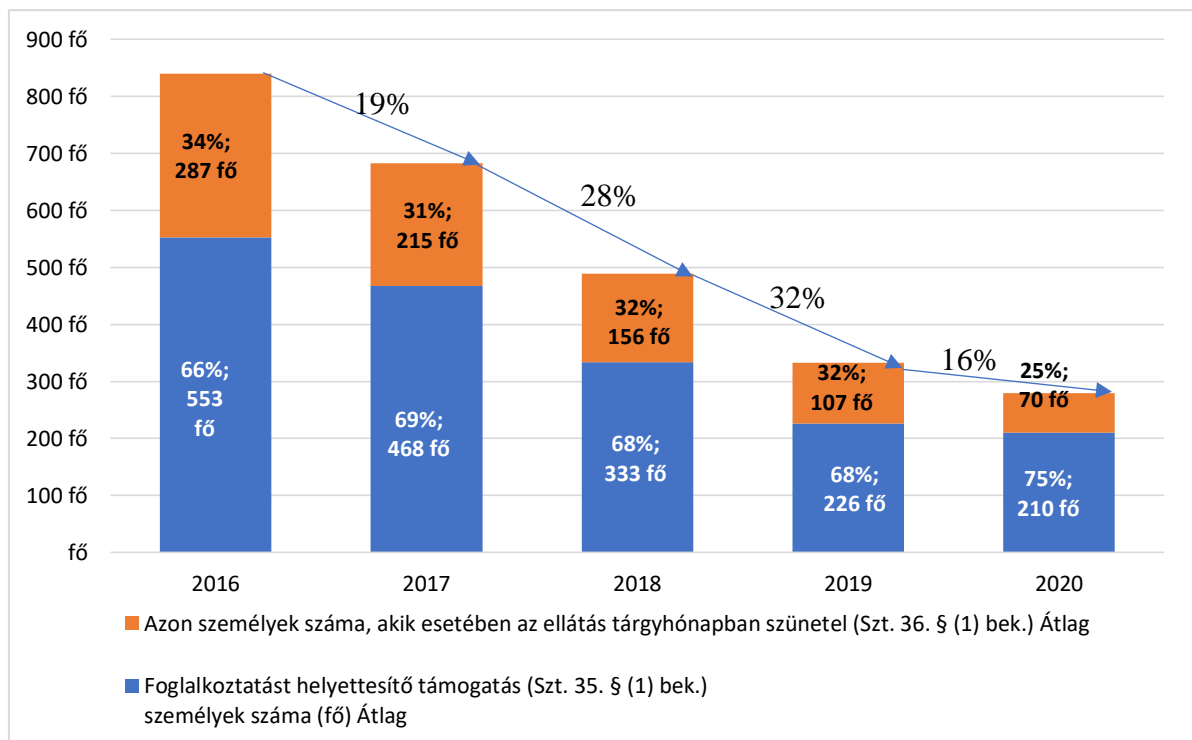
Monori járás

Közép-Magyarország a legnagyobb számú lakónépességet számláló területe Magyarországnak. Pest megye és Budapest tartozik a régióhoz. Budapesten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak száma, és aránya az aktív korú népességben belül a legalacsonyabb kategóriába tartozik. Pest megyében azonban az országos átlaghoz közeli a jogosultak száma. Ugyanakkor a az aktív korú népességhez

viszonyított arány tekintetében minden megyei járás a legalacsonyabb értékeket összefogó kategóriába esik.

A kiválasztott Monori járás FHT folyósítási adataiból a 2016 és 2020 évek időszakában a támogatásra jogosultak számában folyamatos csökkenést látunk. A támogatásban részesülők száma a periódus egészében közel kétszerese a támogatást szüneteltetők számának, 2020-ban a különbség mértéke növekedett.

76. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

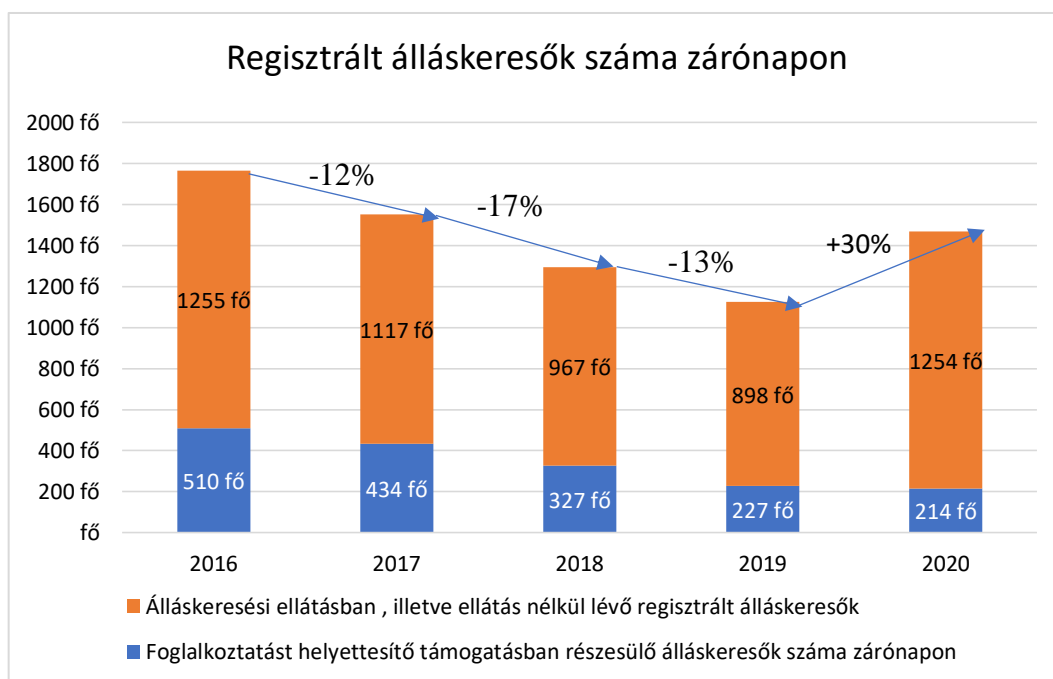
A munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma évről évre 1% -kal nőtt, így itt sem magyarázható a csökkenés a népességszámban bekövetkezett változással.

77. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

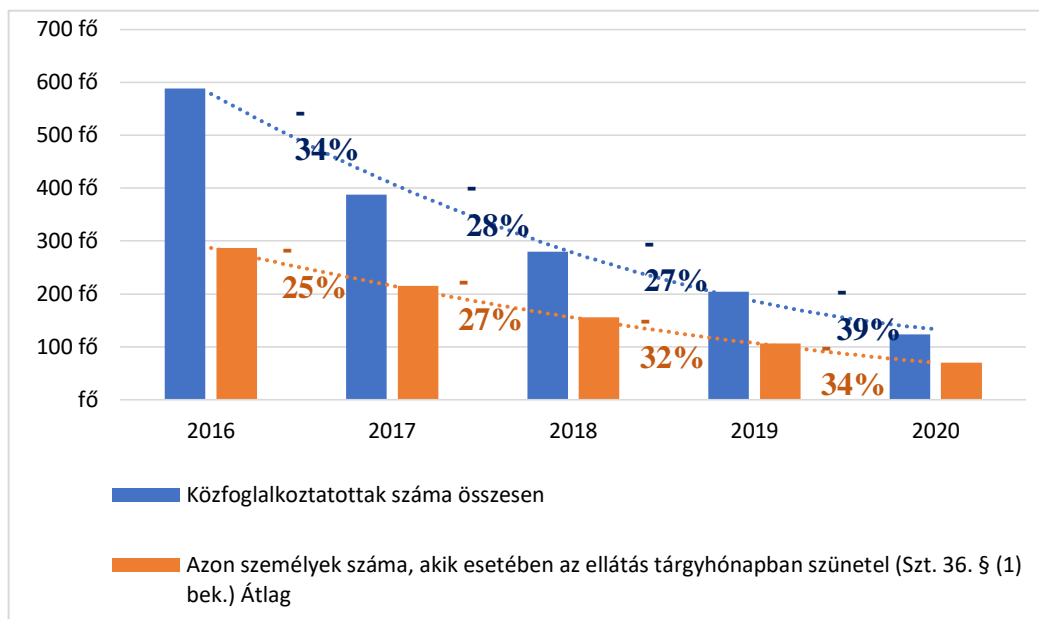
A regisztrált álláskeresők száma 2019-ig csökkent, majd 2020-ban emelkedés tapasztalható. A számbeli csökkenésért a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, és az álláskeresői ellátásban részesülők, illetve ellátás nélküliek csoportja is felelős, a 2020-ban tapasztalt nagy mértékű emelkedés egyértelműen ez utóbbi csoport számbeli növekedésével magyarázható.

78. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

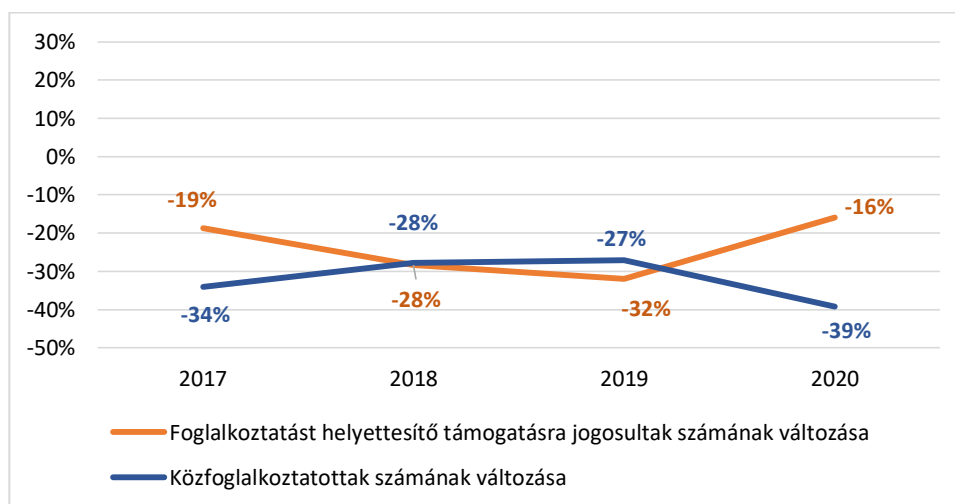
A közfoglalkoztatottak száma, és az FHT szüneteltetők száma is a 2016-2020-as évek során évről évre csökkent.

79. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

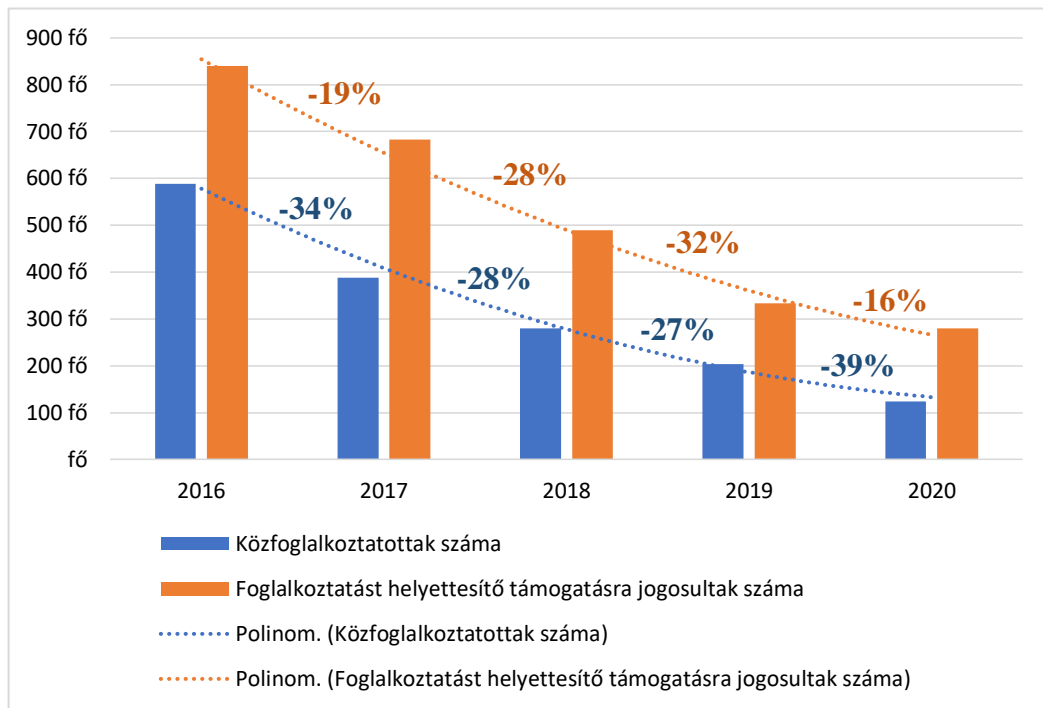
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak és a közfoglalkoztatottak számának változását mutató görbék szinte tükörképei egymásnak. Amíg a periódus elején a közfoglalkoztatottak számbeli csökkenése volt intenzívebb, a periódus végén az FHT jogosultak számbeli csökkenése volt jelentősebb arányú.

5. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

A számbeli csökkenés görbéi mutatnak némi párhuzamosságot.

80. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

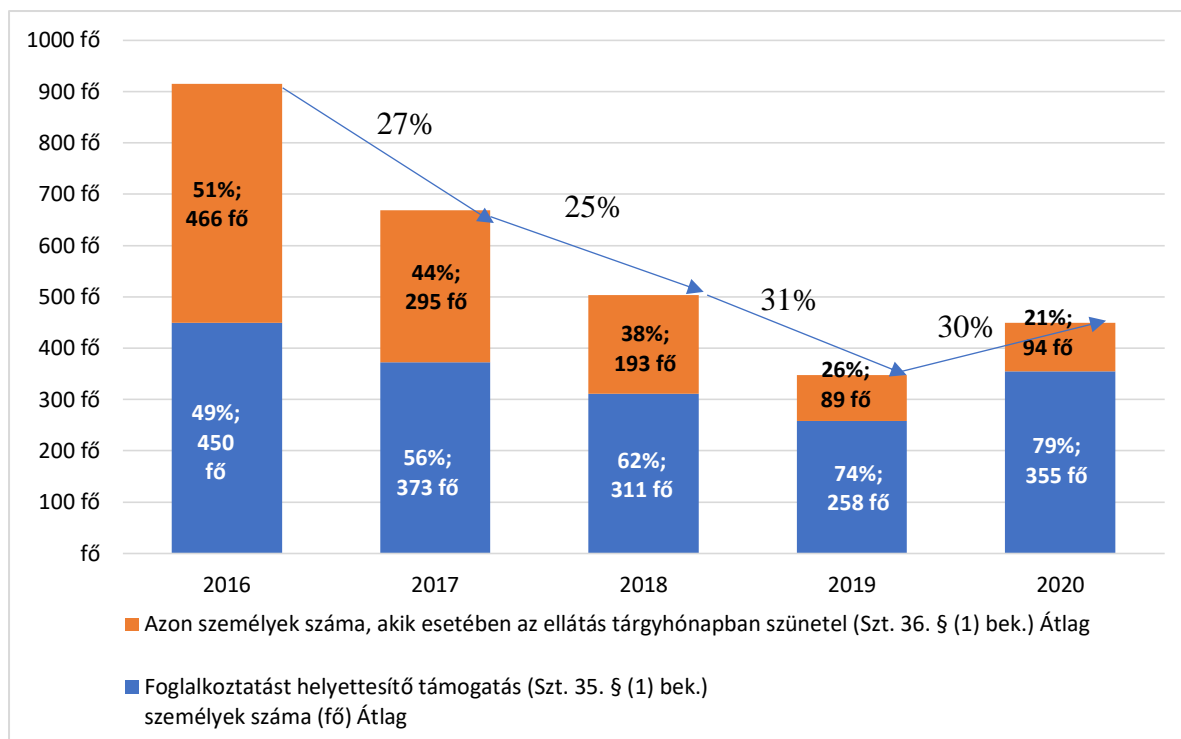
A Monori járás alkalmazotti adatainak változása pozitív irányú. A 4 év végére több, mint 8%-os emelkedés mutatkozik. Az alkalmazottak számának emelkedése minden évben többszöröse a közfoglalkoztatásból és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásból kiesők számának, így feltételezhető, hogy a járásban a munkaerőpiaci foglalkoztatásban lehetnek megtalálhatók ezek a személyek.

Dombóvári járás

A Dunántúli régiók közül elsőként a Dél-Dunántúlt nézzük, ahol Somogy és Baranya megye mintegy ellenpólusaként az Észak-keleten lévő Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéknek, a terület két legtöbb jogosultat számláló megyéjeként emelkedik ki. A vizsgálatunk azonban Tolna megyére vonatkozik, hiszen a régióban ez a megye mutat a többi régiós megyétől eltérő adatokat. Bár számosságát tekintve a megyében kevés a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, arányuk az aktív korú népességben a legtöbb megyei járásban a harmadik legmagasabb értékeket összefogó kategóriában található. Ilyen a Dombóvári járás is.

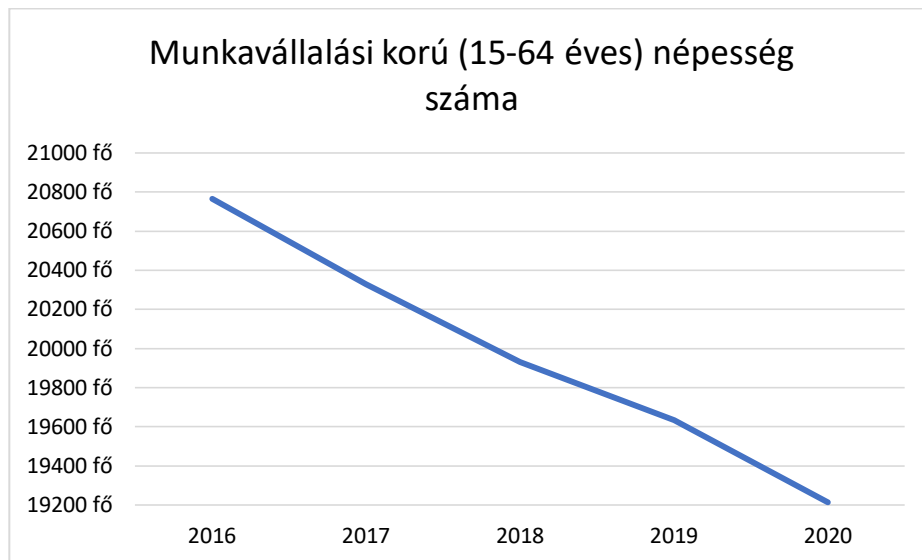
A folyósítási adatokban a vizsgált időszak első 4 évében csökkenést tapasztalunk a támogatásra jogosultak számában, de 2020-ra 30%-kal emelkedik a jogosultak száma az előző évhez képest. 2016-ban az ellátást szüneteltetők aránya volt magasabb, majd ez az arány a támogatásban részesülők javára 2017-ben megfordult, és fokozatosan, átlag 4%-kal emelkedett évről évre.

81. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

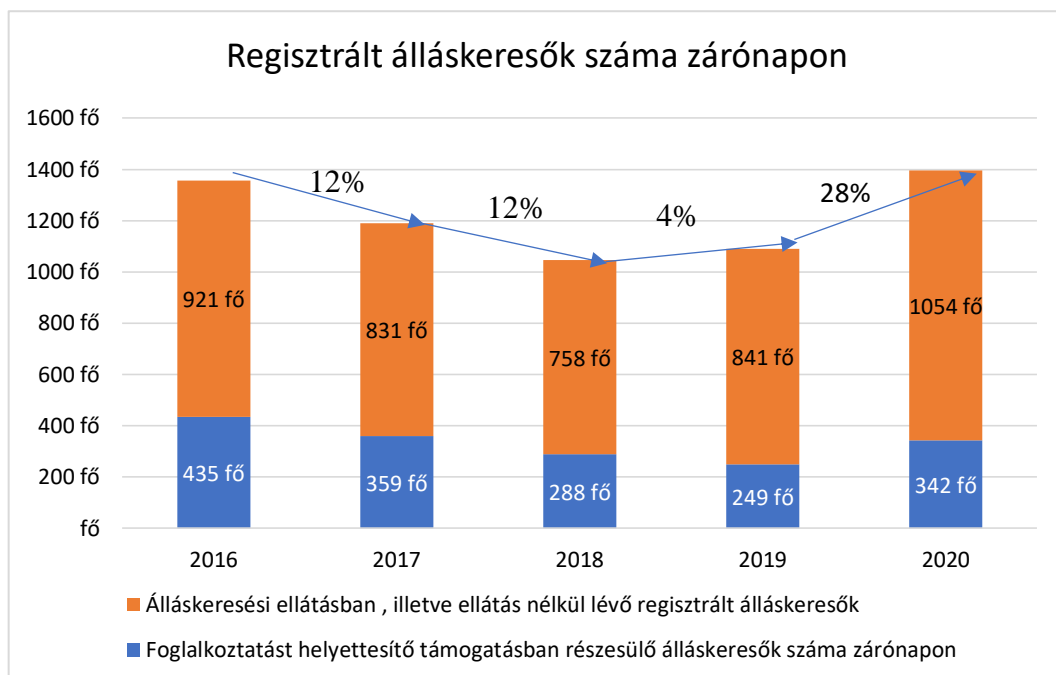
A járásban az ellátásra jogosultak számában tapasztalható fogyás részben magyarázható a munkavállalási korú (15-64 éves) népesség számának átlagosan 2%-os csökkenésével. A 2020-as évben tapasztalt jogosulti létszám, és többségében ellátás igénybevevői létszám emelkedés azonban ellentmond ennek, mivel emellett, 2020-ban a legnagyobb mértékű, 2,13%-os csökkenés mutatkozott a hivatkozott korosztályt képviselő lakosság számában.

82. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

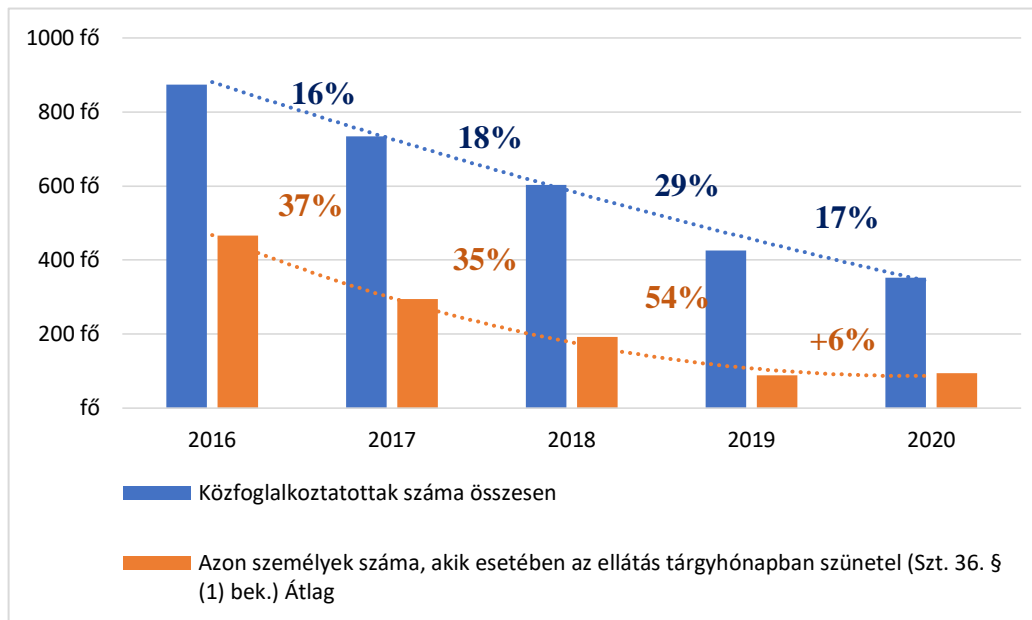
A regisztrált álláskeresők száma 2018-ig szintén csökkent, a csökkenés mértéke elmarad a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak csökkenésének mértékétől. 2019-ben egy kisebb, majd 2020-ban egy nagyobb emelkedés látható az adatokból.

83. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

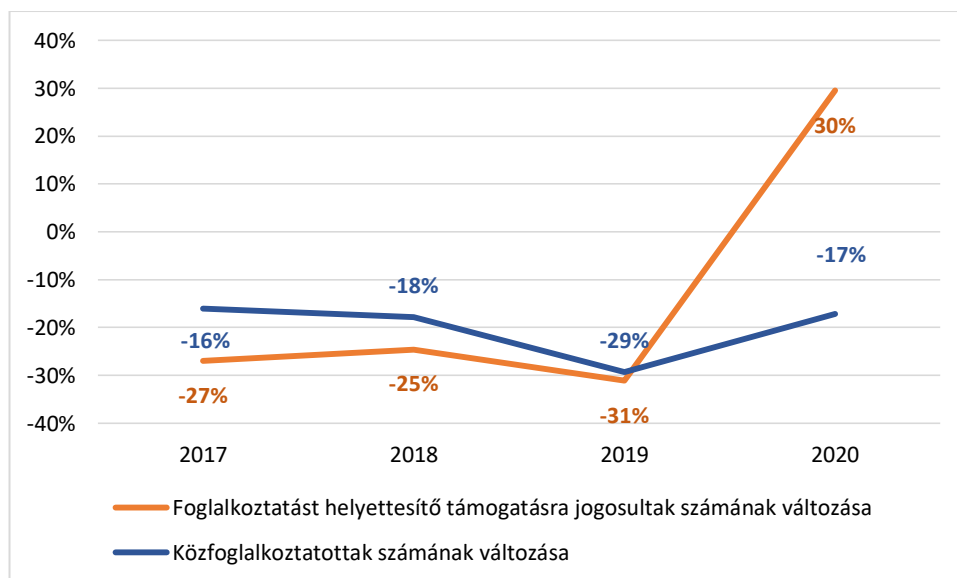
A közfoglalkoztatottak száma a járásban szintén csökkenést mutat a 2016-2020-as évek során. Az FHT szüneteltetők száma 2019-ig csökken, majd 2020-ra kisebb mértékű emelkedés mutatkozik.

84. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

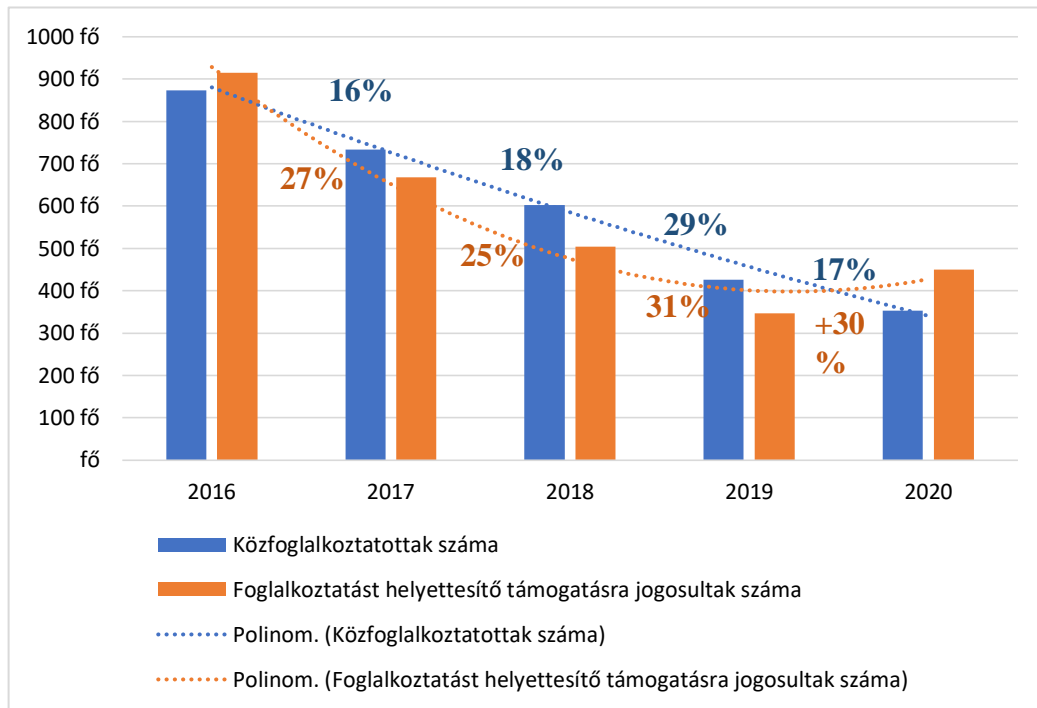
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számának mozgását a közfoglalkoztatottak számának mozgásával összevetjük, 2019-ig van egy közel párhuzamos együttmozgás, de míg a közfoglalkoztatottak száma 2020-ban is csökkent, csupán a csökkenés mértéke lett kisebb, a támogatás jogosultjainak száma erőteljesebb emelkedést mutat.

5. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

Ha a két adatváltozás trendvonalait hasonlítjuk össze, látjuk, hogy a közfoglalkoztatottak számának változása viszonylag egyenletes vonalú, míg az FHT jogosultak számának változása 2019 után irányt vált.

85. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A Dombóvári járás alkalmazotti létszáma 2016-ról 2019-re 130 fővel csökkent. Így a Putnoki járáshoz hasonlóan az FHT jogosultak és a Közfoglalkoztatásból ezen periódus alatt kiesők (1017 Fő) nem a munkaerőpiaci foglalkoztatásban jelennek meg. Ebben a járásban azonban a regisztrált álláskeresők számbeli növekedése tapasztalható (1132 Fővel), ami meghaladja a két csoport csökkenésének mértékét, így következésképpen feltételezhető, hogy a regisztrált álláskeresők között jelentek meg.

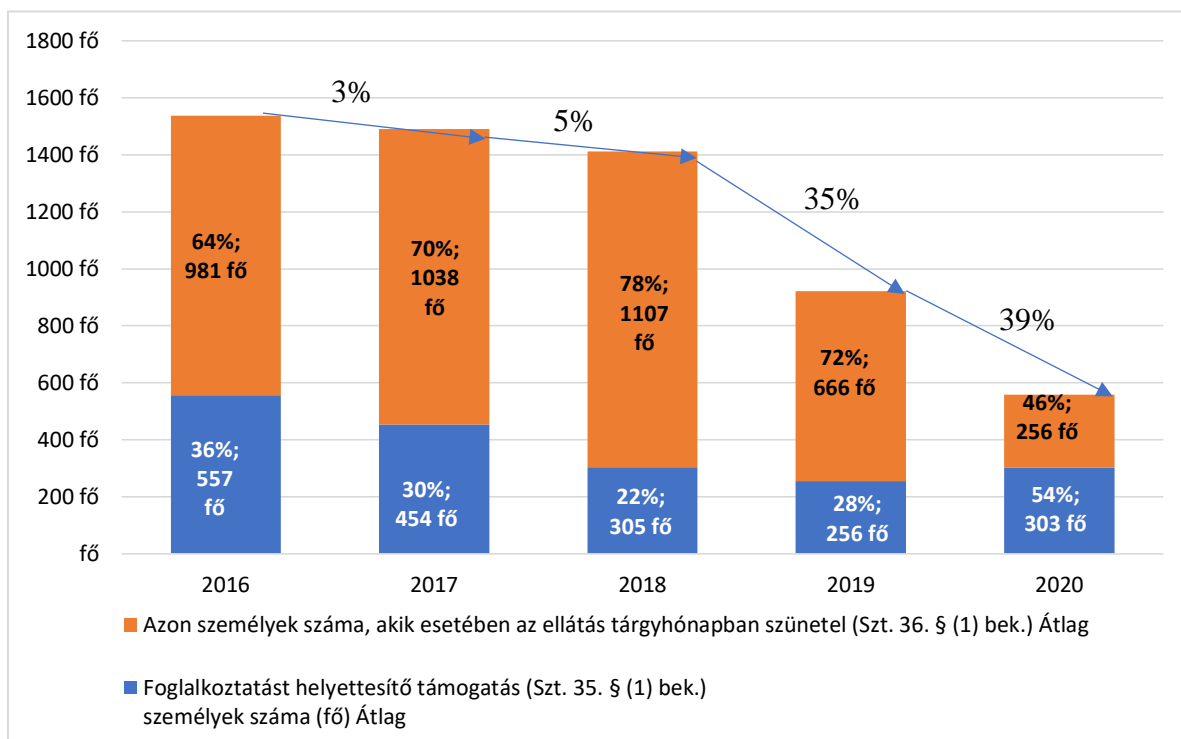
Tamási járás

Tolna megye másik kiválasztott járása, a Tamási járás, ahol a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak aránya az aktív korú népességben a második legmagasabb kategóriában található.

A folyósítási adatok vizsgálatakor az 5 éves időszak egészében csökkenést tapasztalunk a támogatásra jogosultak számában. Látványos csökkenés a 2019 és 2020-

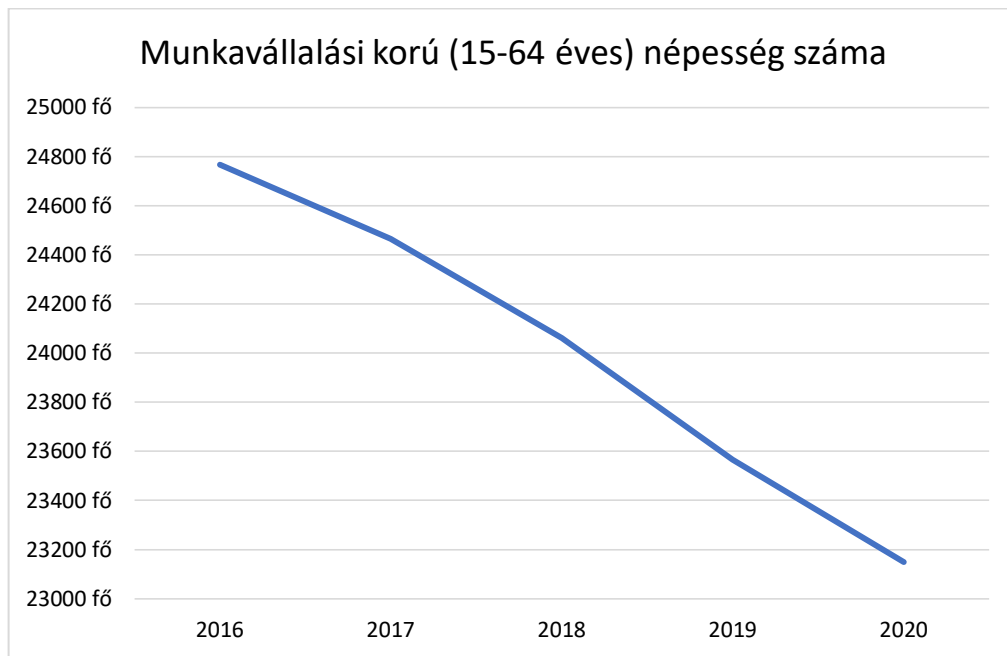
as években mutatkozik. Az ellátást szüneteltetők aránya volt magasabb 2019-ig, 2020-ban ez az arány megfordult, és a 39%-kal lecsökkent jogosult létszám több, mint fele részesült a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban.

86. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

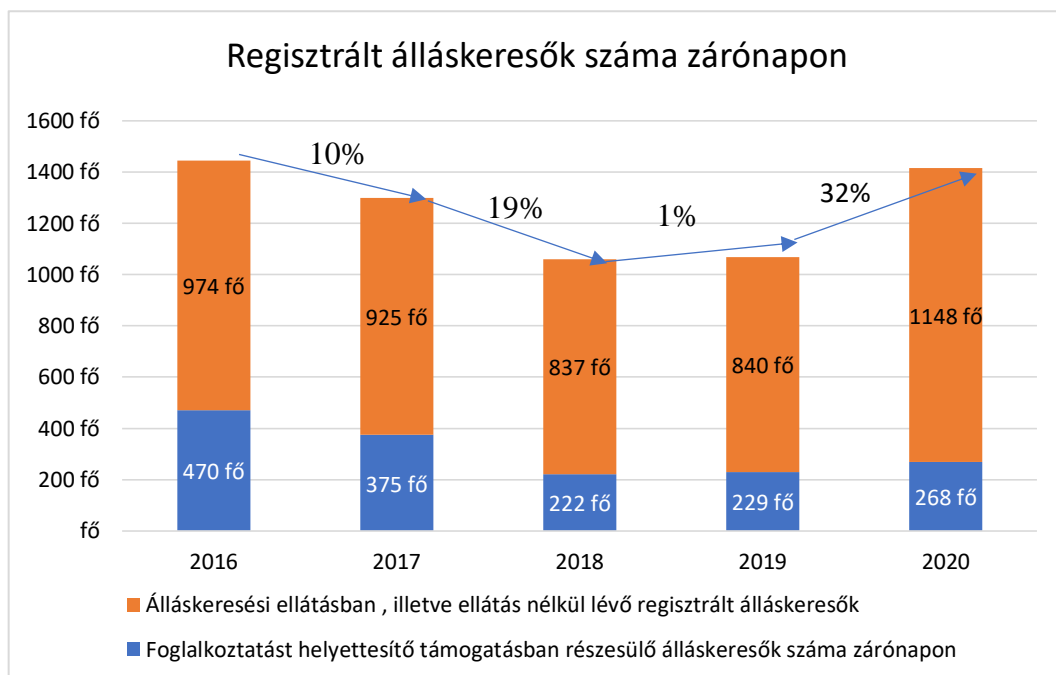
A járásban az ellátásra jogosultak számában tapasztalható fogyás részben magyarázható a munkavállalási korú (15-64 éves) népesség számának átlagosan közel 2%-os csökkenésével. A legnagyobb mértékű, 2,05%-os, és a második legmagasabb értékű csökkenés 1,78% éppen azon két évben látható, amikor a legmagasabb értéken van a jogosultak számában bekövetkezett csökkenés.

87. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

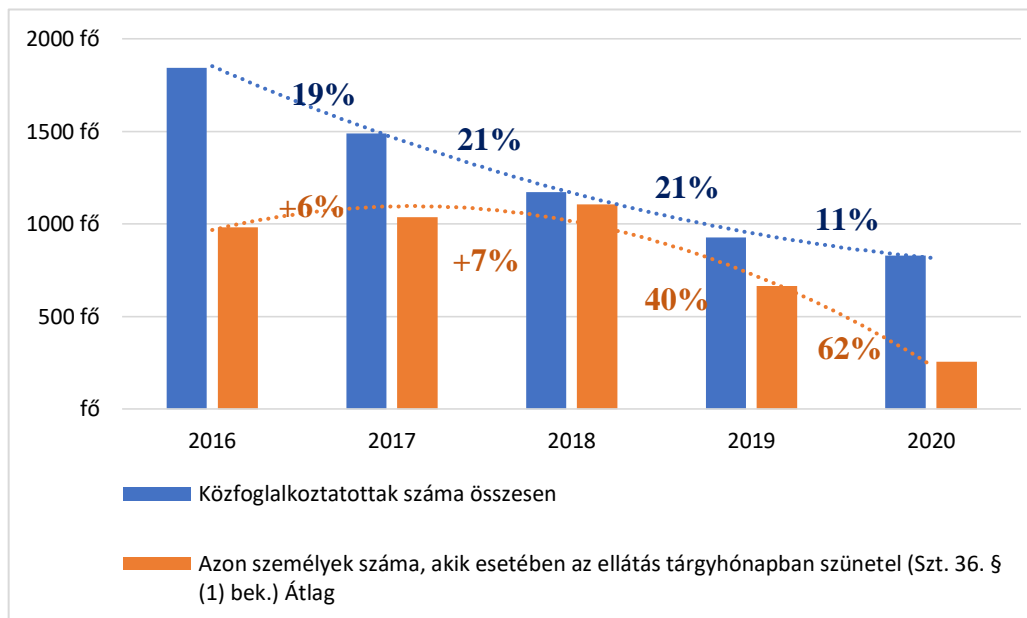
A regisztrált álláskeresők száma 2018-ig szintén csökkent, a csökkenés mértéke jóval meghaladta a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak csökkenésének mértékét. 2019-ben egy minimális, majd 2020-ban egy nagyobb emelkedés látható az álláskeresők számában.

88. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

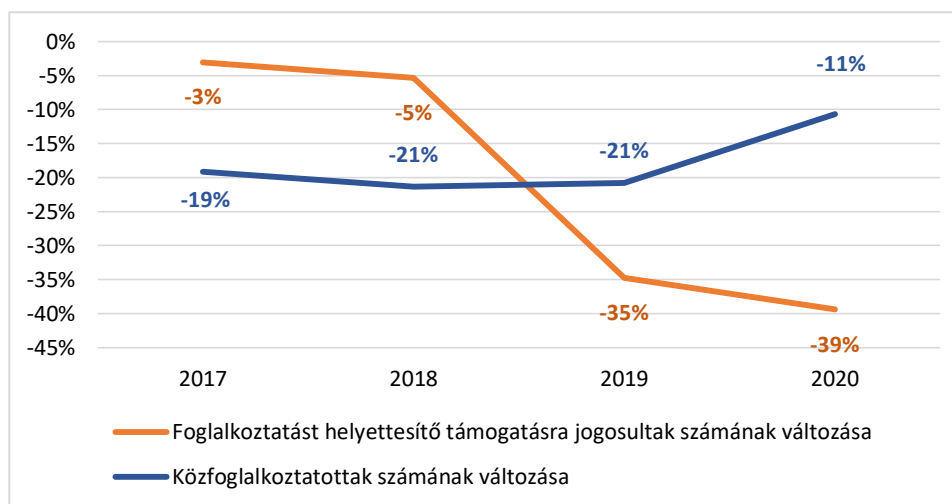
A közfoglalkoztatottak száma a járásban eltérő intenzitással csökkent a 2016-2020-as évek során. Az FHT szüneteltetők száma ugyanakkor az első két évben emelkedett, majd 2019-ben és 2020-ban nagy mértékű csökkenés mutatkozik.

89. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

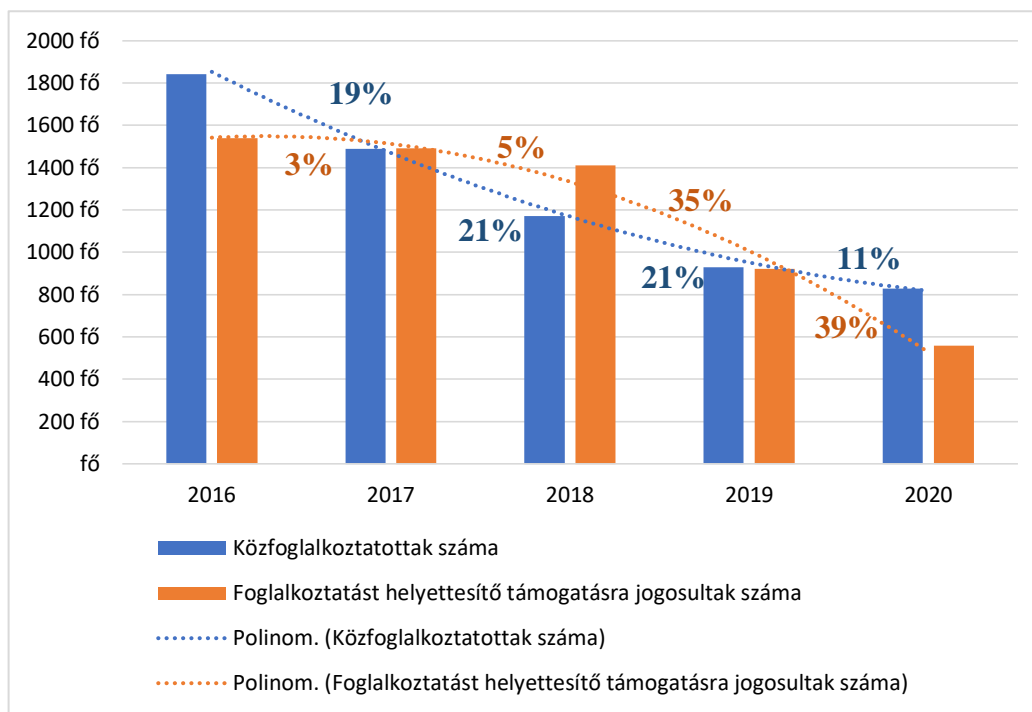
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számának mozgását a közfoglalkoztatottak számának mozgásával összevetve azt látjuk, hogy bár mindkét adatban csökkenés mutatkozik, annak mértéke nem követi egymást, illetve mintha az intenzitás megfordulna a periódus közepén.

90. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A trendvonalak alapján úgy tűnik, hogy amikor a közfoglalkoztatottak száma nagymértékű csökkenést mutat, a jogosultak számbeli csökkenése kisebb mértéket ölt, majd a közfoglalkoztatottak számbeli csökkenésének mérséklődésével az FHT jogosultak csökkenésének mértéke erősödik.

91. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A Tamási járás alkalmazotti adataiban csökkenést látunk, és a csökkenés mértéke évről évre szinte duplázódik, összességében meghaladja a 3%-ot. Ez arra enged következtetni, hogy a közfoglalkoztatás és foglalkoztatást helyettesítő támogatás rendszeréből kiesők nem a munkaerőpiaci foglalkoztatásban keresendőek. A regisztrált álláskeresők között a periódus második felében, de leginkább 2020-ban tapasztalt, a kiesők számának 23%-ával megegyező számbeli emelkedése arra enged következtetni, hogy a kiesők 23%-a regisztrált álláskeresőként marad a rendszerben.

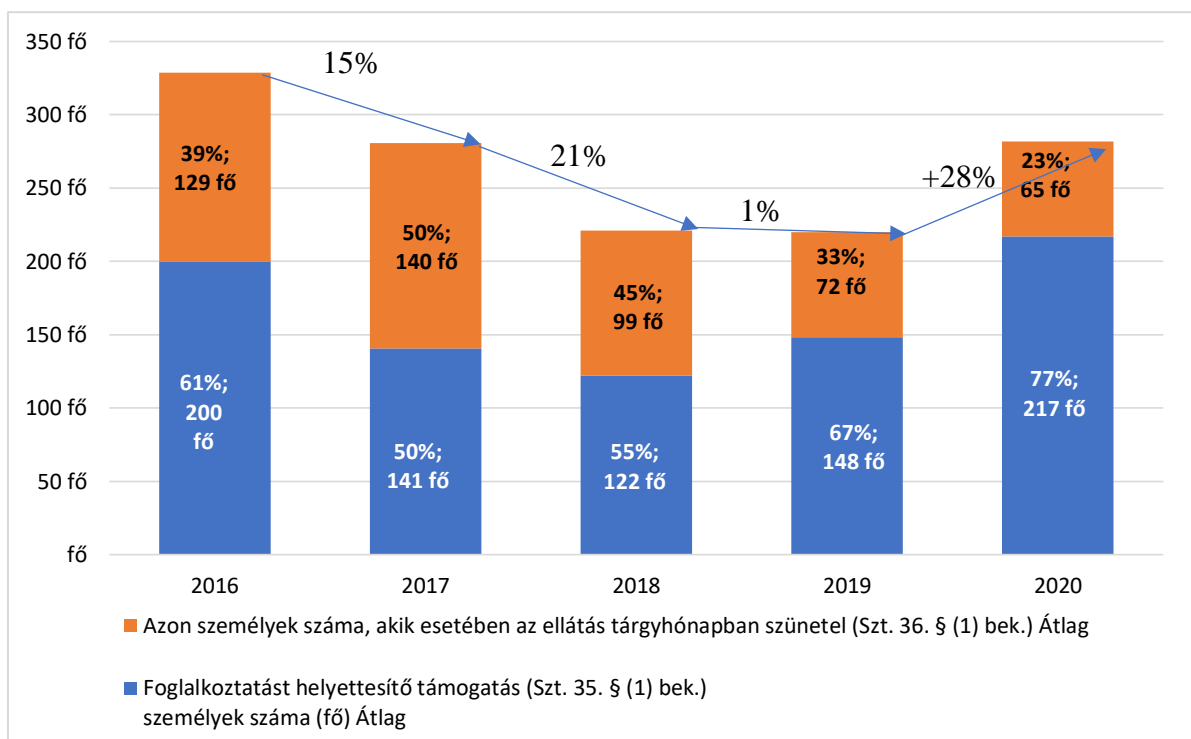
Devecseri járás

Közép-Dunántúl megyéi a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak tekintetében a legalacsonyabb mutatókkal rendelkező területekhez tartoznak. Járási szinten azonban itt is találunk egy-egy magasabb aránnyal rendelkezőt. Ilyen a

Veszprém megyei Devecseri járás is, ahol az FHT jogosultak aránya az aktív korú népességben a legmagasabb értéken lévő csoportba tartozik.

A Foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítási adatai szerint 2016-2019-es évek időszakában a támogatásra jogosultak száma csökkent, majd 2020-ban egy nagyobb arányú emelkedésnek köszönhetően az átlagos havi jogosulti szám elérte a 2017-es évi szintet. A kis létszámú jogosultakon belül az ellátást szüneteltetők aránya 2017-es év kivételével minden évben kisebb volt, mint a támogatásban részesülőké. A támogatást szüneteltetők száma 2017-től fokozatosan csökkent. A támogatást igénybevevők száma a periódus közepéig csökkent, majd emelkedni kezdett. Az emelkedés mértéke okozta a jogosulti számban történt emelkedést is.

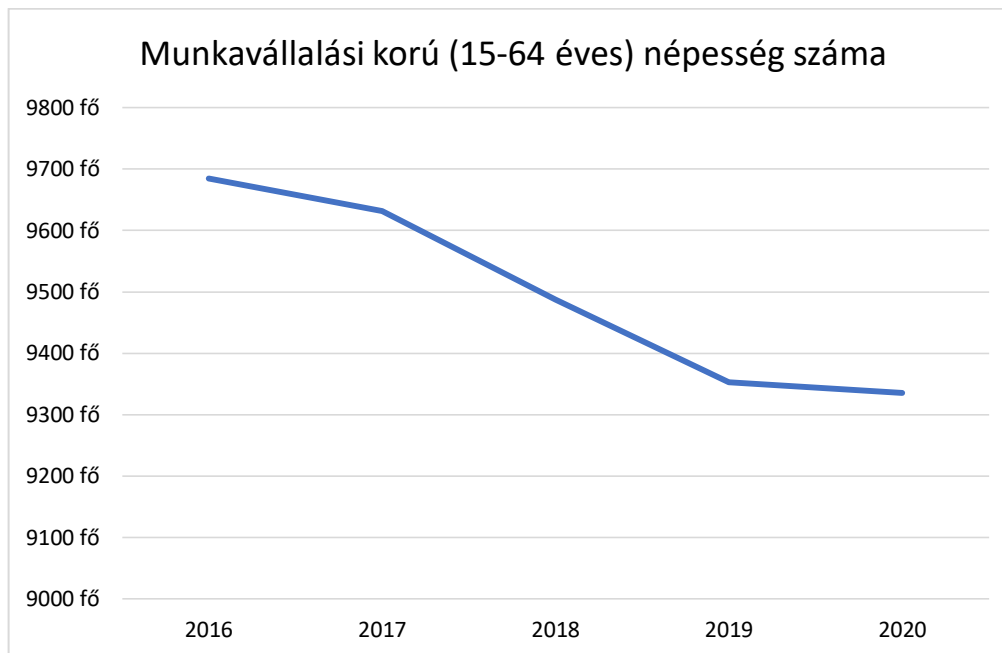
92. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

A munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma minden évben csökkent, a vizsgált időszakban a csökkenés átlagos mértéke 0,9% volt. A periódus elején és végén a csökkenés 1% alatti volt, a 2018-2019. évekre a 1,5% körüli csökkenés volt tapasztalható. Az aktív korú népesség csökkenése kevesebb, mint 1%-ban lehetett

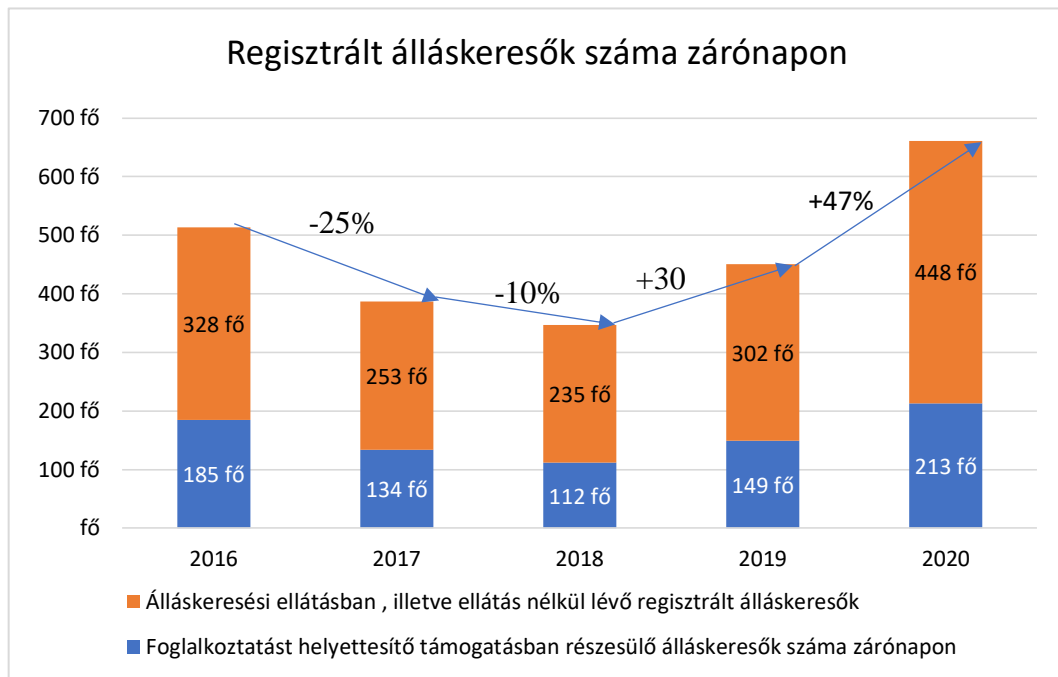
magyarázója a jogosultak számában tapasztalt csökkenésnek, és semmilyen mértékben nem magyarázó tényező a 2020-ra bekövetkezett emelkedésnek.

93. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

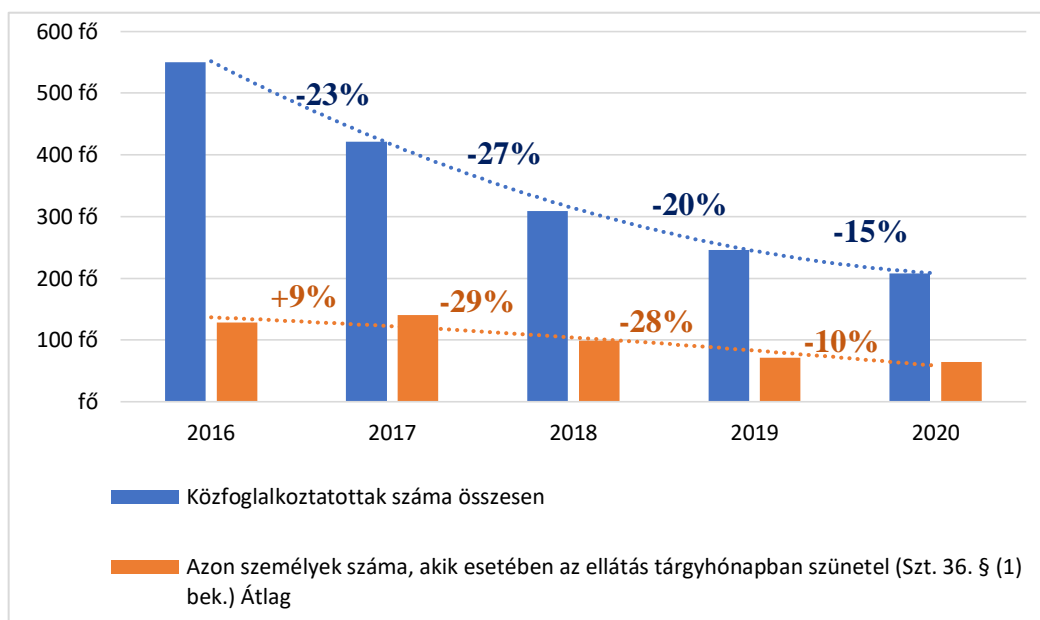
A regisztrált álláskeresők számának változása hasonló képet mutat, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számbeli változása. 2018-ig csökkent a számuk, majd 2020-ra meghaladta a 2016-os szintet. Ahogy a számbeli csökkenésért, úgy a számbeli növekedésért is mindkét csoport felelős, az egyik évben az álláskeresői ellátásban részesülők, illetve ellátás nélküliek, másik évben a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számában történt nagyobb mértékű változás.

94. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

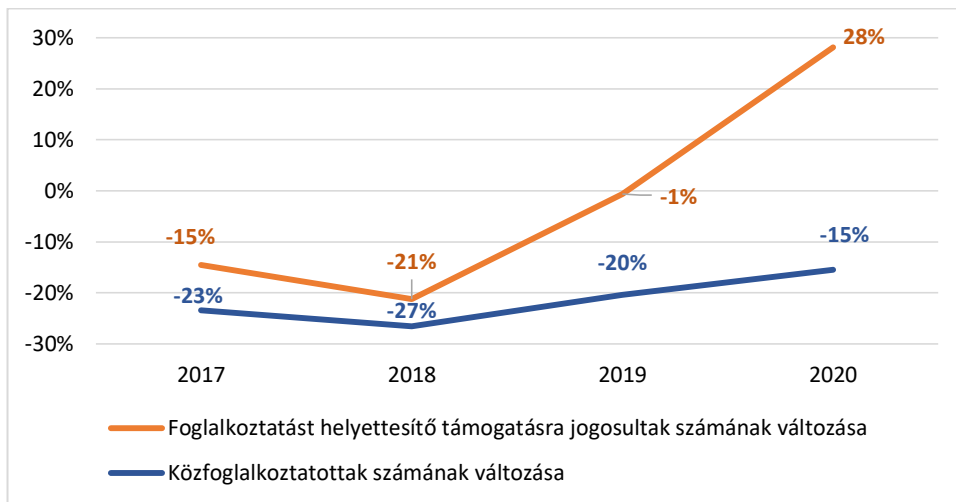
A közfoglalkoztatottak száma a 2016-2020-as évek során minden évben csökkent, az FHT szüneteltetők száma 2017-től kezdett csökkenni.

95. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

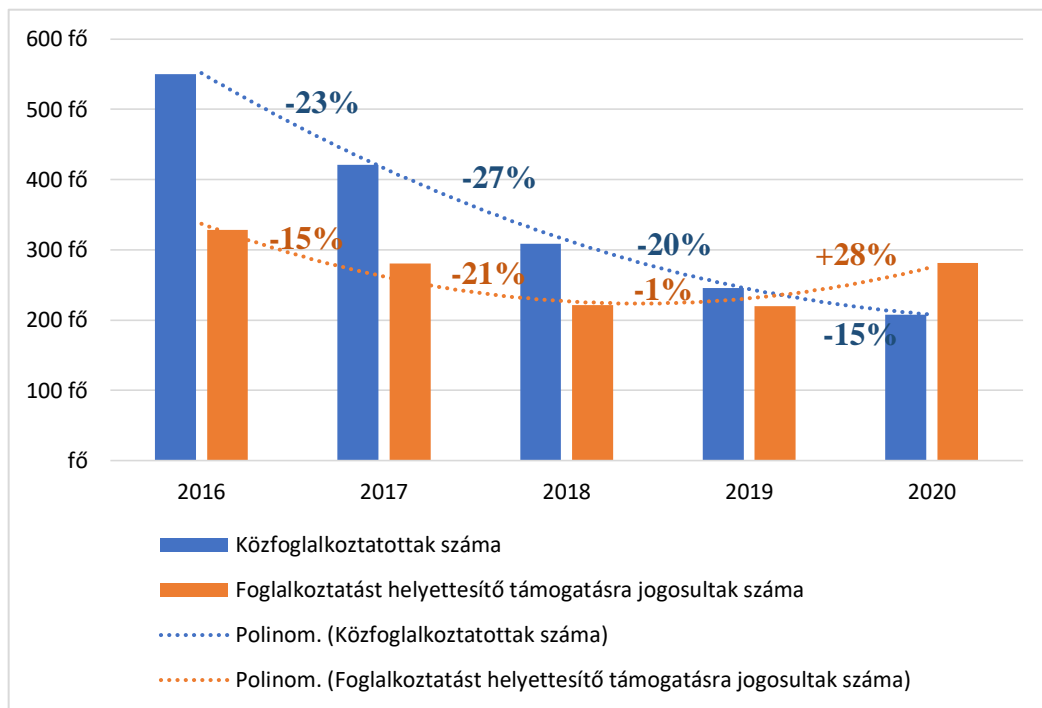
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak változása az egyes években jóval ingadozóbb értékeket mutat, mint a közfoglalkoztatottak számának változása.

96. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A változás által kirajzolt trendvonalak 2019-ig összetartanak, de 2020-ra fordulat következett be a folyamatban.

97. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A Devecseri járásban több, mint 2%-kal csökkent az alkalmazottak száma 2016 és 2019 között. Így ez a járás is azon járások közé tartozik, ahol a 2019-es évig az FHT jogosultságból és a közfoglalkoztatásból kikerülők nem a munkaerőpiaci foglalkoztatásban jelentek meg. A regisztrált álláskeresőik számában bekövetkező emelkedés csupán 25%-a a kiesők számának csökkenő értékének, így azt

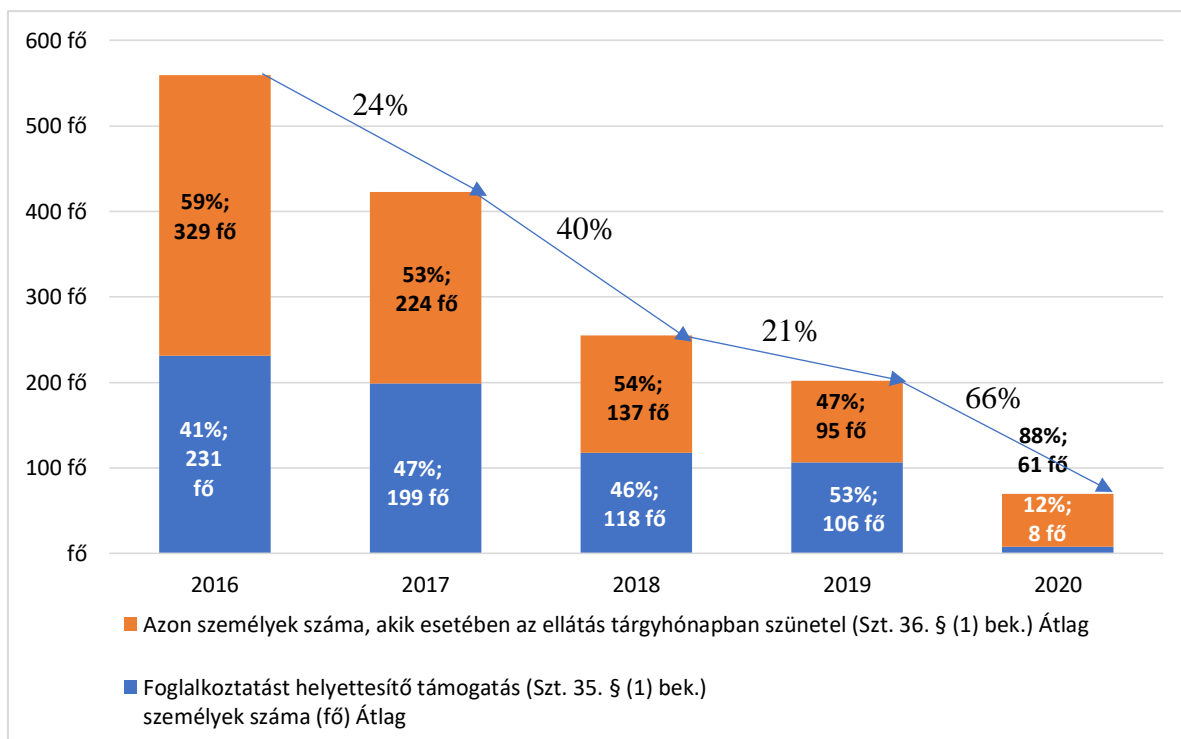
feltételezhetjük, hogy az FHT és közfoglalkoztatás rendszeréből kiesők 25%-a marad regisztrált álláskereső.

Pápai járás

Veszprém megye másik járása a megyére jellemző, alacsony jogosulti aránnyal rendelkezik.

A Foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítási adatainak vizsgálatából azt látjuk, hogy 2016 és 2020 évek időszakában a támogatásra jogosultak száma folyamatosan csökkent. A periódus végén a jogosulti szám a 2016-os évi jogosultak közel tizedére esett vissza. A csökkenés a támogatásban részesülők, és az azt szüneteltetők számában is megfigyelhető. Csak 2019-ben voltak számbeli fölényben a támogatásban részesülők, a többi évben a szüneteltetők aránya volt a magasabb.

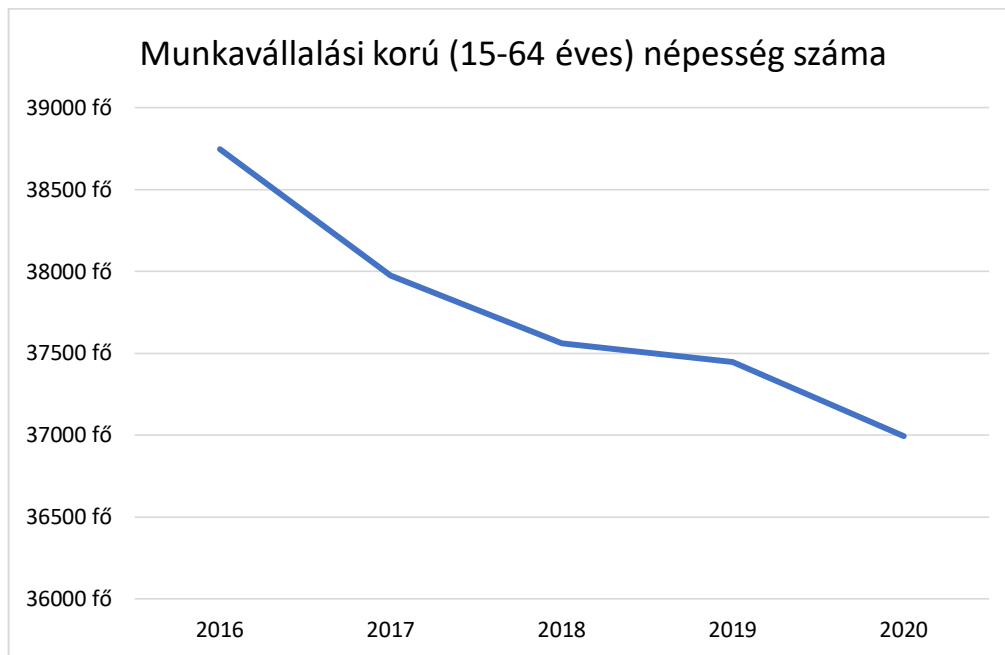
98. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

A munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma minden évben csökkent, a vizsgált időszakban a csökkenés átlagos mértéke több, mint 1% volt. Így feltételezhető, hogy

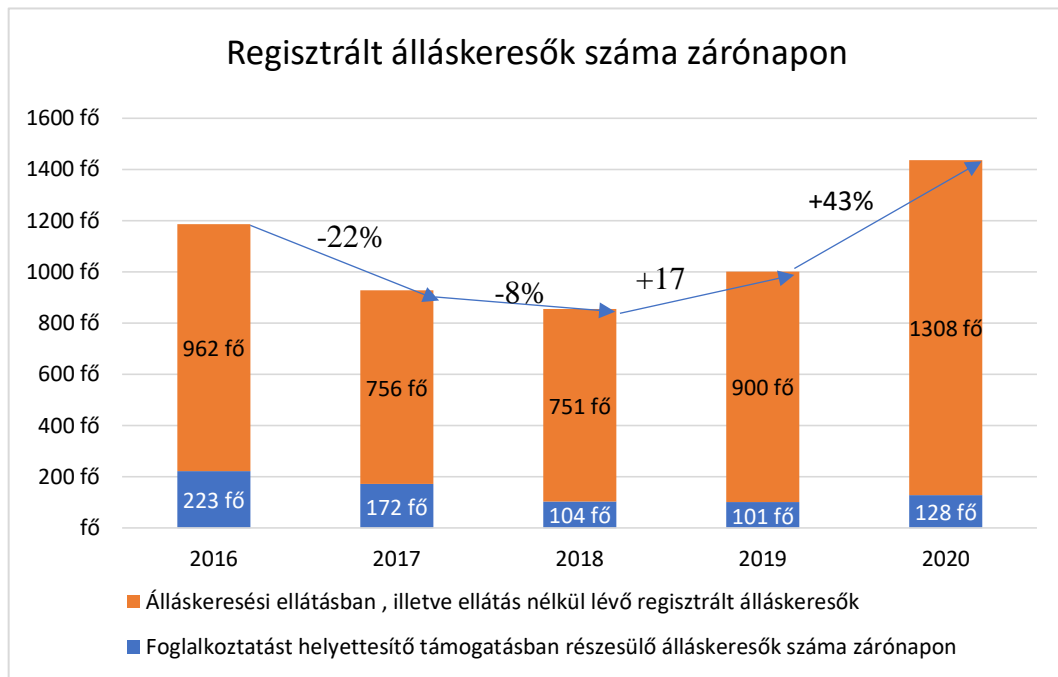
az FHT jogosultak csökkenésének 1%-a magyarázható a munkavállalási korú népesség csökkenésével.

99. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

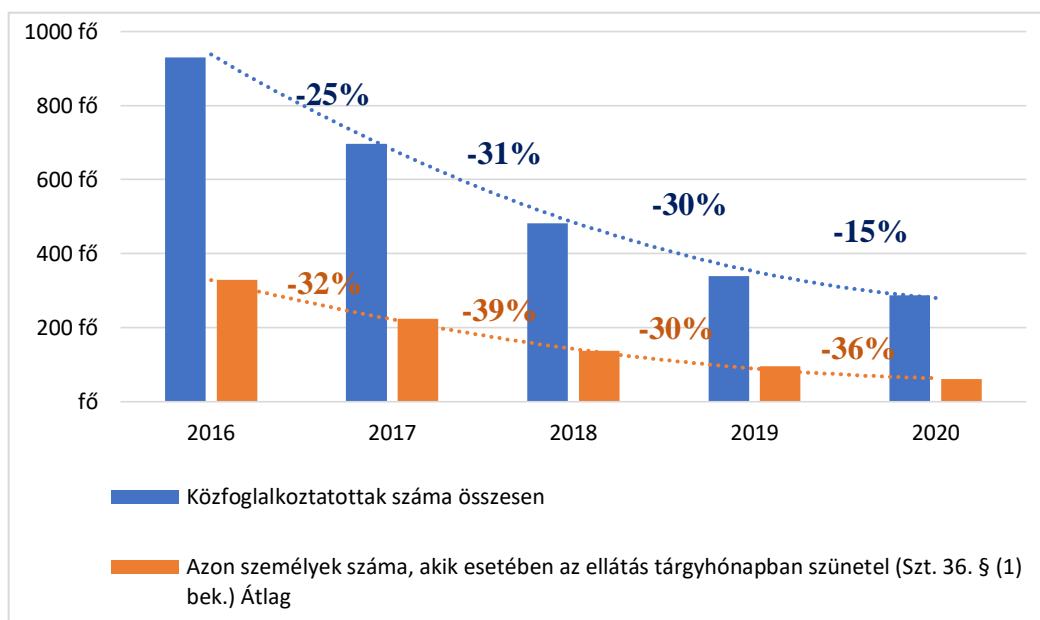
A regisztrált álláskeresők száma 2018-ig csökkent, majd 2020-ra meghaladta a 2016-os szintet. A számbeli csökkenésért a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, míg a számbeli növekedésért nagyjából az álláskeresési ellátásban részesülők, illetve ellátás nélküliek csoportja felelős.

100. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

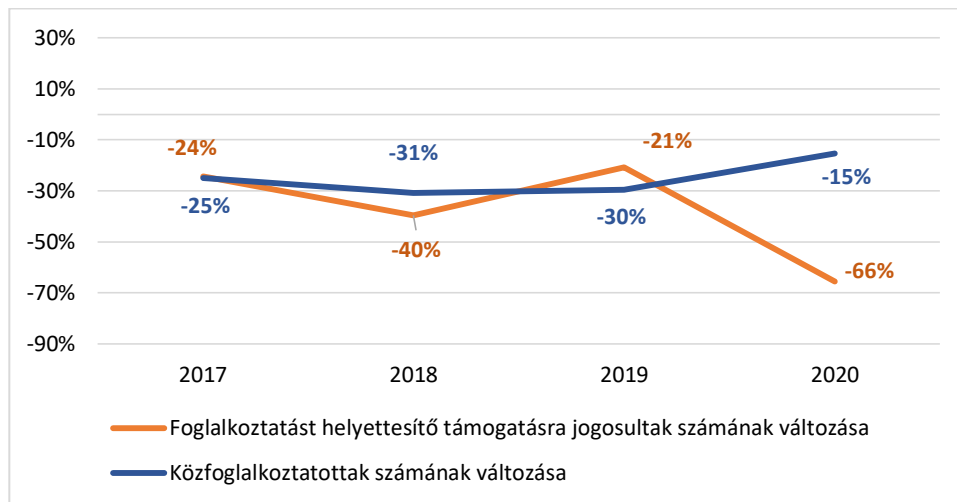
A közfoglalkoztatottak száma, és az FHT szüneteltetők száma is a 2016-2020-as évek során minden évben csökkent.

101. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

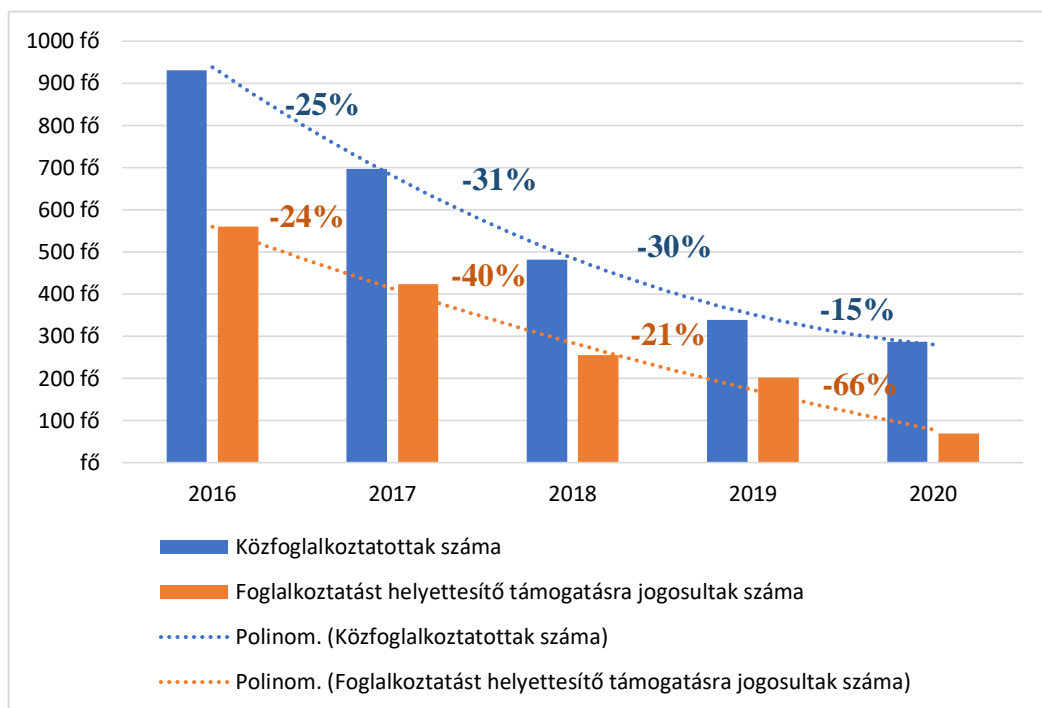
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak és a közfoglalkoztatottak számának változása arányaiban a 2020-as évben mutat nagyobb elmozdulást egymástól.

102. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A számbeli csökkenést követő trendvonalak ugyanakkor mutatnak párhuzamosságot, és kis mértékben jelzik a periódus végén tapasztalt széthúzást.

103. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A Pápai járásban az alkalmazotti adatokban is csökkenés mutatkozik, a mértéke nem éri az 1%-ot. Ebben a járásban sem a munkaerőpiaci foglalkoztatásban kereshetjük az FHT és közfoglalkoztatás rendszeréből kiesőket. A regisztrált álláskeresők számbeli emelkedése a kiesők számadatainak 20%-nyi értékén volt 2019-ben, így következtethetünk arra, hogy a kiesők megközelítőleg 20%-a marad az álláskeresők

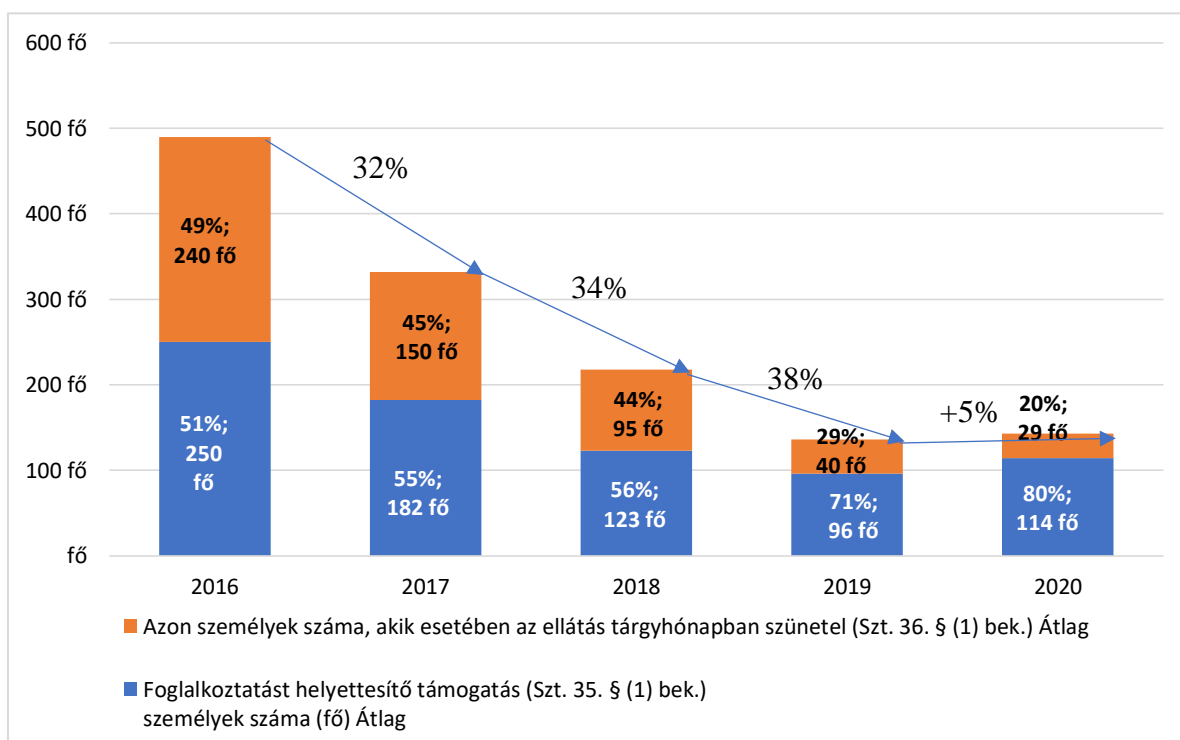
között. Ezt támasztja alá az is, hogy a regisztrált álláskeresők számának emelkedéséért akkor az álláskeresői ellátásban részesülők, illetve ellátás nélkül lévő regisztrált álláskeresők csoportjának számbeli emelkedése volt felelős.

Győri járás

A Nyugat-Dunántúl három megyéje a legkevesebb FHT jogosultat számláló területekhez tartozik. Győr-Moson-Sopron megye különösen kiemelkedő, hiszen a legkevesebb jogosult ebben a megyében található. A megye járásainak mindegyikében alacsony a vizsgált csoport aránya az aktív korú népességben.

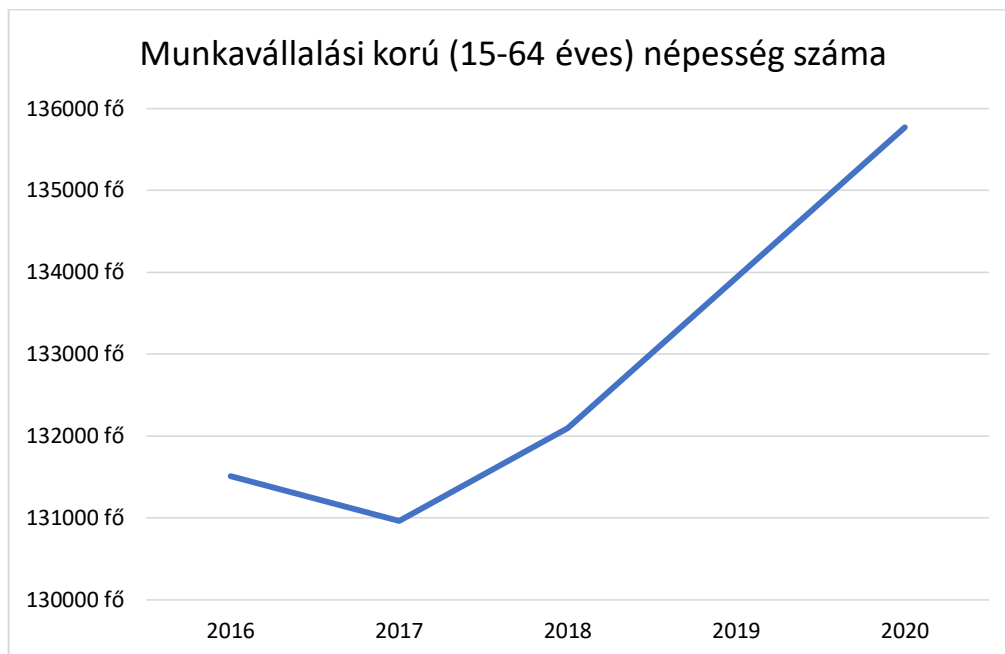
A Foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítási adatai tanúsága szerint a 2016-tól 2019-ig a jogosultak száma folyamatosan csökkent, majd 2020-ban egy kisebb mértékű emelkedés tapasztalható. A támogatásban részesülők aránya a vizsgált periódus egészében magasabb, mint a szüneteltetőké, a különbség az évek során fokozatosan nőtt. A 2020-as évben tapasztalt kis mértékű emelkedést a támogatásban részesülők 17 fős emelkedése hozta.

104. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

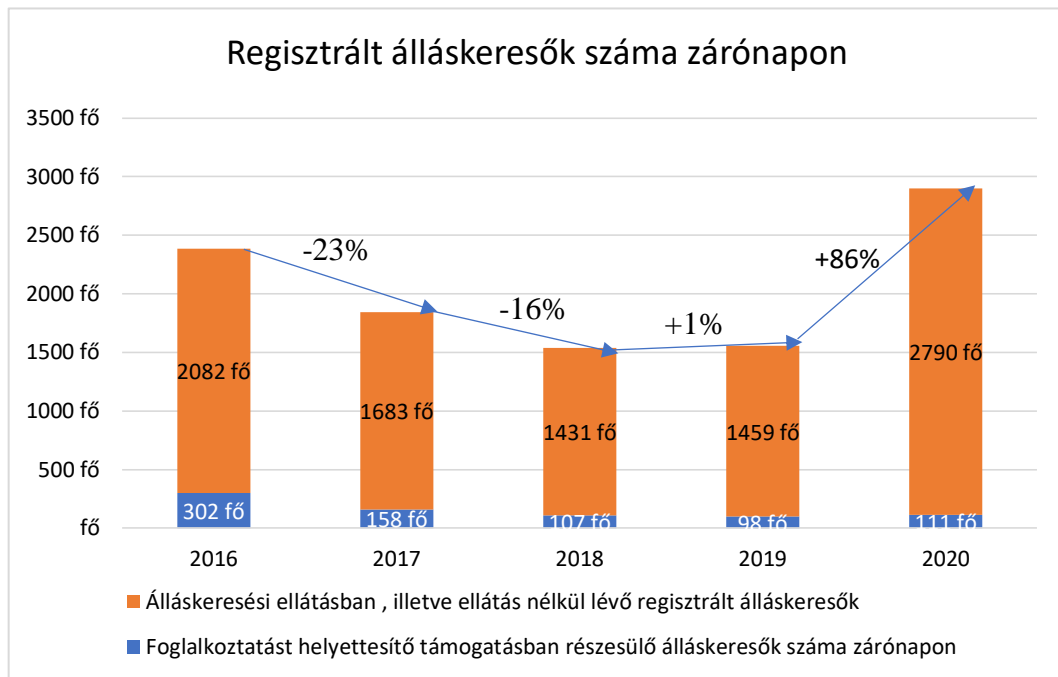
A munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma 2017-re csökkent, de azóta évi átlagos 1%-os emelkedést látunk. Így ez ebben a járásban sem nevezhető magyarázó tényezőnek az FHT változás tekintetében.

105. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

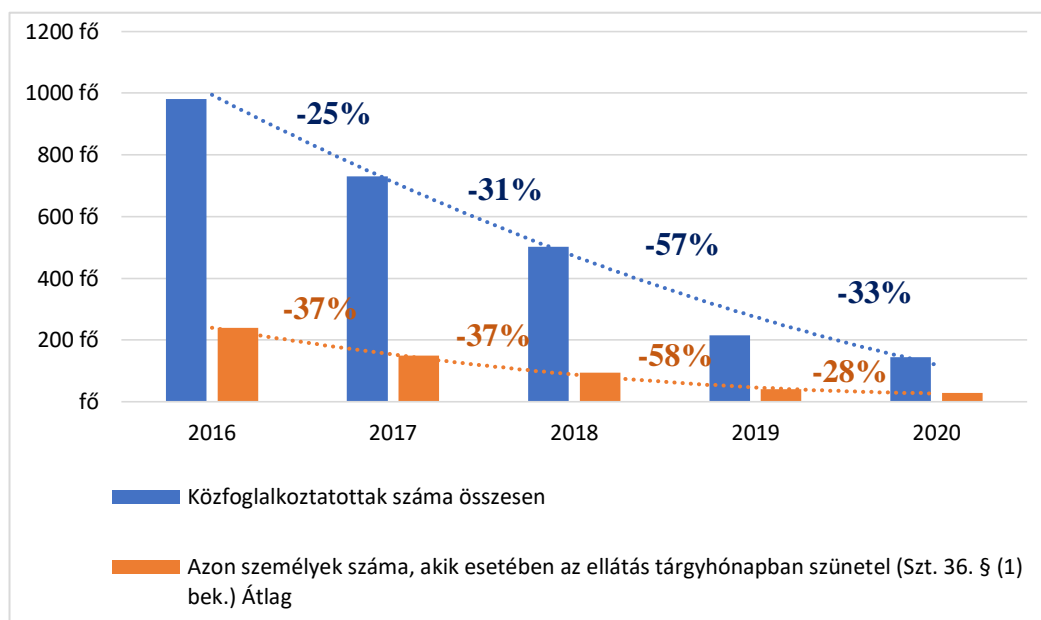
A regisztrált álláskeresők száma 2018-ig csökkent, majd 2020-ban olyan mértékű emelkedést mutat, amely az álláskeresők számát a 2016-os érték fölé emelte. Ezt a nagy mértékű emelkedést az álláskeresési ellátásban részesülők, illetve ellátás nélküliek csoportjában bekövetkezett számbeli emelkedés idézte elő.

106. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

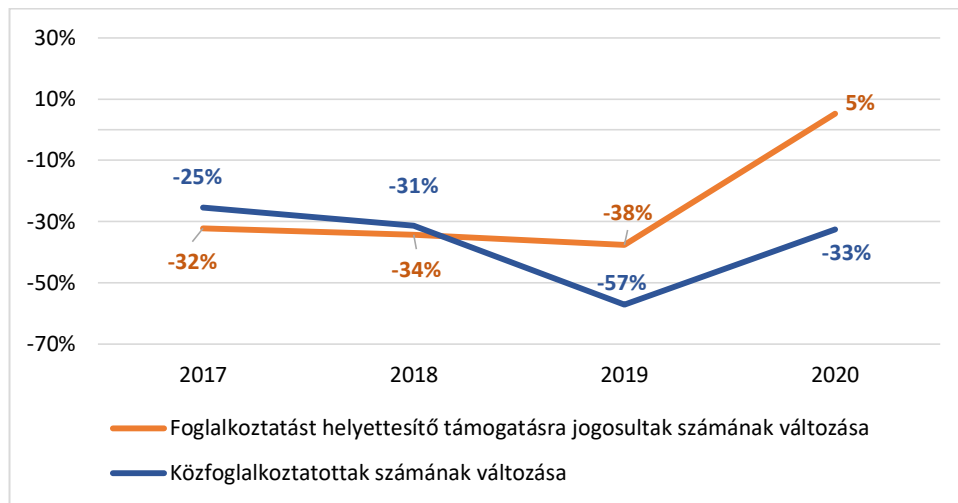
A közfoglalkoztatottak száma, és az FHT szüneteltetők száma is a 2016-2020-as évek során évről évre csökkent.

107. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

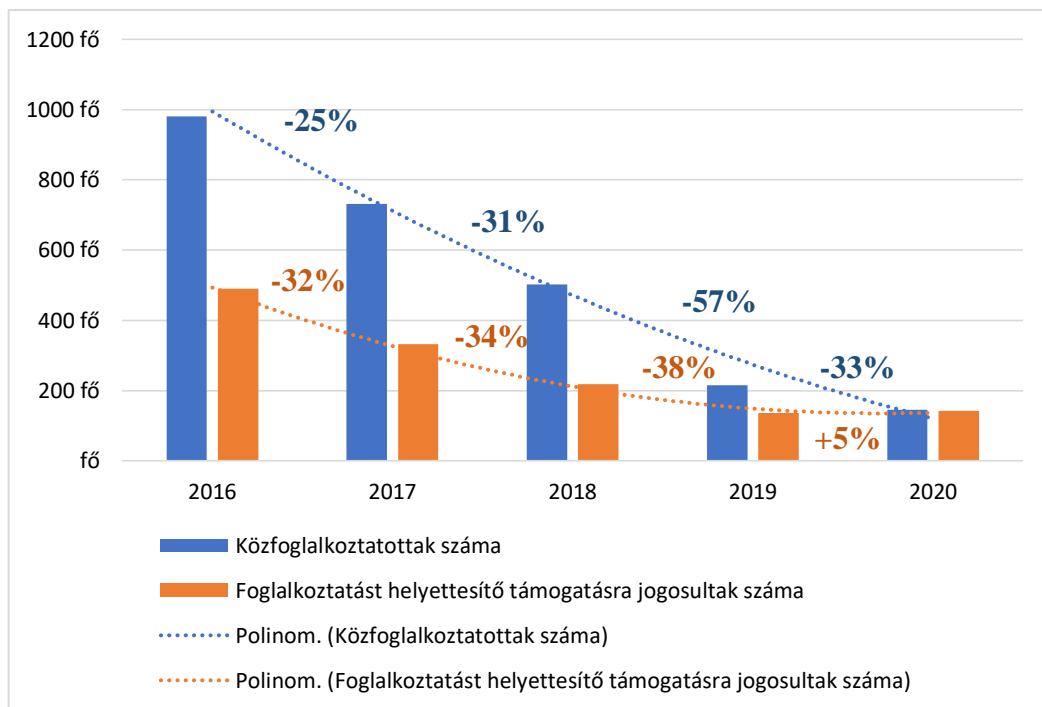
A közfoglalkoztatottak számának változása nagyobb eloszlást mutat, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak változásának mutatói. Bár mindkét vizsgált csoport esetében csökkenés tapasztalható, de annak intenzitása eltérő.

108. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A trendvonalak összetartó képet rajzolnak ki.

109. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

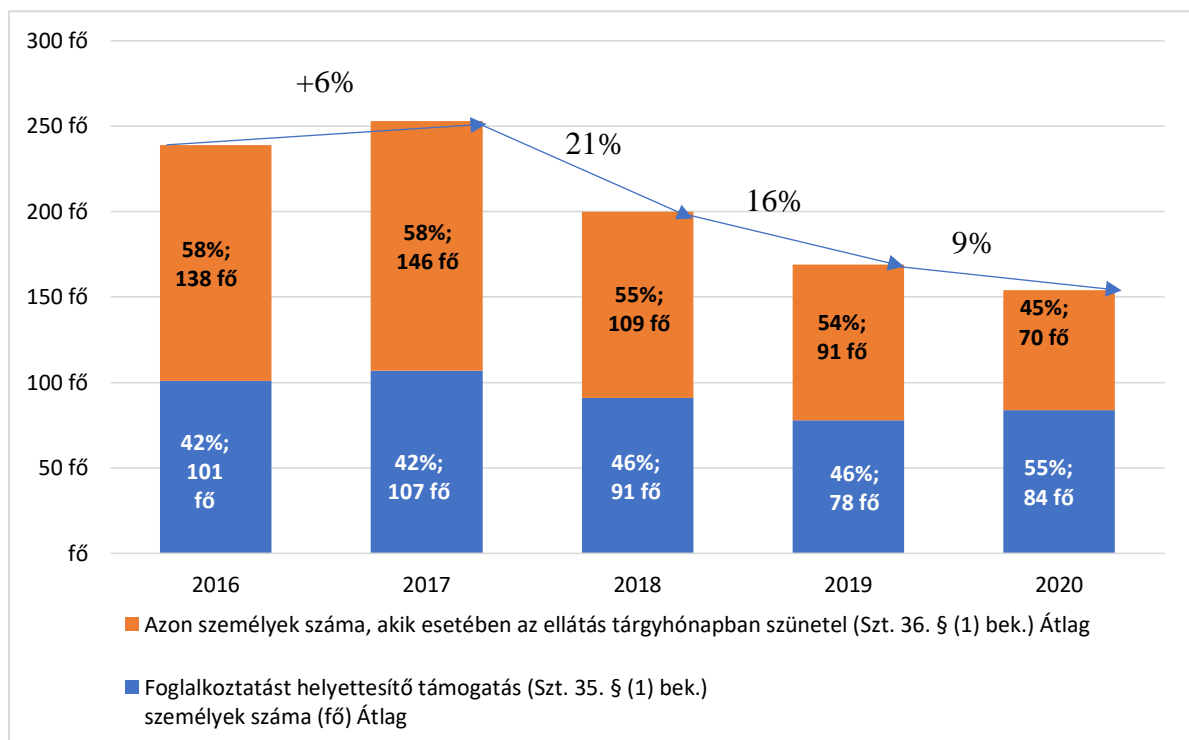
Az alkalmazottak száma a Győri járásban növekedett, 2019-re több, mint 2,5%-kal lett több, mint 2016-ban. Számosságát tekintve duplája (2295 fő) az FHT és közfoglalkoztatásból kikerülők számának (1119 fő), így valószínűsíthető, hogy a munkaerőpiaci foglalkoztatásban találtak helyet az ellátási rendszerből kikerülők.

Körmendi járás

A régióban, Vas megyében már találunk olyan járásokat, ahol az FHT jogosultak aránya a magasabb értékű kategóriák valamelyikébe esik. A Körmendi járásban az arány a második kategóriában található.

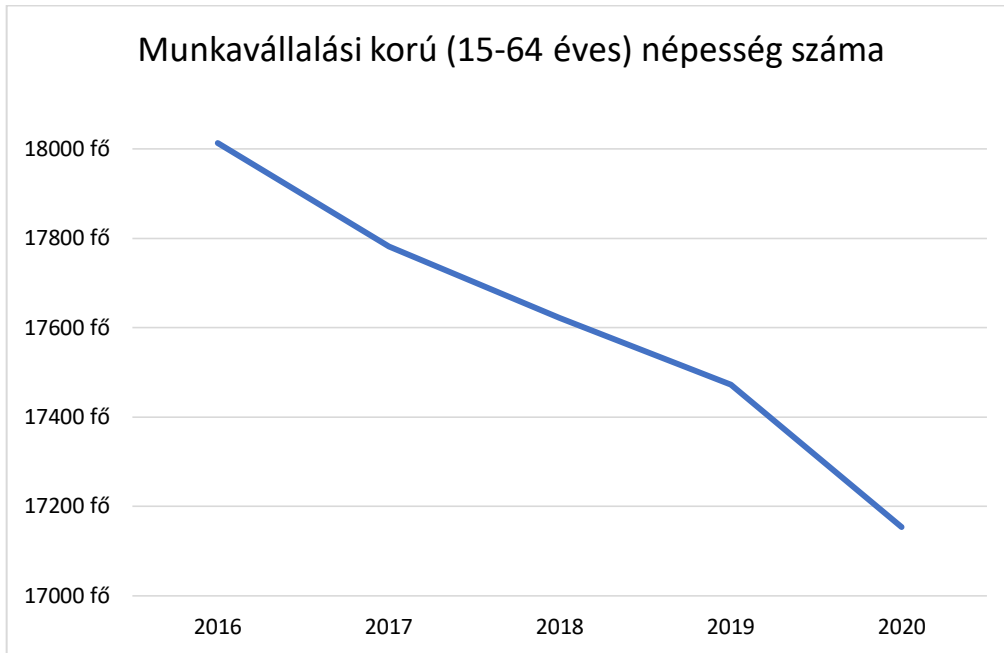
A Foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítási adataiban a 2017-ben a támogatásra jogosultak számában tapasztalt kezdeti emelkedést folyamatos csökkenés követte. A támogatásban részesülők aránya csak 2020-ban haladta meg a szüneteltetőkéét. Ez utóbbi csoport esetében a változás minden évben nagyobb mértékű volt, mint a támogatásban részesülők között.

110. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

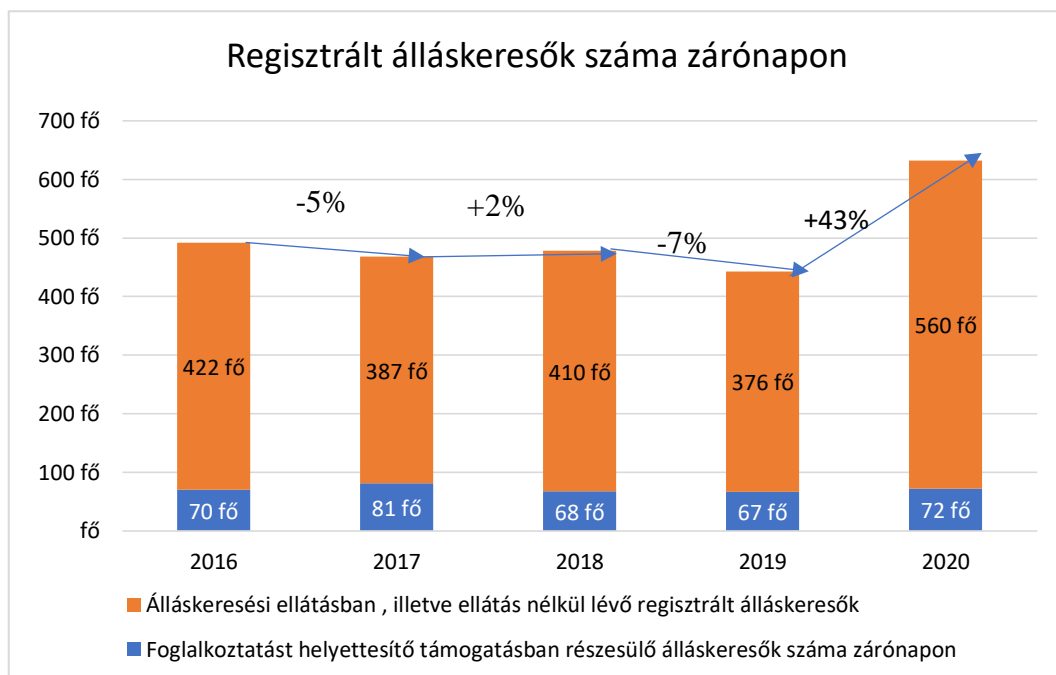
A munkavállalási korú (15-64 éves) népesség számbeli csökkenésének évi átlaga 1,21%. Feltételezhető, hogy a járásban az FHT jogosultak körében bekövetkezett csökkenés ebben az arányban köszönhető az aktív korúak számbeli csökkenésének.

111. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

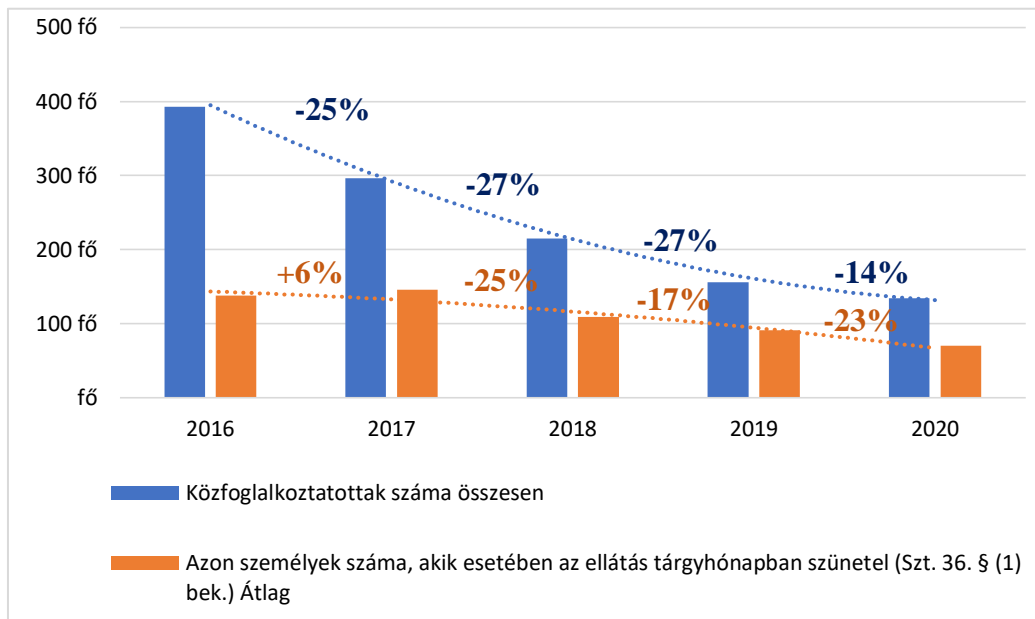
A regisztrált álláskeresők száma hol csökkent, hol emelkedett, a periódus végére 2020-ban meghaladta a 2016-os évben regisztráltak számát. A 2020-as nagyobb mértékű emelkedést az álláskeresési ellátásban részesülők, illetve ellátás nélküliek csoportjában bekövetkezett számbeli emelkedés okozta.

112. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

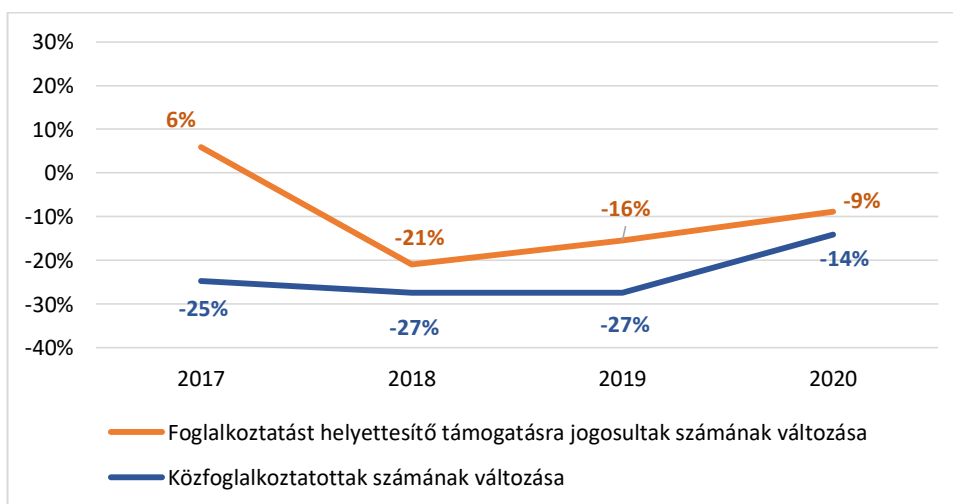
A közfoglalkoztatottak száma, és az FHT szüneteltetők száma is csökkent a 2016-2020-as évek során, de a csökkenés intenzitása különböző.

113. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

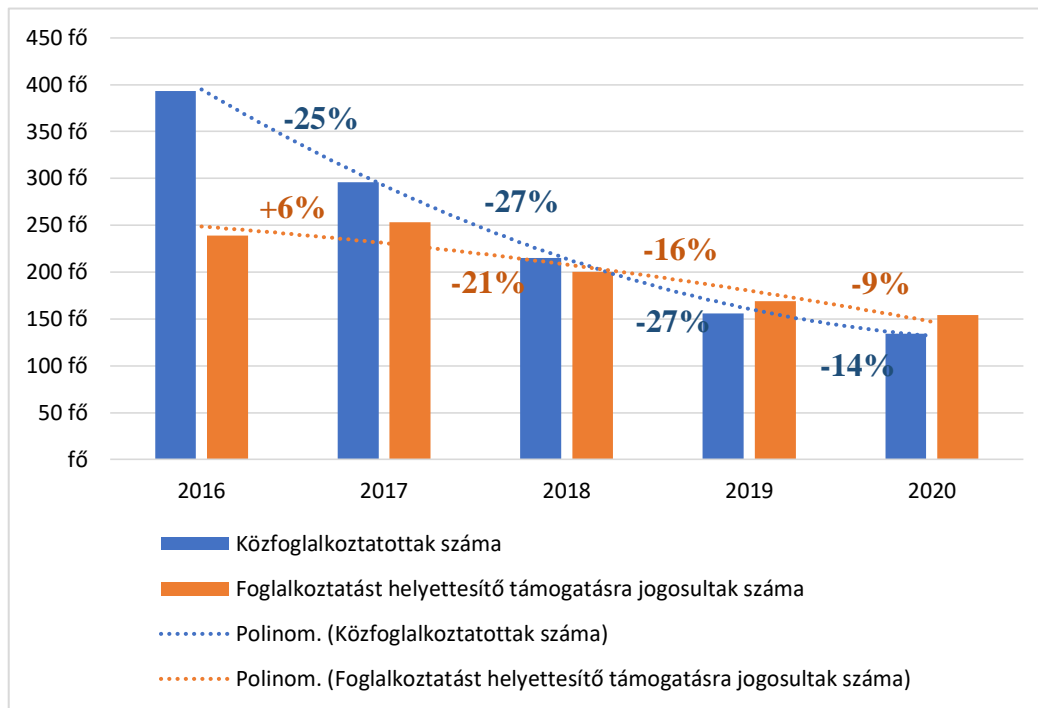
A közfoglalkoztatottak számának változása kisebb eloszlást mutat, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak változásának mutatói. Bár mindkét vizsgált csoport esetében csökkenés tapasztalható, de annak intenzitása eltérő.

114. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A trendvonalak is a csökkenés intenzitásbeli eltérését mutatják.

115. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

Az alkalmazotti adatokból a Körmenyi járásban több, mint 2%-os csökkenés olvasható ki 2016-2019 közötti időszakban. A regisztrált álláskeresők száma csak 2020-ban emelkedett meg, így esetleg a 2019-es és az azt követő 2020-as jogosult és közfoglalkoztatott csökkenés abban az évben lehetett részben oka az álláskeresők számbeli emelkedésének. Mértékét tekintve pedig megközelítőleg 20%-ban lehetett magyarázó tényező, mivel az alkalmazotti létszám is csökkent, valószínűsíthető, hogy egy része a munkaerőpiacról kikerülőknél kis megjelentek a regisztrált álláskeresők között.

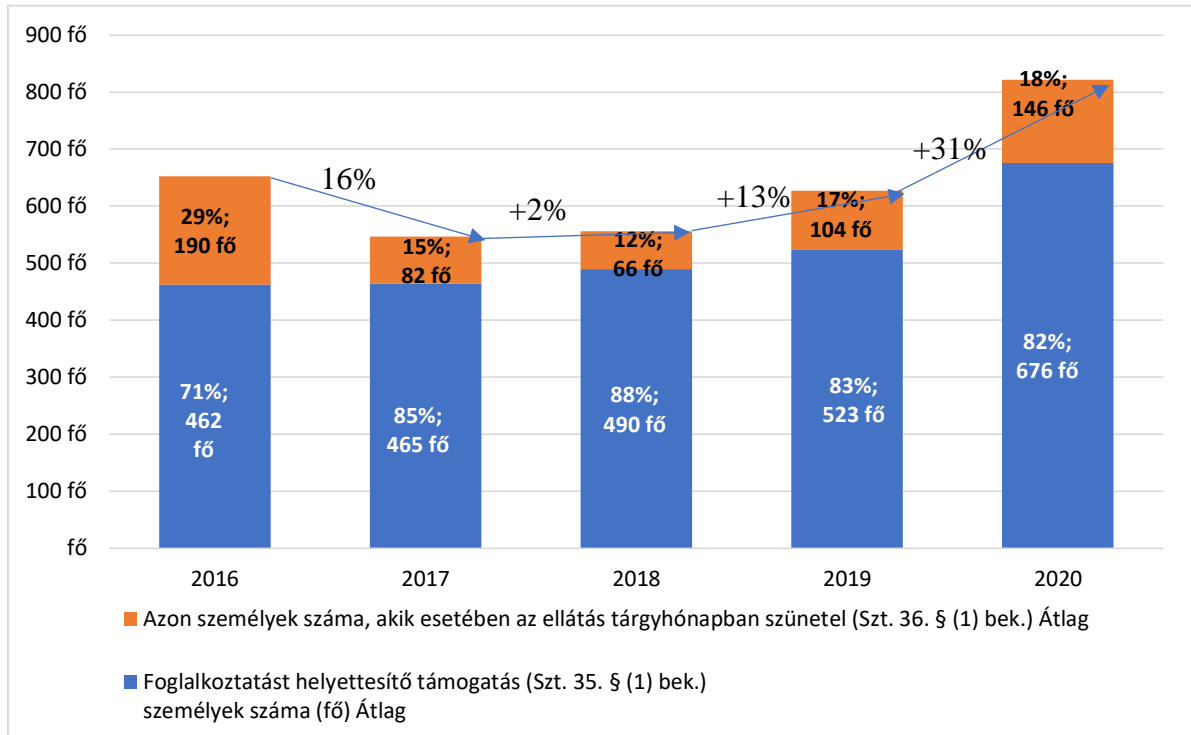
Szombathelyi járás

Vas megye másik kiválasztott járása a Szombathelyi járás. A járásban az FHT jogosultak aránya a legkisebb kategóriához tartozik.

A Foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítási adataiban 2017-ben a támogatásra jogosultak számában tapasztalt kezdeti csökkenést folyamatos emelkedés követte, és már 2019-ben közel azonos számban voltak a jogosultak, mint a vizsgált időszak elején, 2016-ban. A jogosultak több, mint háromnegyede támogatásban részesülő volt az

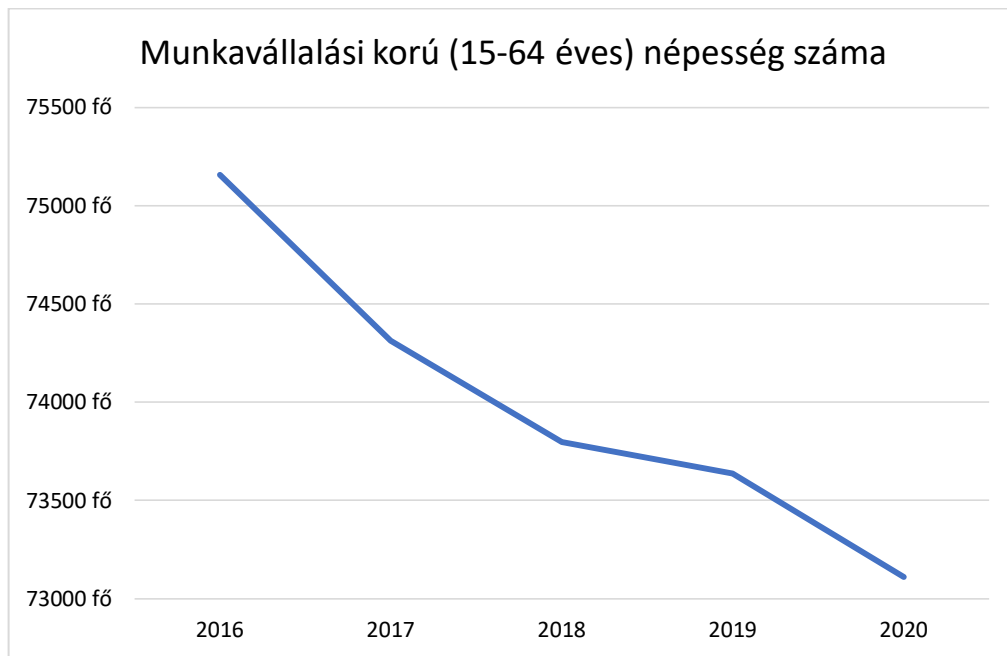
emelkedés éveiben, de 2016-ban is nagyobb arányban voltak, mint a támogatást szüneteltetőket.

116. ábra Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak havi átlagos számának változása

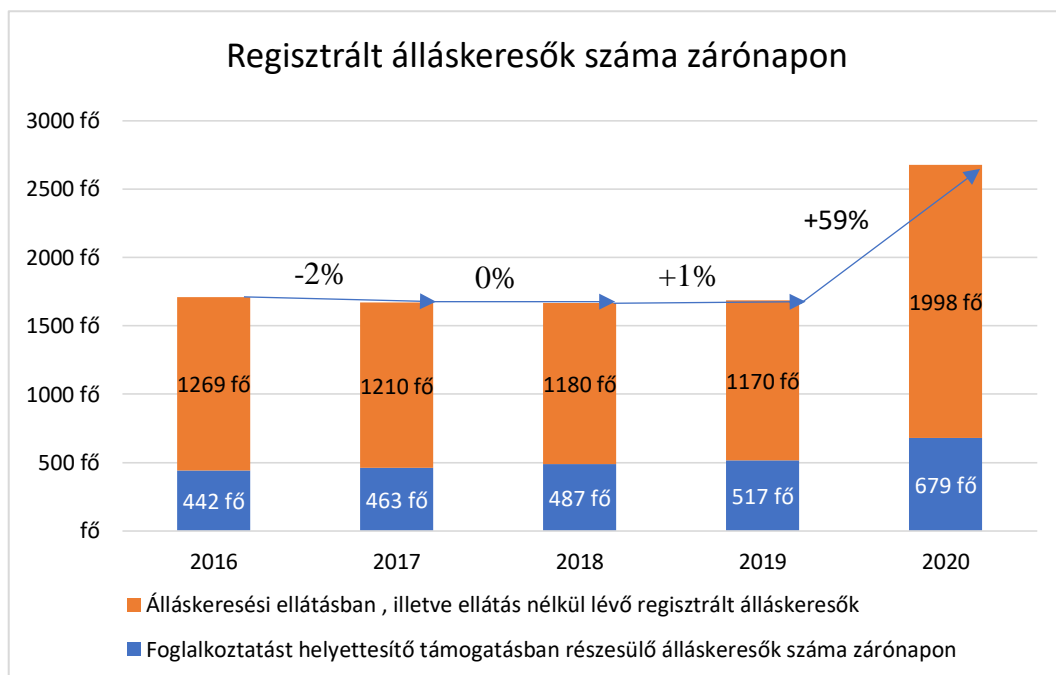
A munkavállalási korú (15-64 éves) népesség évről évre kis mértékben csökkent. A csökkenés mértéke csak 2017-ben érte el az 1%-ot, a többi évben változóan, átlagosan 0,5% körüli értéken volt. A jogosultak számbeli növekedése erősíti azon eljárások sorát, ahol a tényező magyarázó volta megkérdőjeleződik.

117. ábra Munkavállalási korú népesség számának változása

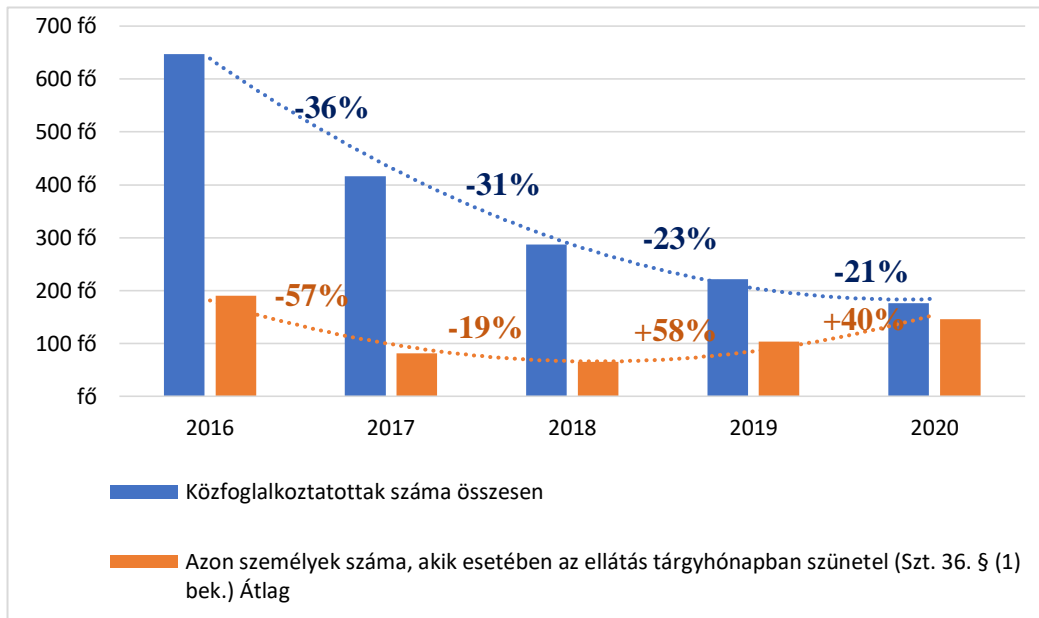
A regisztrált álláskeresők száma 2017-re 2%-kal csökkent, majd 2018-ra további 6 fő státusza szűnt meg az adatok alapján. 2019-ben kisebb, majd 2020-ban jelentős arányú növekedést látunk, melyben jelentős szerepe volt az álláskeresési ellátásban részesülők, illetve ellátás nélküliek csoportjában bekövetkezett 70%-os emelkedésnek.

118. ábra Regisztrált álláskeresők számának változása

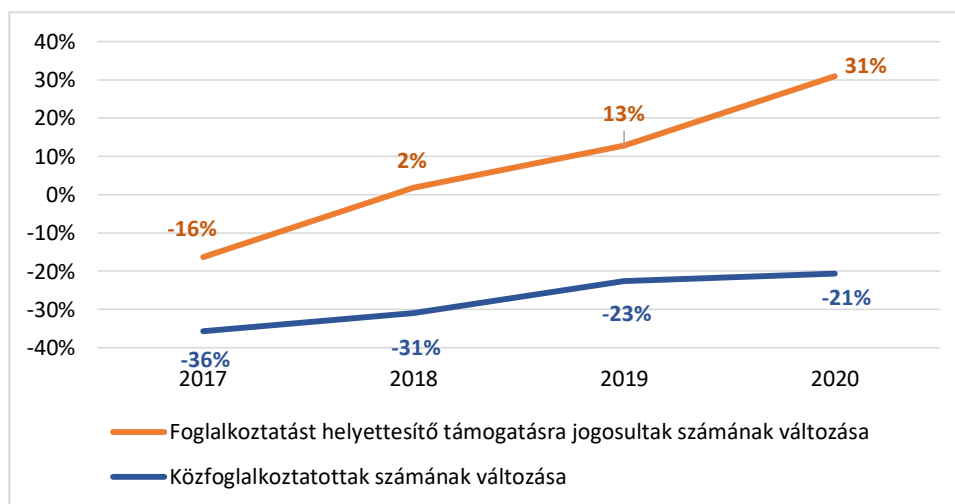
A közfoglalkoztatottak száma csökkent a 2016-2020-as évek során. A kis létszámú FHT szüneteltetők számaiban 2018-ig csökkenés, az azt követő két évben emelkedés figyelhető meg.

119. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT szüneteltetők számának alakulása

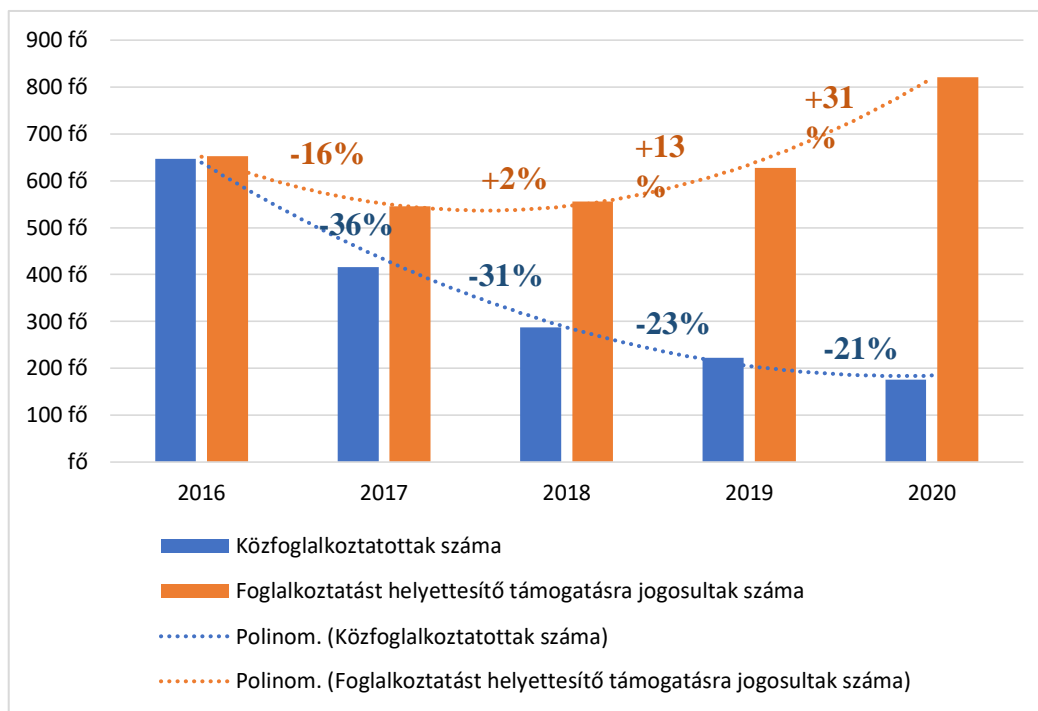
A közfoglalkoztatottak számának csökkenő tendenciájában a csökkenés mértékének mérséklődését mutatja a görbe, míg a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak változásának mutatói a számbeli növekedés mértékének emelkedését mutatja.

120. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A két csoport számadatai mutató görbék között egyre nagyobb széttartás mutatkozik.

121. ábra A közfoglalkoztatottak és FHT jogosultak számának alakulása

A Szombathelyi járás alkalmazotti számai szintén csökkenést mutatnak. Összességében 1%-nyi a csökkenés értéke, 598 főt érintett a munkahely elvesztése 2016-2019 években. A regisztrált álláskereső 2020-as nagy arányú, és számosságában is jelentős mértékű (990 Fő) emelkedése arra enged következtetni, hogy mind az alkalmazotti körből, mind a közfoglalkoztatottak köréből kiesők (425 fő a 4 éves periódusban) közül nagy arányban a regisztrált munkanélküliek között jelentek meg 2020-ban. Az FHT jogosultak között is megjelenhettek néhányan, hiszen 269 fővel emelkedett 2020-ra a számuk 2016-hoz képest, azon belül is a támogatásban részesülők köre bővült.

Összefoglalás

A 15 vizsgált járásból a 2016-2020-as évek során, mint láttuk 13-ban csökkent a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak száma. Két járásban (Vásárosnamény és Devecser) a csökkenés a támogatás szüneteltetői számának csökkenése okozta, a támogatásban részesülők száma itt növekedett. A csökkenésért

potenciális magyarázó tényezőként az aktív korú népesség számbeli csökkenését vetettük fel, 10 esetben találtunk csökkenő tendenciát párosulva a csökkenő jogosulti számmal, és ezekben a járásokban is csak 1-2%-ban adhat magyarázatot a csökkenésre. Sajnos a 15 járás adatain végzett statisztikai próbák érvénytelenség miatt értelmezhetetlenek voltak, így statisztikailag nem alátámasztható az elmélet.

Csupán 4 járásban nőtt az alkalmazottak száma, mindegyikben az FHT jogosulti szám, és a közfoglalkoztatotti létszám csökkenése mellett, így ezeknél a járásoknál a járási elemzésekben leírt mértékben a munkaerőpiaci foglalkoztatásba kerülhettek a nevezett szolgáltatási körből kiesők.

A közfoglalkoztatottak száma, és a foglalkoztatást helyettesítő támogatást szüneteltetők száma minden járásban csökkent. A szüneteltetések 56,6%-ban a közfoglalkoztatásban való részvétel miatt történtek a PTR rendszer adatainak elemzésében leírtak szerint. Így feltételezzük, hogy az FHT szüneteltetők csökkenését nagy részben okozhatta a közfoglalkoztatás miatt szüneteltetett támogatások csökkenése. A 2016-2020 időszakban csak a Makói járásban több az FHT szüneteltetők változásának mértéke, mint a közfoglalkoztatottak változásának mértéke. Átlag 45%-a az FHT szüneteltetők csökkenése a közfoglalkoztatottak számbeli csökkenésének. A járások között nagy a szórás e tekintetben, 6-72% között mozognak az értékek.

9 járásban nőtt a regisztrált álláskeresők száma 2016 és 2020 közötti időszak alatt. Ebből 4 járásban a támogatásban részesülők száma is emelkedett, ezen belül kettő esetben (Putnoki és Szombathelyi járás) ennek köszönhetően a jogosulti számban is emelkedés következett be. 6 járásnál mondható el, hogy az FHT jogosultak csökkenése mellett a regisztrált álláskeresők száma emelkedett, és az alkalmazotti adatok csökkenést mutattak, tehát nem a munkaerőpiacon, hanem részben az álláskeresők között lelhetőek fel a kiesők. A Győri és a Rétsági járás esetében a regisztrált álláskeresők számbeli növekedése mellett az alkalmazotti szám is növekedett, így itt a munkaerőpiac is potenciális tényező lehet.

Bár az elemzés során a statisztikai próbák, mint említettem a kis számú esetekből fakadó érvénytelenségi okból eredménytelenek lettek, így szignifikáns összefüggésekről nem beszélhetünk, a fent leírtak valamelyest képet adhatnak arról, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás csökkenése mögött milyen területileg eltérő potenciális magyarázó tényezők állhatnak. A kutatás eredményei alapot adhatnak egy további, több tényezőt figyelembe vevő, a jogosultsági feltételekből kiinduló egyéb TAJ alapú adatbázis bevonásával történő elemzéshez.